

BURMISTRZ FRAMPOLA

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.) przedstawiam

RAPORT

O STANIE GMINY FRAMPOL

w 2023 roku

Frampol 2024

Spis treści

Rozdział I

1. Informacje ogólne	3
1.1 Położenie geograficzne Frampola	3
1.2 Powstanie Gminy Frampol	4
1.3 Sytuacja społeczno – gospodarcza	6
1.4 Opis działalności Burmistrza Frampola	8

Rozdział II

2. Jednostki organizacyjne Gminy Frampol i struktura Urzędu Miejskiego	9
2.1. Struktura organizacyjna Gminy Frampol	9
2.2. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury we Frampolu	9
2.3. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu	15
2.4. Zakład Gospodarki Komunalnej we Frampolu	18
2.5. Struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego	20

Rozdział III Realizacja uchwał Rady Miejskiej we Frampolu

3. Strategie Gminy Frampol i ich realizacja	36
3.1. Strategia Rozwoju Gminy Frampol	36
3.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol	38
4. Programy i ich realizacja	44
4.1. Realizacja programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	44
4.2. Program Wspierania Rodziny w Gminie Frampol	45
4.3. Realizacja Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Gminie Frampol	48
4.4. Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Frampol	50
4.5. Gminny Program Rewitalizacji	51
4.6. Program współpracy Gminy Frampol z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	57
4.7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności Zwierząt	59
4.8. Program ochrony zabytków Gminy Frampol	59
4.9. Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania dzieci	65
5. Realizacja pozostałych uchwał	66
5.1. Budżet Gminy na 2023 rok	66
5.2. Realizacja wieloletniej prognozy finansowej	73
5.3. Gospodarowanie odpadami komunalnymi	75

Rozdział IV

6. Działalność inwestycyjna Gminy	75
6.1. Inwestycje Gminy Frampol	75
6.2. Inwestycje drogowe Gminy Frampol	82

Rozdział V

7. Partycypacja społeczna	89
7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	89
7.2. Fundusz sołecki	90

Rozdział I

1. Informacje ogólne

1.1. Położenie geograficzne Frampola

Frampol położony jest w południowej części Lubelszczyzny w obrębie dwóch subregionów fizjograficznych, tj.: Rostocza Zachodniego i Równiny Biłgorajskiej w dorzeczu Wieprza i Sanu. Rostocze Zachodnie podzielone jest na dwie części, nazwane Rostoczem Gorajskim i Szczebrzeskim. Rostocze Zachodnie ma rzeźbę bardzo urozmaiconą. Głębokie rozcięcia przez doliny Gorajca, Białej Łady i górnego odcinka Poru spowodowało, że deniwelacje terenu są duże, nawet ponad 100 m. Urozmaicenie rzeźby wynika z podatności skał lessowych na procesy denudacyjne i erozyjno - denudacyjne.

Równina Biłgorajska to rozległe obniżenie poniżej krawędzi Rostocza, stanowiące fragment zapadliska przedkarpackiego, dopełnionego głównie mało odpornymi utworami trzeciorzędowymi (iły, piaski). Obszar Równiny Biłgorajskiej jest prosty, bez wyraźnej rzeźby terenu. Charakterystycznymi formami są wydmy oraz bagna i torfowiska. Wzdłuż Rostocza ciągną się obniżenia bagienne typu krasowego, cenne pod względem przyrodniczym, tzw. wertepy krasowe. Nad samym Frampolem od północy wznosi się góra Radzińska, u której podnóża leży miasto.

Frampol znajduje się w odległości 16 km od Biłgoraja, 20 km od Janowa Lubelskiego, 24 km od Szczebrzeszyna, a od Goraja zaledwie 6 km. W pobliżu Frampola rozciągają się lasy ordynacji zamojskiej, Lasy Janowskie i Puszcza Solska. Sam Frampol nie leży nad rzeką. Rzeka Biała Łada przepływa w odległości 1 km od miasta.

Położenie gminy Frampol.

1.2. Powstanie Gminy Frampol

Jak podają opracowania Gmina Frampol powstała w 1717 r. i była to tzw. Gmina jednostkowa, aby w 1810 r. przekształcić się w gminę zbiorową o charakterze dominalnym. Gmina dominalna obejmowała wsie należące do jednego właściciela. W tym okresie gmina wchodziła w skład powiatu tarnogrodzkiego, a od 1816 r. należała do obwodu zamojskiego guberni lubelskiej. W 1864 r. nastąpiła kolejna reforma ustroju gminy i prawie cały jej obszar wszedł w skład gminy Kąty, a później Abramów. Od 1867 r. gmina frampolska wchodziła w skład powiatu zamojskiego. Po utracie praw miejskich przez Frampol w roku 1870, z części gminy Abramów i osady utworzono

gminę wiejską Frampol. W 1905 r. gmina liczyła 1 osadę, 11 wsi, 16 kolonii i 4 folwarki. Przejście gminy do powiatu biłgorajskiego nastąpiło 1 stycznia 1923 r.

Decyzja o przyłączeniu gminy Goraj do Frampola zapadła w 1930 r., lecz nie weszła w życie, a w roku 1939 wydano rozporządzenie o jej cofnięciu. W okresie międzywojennym gmina liczyła 13 gromad. Po wojnie gmina zachowała przynależność administracyjną. 1 lipca 1952 roku w skład gminy wchodziło 11 gromad. Wraz z reformą wprowadzającą gromady w miejsce gmin, Gmina Frampol została przemianowana na gromadę 29 września 1954 r. Gminę przywrócono 1 stycznia 1973 roku po reaktywowaniu gmin. W latach 1975–1998 gmina administracyjnie należała do województwa zamojskiego. 2 października 1993 roku Frampol odzyskał prawa miejskie, a gmina została przekształcona w gminę miejsko-wiejską. Od 1999 gmina Frampol należy ponownie do powiatu biłgorajskiego i leży w jego północnej części. Obecnie gmina położona jest w województwie lubelskim.

Położenie gminy Frampol w województwie.

W skład Gminy Frampol wchodzi 16 jednostek pomocniczych: miasto Frampol i 15 sołectw, z tym, że sołectwo Karolówka tworzą trzy miejscowości: Karolówka, Niemirów, Sokołówka-Kolonia.

Według danych ewidencji ludności na dzień 31.12.2023 r. w gminie zamieszkiwało 5.934 osoby. Liczba mieszkańców gminy w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się o 51 osób. W trzech miejscowościach wzrosła liczba ludności, a cztery zachowały taką samą liczbę mieszkańców. Pozostałe 11 miejscowości odnotowały spadek liczby ludności w stosunku do roku ubiegłego. Najwięcej osób ubyło we Frampolu, następnie w Chłopkowie i Woli Radzieckiej.

Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach przedstawia się następująco:

1. Chłopków	- 269 (-9)
2. Frampol	- 1419 (-14)
3. Karolówka	- 250 (bez zmian)
4. Kąty	- 267 (bez zmian)
5. Komodzianka	- 253 (-2)
6. Korytków Mały	- 359 (-3)
7. Niemirów	- 47 (+1)
8. Pulczynów	- 176 (-4)
9. Radzięcin	- 668 (bez zmian)
10. Rzeczyce	- 267 (+3)
11. Smoryń	- 283 (+1)
12. Sokołówka	- 304 (-1)
13. Sokołówka - Kolonia	- 91 (-5)
14. Stara Wieś	- 191 (-4)
15. Teodorówka	- 485 (bez zmian)
16. Teodorówka – Kolonia	- 150 (-2)
17. Wola Kątecka	- 144 (-5)
18. Wola Radziecka	- 311 (-7)

Tabela nr 1 – Urodzenia i zgony w latach 2020 - 2023

ROK	2020	2021	2022	2023
URODZENIA	58	51	49	41
ZGONY	93	123	101	67

Źródło – opracowanie własne

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że urodzeń jest mniej niż zgonów. Społeczeństwo gminy starzeje się. Ujemny przyrost naturalny w gminie ma wpływ na liczbę ludności gminy, która z roku na rok maleje.

1.3. Sytuacja społeczno – gospodarcza

Pokrywa glebowa Gminy Frampol jest bezpośrednio powiązana z budową geologiczną i utworami skalnymi, które tu występują. Północno-wschodnia część gminy zajęta jest przez gleby brunatne i płowe wytworzone z lessów. Gleby te należą do kompleksu pszenno-dobrego i klasy bonitacyjnej IVa i IVb w części centralnej i wschodniej, na zachodzie gminy pojawiają się gleby klasy IIIa i IIIb. Południowa część gminy pokryta jest glebami wytworzonymi z piasków luźnych różnej genezy. Gleby te należą do kompleksu trwałych użytków zielonych klasy bonitacyjnej I i II. Rolnictwo jest podstawowym działem gospodarki, gdyż zaspokaja elementarne potrzeby ludności – wytwarza żywność oraz wiele innych produktów takich jak: włókna, skóry, używki, naturalne paliwa, dostarczane do różnych gałęzi przemysłu m.in. spożywczego, obuwniczego, chemicznego i włókienniczego. Dział ten daje źródło utrzymania znacznej części światowej społeczności. Rolnictwo jest jednym z głównych sektorów gospodarki również w Gminie Frampol, na co

wskazuje m.in. struktura użytkowania gruntów i liczba gospodarstw. Na rozwój rolnictwa wpływa wiele czynników, zarówno przyrodniczych takich jak: żyzność gleb, warunki klimatyczne, stosunki wodne, ukształtowanie powierzchni, jak i pozaprzyrodniczych, m.in.: sposób gospodarowania (nawożenie mineralne, mechanizacja rolnictwa) czy stosunki własnościowe. Pod względem wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej Gmina Frampol wypada dość korzystnie w porównaniu do pozostałych obszarów województwa lubelskiego. Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego gleby na terenie gminy należą do III i IV klasy bonitacyjnej, natomiast ze względu na rolniczą przydatność gleb w większości są to gleby pszenne dobre. W strukturze użytkowania terenu w Gminie Frampol dominującą pozycję pod względem powierzchni zajmują grunty orne (51,3% powierzchni). Duży odsetek stanowią również łąki (6,6%) i lasy (32,9%). Taka struktura wskazuje na dominujące znaczenie rolnictwa w gospodarce Gminy Frampol. Duży wpływ na poziom rolnictwa ma struktura wielkościowa gospodarstw. Im większe gospodarstwa, tym większe możliwości produkcyjne rolnika, a zatem i dochody, jakie może uzyskać. Duża wielkość gospodarstw sprzyja również specjalizacji, a gospodarstwa wyspecjalizowane są na ogół bardziej wydajne.

Urząd Miejski prowadzi postępowania w kierunku wydania decyzji na usunięcie drzew z terenów nie będących własnością osób fizycznych. Pięćdziesiąt dziewięć zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew złożone przez osoby fizyczne zostały pozytywnie rozpatrzone.

Urząd prowadzi elektroniczną ewidencję zbiorników bezodpływowych. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 590 zbiorników bezodpływowych oraz 170 przydomowych oczyszczalni ścieków. Wywóz nieczystości płynnych zabezpiecza ZGK we Frampolu.

W 2023 r. kontynuowana była współpraca z WFOŚiGW w sprawie projektu „Czyste powietrze”. Zostały podpisane kolejne porozumienia, w tym na działanie punktu konsultacyjno-informacyjnego, za pośrednictwem którego zostały złożone 24 wnioski o dofinansowanie oraz 9 wniosków o płatność.

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w gminie Frampol to 240 pozycji, status „aktywny” posiada 194 podmioty, status „wykreślony” posiada 204 podmioty, status „zawieszony” posiada 44 podmioty. Do wiodących branż w gminie w 2023 r. zaliczyć należy: roboty budowlane, transport drogowy, naprawa pojazdów samochodowych, sprzedaż detaliczna i hurtowa, wykonywanie instalacji elektrycznych.

1.4. Opis działalności Burmistrza Frampola

Burmistrz Frampola jest jednoosobowym organem wykonawczym gminy. Wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miejskiego, którego jest kierownikiem. W drodze zarządzenia nadaje urzędowi regulamin organizacyjny, określający organizację i zasady jego funkcjonowania. Wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników Urzędu i kierowników jednostek organizacyjnych gminy. Burmistrz kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje gminę na zewnątrz. Wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa – m.in. przygotowuje projekty uchwał dla rady gminy i określa sposób ich wykonywania. W jego wyłącznych kompetencjach leży gospodarowanie mieniem komunalnym.

Podstawowym instrumentem zarządzania finansami jest budżet Gminy, wyznaczający cele działań Gminy w poszczególnych dziedzinach. Przy konstruowaniu projektu budżetu Gminy, Burmistrz kieruje się m. in. możliwościami stwarzanymi przez fundusze zewnętrzne, wiążąc wydatki przewidziane na konkretne zadania z efektami spodziewanymi w wyniku ich wykonania. Gospodarując środkami publicznymi Burmistrz zapewnia ich wydatkowanie w sposób celowy i oszczędny, dążąc do uzyskania możliwie najlepszych efektów. W realizacji zadań własnych gminy Burmistrz podlega wyłącznie radzie gminy, która stanowi także o kierunkach oraz decyduje w strategicznych kwestiach majątkowych gminy. Jako organ administracji posiada ustalone kompetencje do rozstrzygania w sprawach indywidualnych – wydaje indywidualne decyzje w zakresie wszystkich zadań gminy. Od jego decyzji służy odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego, chyba że szczególny przepis ustawowy stanowi inaczej.

Do zadań Burmistrza należy prowadzenie spraw z zakresu gospodarki lokalowej, komunalnej, ochrony środowiska, rolnictwa, gospodarki łowieckiej i leśnej oraz działalności gospodarczej. Z mocy ustawy Burmistrz pełni funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Jako zwierzchnik urzędu wykonuje zadania z zakresu informacji niejawnych, spraw wojskowych, ochrony przeciwpożarowej i obrony cywilnej. Ważnym zadaniem Burmistrza są inwestycje i remonty oraz ład i porządek publiczny. Działalność Burmistrza kontroluje rada gminy.

Do wyłącznej własności Burmistrza należy:

w zakresie ochrony życia i mienia mieszkańców:

1. opracowanie planu operacyjnego przed powodzią, ogłoszenie i odwołanie pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego;
2. zarządzanie ewakuacji z obszarów bezpośredniego zagrożenia;
3. w przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej podejmowanie działań określonych w innych przepisach prawa.

w zakresie zarządzania mieniem i gminnej gospodarki finansowej:

1. zaciąganie zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez Radę;
2. emitowanie papierów wartościowych, w ramach upoważnień udzielonych przez Radę;
3. dokonywanie wydatków budżetowych;
4. dysponowanie rezerwami budżetowymi;
5. udzielanie pełnomocnictw kierownikom jednostek organizacyjnych gminy nie posiadających osobowości prawnej.

Rozdział II

2. Jednostki organizacyjne Gminy Frampol i struktura Urzędu Miejskiego

2.1. Struktura organizacyjna Gminy Frampol

W 2023 roku w skład gminy wchodziły następujące jednostki organizacyjne:

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury we Frampolu,
2. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu,
3. Zakład Gospodarki Komunalnej we Frampolu,
4. Samorządowy Zespół Szkolny we Frampolu,
5. Szkoła Podstawowa w Teodorówce,
6. Szkoła Podstawowa w Woli Radzieckiej.

Jednostki organizacyjne gminy zostały utworzone w celu realizacji zadań gminy. Pod względem struktury samorządowe jednostki organizacyjne mogą stanowić część jednostki samorządu terytorialnego jako osoby prawne, które mają własną podmiotowość cywilną, niezależną od cywilnej osobowości ich macierzystej jednostki samorządu terytorialnego. Do takich jednostek na terenie gminy należy Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury. Jednostki organizacyjne, które nie mają takiej podmiotowości, lecz wchodzi w skład osoby prawnej, jaką jest ich macierzysta jednostka to pozostałe jednostki organizacyjne naszej gminy. Dyrektorów i kierowników jednostek zatrudnia Burmistrz z zastosowaniem przepisów prawa, jednocześnie jest ich zwierzchnikiem służbowym. Wszystkie jednostki składają sprawozdania ze swej działalności. M-GOK składa sprawozdanie Burmistrzowi Frampola, a pozostałe jednostki przed Radą Miejską. Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek otrzymuje Skarbnik Gminy.

2.2. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury we Frampolu

Głównym przedmiotem działalności jednostki kultury jest:

- prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej potrzeby kulturalne mieszkańców gminy;
- promocja i upowszechnianie kultury;
- ochrona dóbr kultury;
- zaspokajanie potrzeb czytelników.

Na dzień 31.12.2023 roku w MGOK zatrudnionych było 5-ciu pracowników. Wszystkie osoby zatrudnione były w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Głównym źródłem dochodu instytucji kultury jest dotacja z budżetu gminy oraz dochody z wynajmu sali.

Dochody przedstawiają się następująco:

Przychody ogółem:	505 174,10zł
w tym:	
- otrzymana dotacja	497 764,16 zł
- wynajem sali i wpłata za wyłączność handlową na Turnieju Miejsowości	1 380,00 zł
- pozostałe przychody m.in. zwrot z tyt. terminowych wpłat podatku	115,00 zł
- darowizna MODEL-projekt dla seniorów	2 000,00 zł
- korekta składek ZUS (nadpłata)	3 489,94 zł
- pozostałe przychody – środki własne	425,00 zł

Koszt działalności Domu Kultury w 2023 roku zakończył się kwotą 508 410,89 zł.

Zespoły i grupy działające przy MGOK Frampol w 2023 roku:

- Koło plastyczne: grupa młodsza i starsza
- Studio Piosenki (dzieci i młodzież)
- Chórek dziecięcy „Na ludową nutę”
- Koło szachowe (dzieci i młodzież)
- Grupy taneczne Mini TWIST młodsza i starsza
- Młodzieżowa Grupa Tańca TWIST
- Dorosła Grupa Tańca Towarzyskiego „Miłośnicy Tańca”
- Dorosła Grupa Rękodzieła
- Klub Seniora „Kwiaty Jesieni”
- Zespół Wokalny GOSPA w Karolówce
- Chór Parafii pw. św. Jana Nepomucena i MGOK Frampol

Koncerty, spotkania i inicjatywy organizowane przez MGOK na terenie Gminy Frampol w 2023 roku:

Parafialne Spotkanie Oplatkowe w Korytkowie Małym

6 stycznia 2023 w świetlicy OSP w Korytkowie Małym, odbyło się Parafialne Spotkanie Oplatkowe, którego organizatorem była parafia pw. Matki Bożej Bolesnej w Korytkowie Dużym, mieszkańcy Korytkowa Małego oraz MGOK Frampol. Podczas spotkania usłyszeliśmy kolędy i pastorałki.

II POWIATOWY KONKURS KOŁĘD I PIOSENEK ŚWIĄTECZNYCH W JĘZYKU POLSKIM, ANGIELSKIM I NIEMIECKIM

5 stycznia 2023r w Aleksandrowie odbył się II POWIATOWY KONKURS KOŁĘD I PIOSENEK ŚWIĄTECZNYCH W JĘZYKU POLSKIM, ANGIELSKIM I NIEMIECKIM. W konkursie mogli wziąć udział uczniowie klas IV- VIII szkół podstawowych powiatu biłgorajskiego. Uczestników oceniano w dwóch kategoriach wiekowych: klasy IV-VI oraz klasy VII-VIII. W festiwalu wzięły udział uczennice Szkoły Podstawowej w Woli Radzieckiej, które jednocześnie uczęszczają na zajęcia wokalne do Studia Piosenki przy MGOK.

FERIE W MGOK 16-20.01.2023 r.

W ramach zorganizowanych w MGOK ferii zimowych odbyły się:

16.01.2023 r. zajęcia plastyczne oraz spektakl „Zimowa Opowieść” Studia Teatralnego KRAK-ART z Krakowa.

17.01.2023 r. otwarte zajęcia wokalne dla dzieci i młodzieży w Centrum Integracji Społecznej; otwarte zajęcia taneczne dla dzieci, a następnie dla dorosłych; warsztaty z makijażu artystycznego.

18.01.2023r. otwarte zajęcia wokalne dla dzieci i młodzieży w Centrum Integracji Społecznej; zajęcia komputerowe dla seniorów w MGOK Frampol.

19.01.2023 miała miejsce wystawa Olgi Wykrętek oraz zajęcia taneczne dla dzieci

20.01.2023r. odbyła się wycieczka dzieci do Urzędu Miejskiego we Frampolu - Sesja Rady Dziecięcej oraz wizyta u Burmistrza.

XXIV Koncert Kolęd w wykonaniu chórów Ziemi Biłgorajskiej

W niedzielę 22 stycznia 2023 r. w Kościele pw. Św. Jana Nepomucena we Frampolu odbył się XXIV Koncert Kolęd w wykonaniu chórów Ziemi Biłgorajskiej. W tym roku wystąpiło siedem chórów.

Koncert Kolęd w wykonaniu zespołów i grup MGOK Frampol

29 stycznia 2023 r. w niedzielne popołudnie na sali widowiskowej odbył się Koncert Kolęd w wykonaniu zespołów i grup MGOK Frampol. W programie artystycznym zaprezentowali się:

* Wokaliści ze Studia Piosenki.

* Tancerze z dziecięcych grup tańca Mini TWIST I oraz Mini TWIST II.

* Chór Seniora „Kwiaty Jesieni” .

* Zespół Wokalny GOSPA z Karolówki.

Zbiórka WOŚP 2023

Wolontariusze w niedzielę 29 stycznia 2023 r. prowadzili zbiórkę na ulicach Frampola i w MGOK Frampol. Podczas tegorocznego finału we Frampolu zebrano 3.401,26 zł. Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy wspierali również tancerze. W Koncercie Finałowym na scenie Biłgorajskiego Centrum Kultury zaprezentowali się: Młodzieżowa Grupa Tańca TWIST, „Miłośnicy Tańca” grupa Pań oraz „Miłośnicy Tańca” Pary.

Koncert „Dzieci Seniorom”

1 marca 2023 r. odbył się Koncert „Dzieci Seniorom” – kolejna edycja dedykowana Seniorom od dzieci i młodzieży z Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury. Wystąpili: Soliści Studia Piosenki – uczniowie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Woli Radzieckiej, dziecięce Grupy Tańca Mini TWIST I & Mini TWIST II oraz duety taneczne.

Gminny Dzień Kobiet

5 marca 2023 r. w niedzielne popołudnie w ramach Gminnego Dnia Kobiet odbył się Koncert „Panowie Paniom”! Na Panie przy wejściu czekały drobne upominki, a w Koncercie wystąpili: Panowie z Chóru Seniora „Kwiaty Jesieni”; Panowie z Chóru Parafii pw. Św. Jana Nepomucena i MGOK Frampol. Recital gościnnie wykonał Pan Sławomir Niemiec w towarzystwie tancerzy.

Senioriada Sportowa w Biłgoraju

15 lutego 2023 r. w hali Ośrodka Sportu i Rekreacji w Biłgoraju, odbyła się kolejna edycja Biłgorajskiej Senioriady Sportowej o Puchar Burmistrza Miasta Biłgoraja. W wydarzeniu wzięło udział 9 drużyn, a łącznie rywalizowało 45 osób. Seniorzy rywalizowali w konkurencjach sportowo – rekreacyjnych takich jak: rzut do kosza, rzut do tarczy, wyścig balonów, tor przeszkód, strong senior, kalambury. Klub Seniora z Frampola zajął V miejsce.

GMINNY KONKURS NA PALMĘ, PISANKĘ I STROIK WIELKANOCNY

Konkurs organizował Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we współpracy z Biblioteką Publiczną we Frampolu. Celem konkursu był powrót do kultywowania tradycji wielkanocnych:

- odkrywanie wpływu świąt wielkanocnych na nasze otoczenie i kulturę,
- rozwijanie wyobraźni oraz pobudzenie aktywności twórczej mieszkańców Gminy Frampol,
- rozwijanie wrażliwości estetycznej.

Kategorie konkursowe to:

- pisanka wielkanocna wykonana techniką współczesną,
- palma wielkanocna wykonana techniką współczesną,
- stroik wielkanocny wykonany techniką współczesną.

Konkurs adresowany był do dzieci, młodzieży i dorosłych z Gminy Frampol.

Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego TOP-ART 2023

25 marca 2023 r. w Hali Widowiskowo-Sportowej we Frampolu odbył się po raz pierwszy Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego TOP-ART 2023. Organizatorzy tego wydarzenia to: Fundacja i Szkoła Tańca TOP-ART Lublin przy współorganizacji Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury we Frampolu, Szkoły Podstawowej we Frampolu, Okręgu Lubelskiego PTT i Polskiego Towarzystwa Tanecznego. Patronat nad wydarzeniem objął Burmistrz Frampola. Turniej został podzielony na cztery bloki taneczne uwzględniając wiek oraz klasy taneczne uczestników. Odbyły się kategorie zarówno dla dzieci, młodzieży oraz seniorów. Gościliśmy prawie 600 zawodników z całej Polski – były to pary z Lubelszczyzny, ale także z województwa małopolskiego, mazowieckiego czy świętokrzyskiego. W przerwie III Bloku zaprezentowały się grupy taneczne działający przy MGOK Frampol. Galę wieczoru uświetniła Biłgorajska Orkiestra Dęta im. Czesława Nizio.

Eliminacje Gminne 42. Małego Konkursu Recytatorskiego oraz XVI Edycja Literackiej Twórczości Regionalnej

28.04.2023 r. odbyły się dwa konkursy recytatorskie: **Eliminacje Gminne 42. Małego Konkursu Recytatorskiego oraz XVI Edycja Literackiej Twórczości Regionalnej**. W konkursie udział wzięli uczniowie ze Szkoły Podstawowej we Frampolu i Woli Radzieckiej. W 42. Małym Konkursie Recytatorskim nagrody oraz awans na szczebel powiatowy otrzymał uczeń Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego we Frampolu oraz dwie uczennice Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Woli Radzieckiej.

XVI Edycja Literackiej Twórczości Regionalnej nagrody otrzymali uczniowie obydwu szkół biorących udział w konkursie. **NAGRODĘ I STOPNIA** w 42. Małym Konkursie Recytatorskim (eliminacje powiatowe, które odbyły się w Biłgorajskie Centrum Kultury) i kwalifikacje do udziału w Wojewódzkim Koncercie Laureatów w Lublinie otrzymał uczeń Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego we Frampolu. **WYRÓŻNIENIE** otrzymała uczennica ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Woli Radzieckiej

Wernisaż Lokalnych Artystów 2023 - 16 kwietnia 2023 r.

Bardzo dziękujemy wszystkim lokalnym artystom, którzy odważyli się pokazać swoje prace. Poeci, malarze, rękodzielnicy – ludzie z pasją i wielkim talentem. Na wernisażach najczęściej oglądamy prace znanych twórców. Miło jednak jest, gdy potrafimy docenić ludzi, którzy na co dzień pracują, opiekują się rodziną, są na emeryturze, a potrafią tworzyć przepiękne rzeczy dla siebie, jako hobby, pasja lub odskocznia od codziennych trudów i chcą się tym podzielić z innymi. Nie zapomnieliśmy także o tych, którzy przez wiele lat tworzyli poezję ludową.

Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja

3 maja 2023 r. obchodziliśmy kolejną rocznicę Uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Uroczystości rozpoczęły się złożeniem wieńców pod Pomnik Odzyskania Niepodległości, a następnie została odprawiona msza święta w kościele parafialnym we Frampolu. Po nabożeństwie odbyła się część artystyczna w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury.

„Podwieczorek muzyczny z seniorami na Dzień Matki” w Biłgoraju

21 maja 2023 r. na scenie letniej BCK wystąpiły kluby seniora z Biłgoraja oraz Chór Seniora "Kwiaty Jesieni" z Frampola.

Eliminacje gminne konkursu czytelniczego „RADOŚĆ CZYTANIA”

30.05.2023 r. odbyły się eliminacje gminne konkursu czytelniczego „RADOŚĆ CZYTANIA”. W konkursie zaprezentowało się 12 uczestników. Do etapu powiatowego zakwalifikowało się dwóch uczestników. Wyróżnienie otrzymały trzy osoby. W etapie powiatowym XXII Edycji Konkursu Czytelniczego „RADOŚĆ CZYTANIA”, który odbył się 6 czerwca 2023 r. w Biłgoraju, nasi reprezentanci zajęli II i III miejsce.

Święto Dnia Matki

26 maja 2023 r. obchodziliśmy święto Dnia Matki. Z tej okazji, dzieci uczęszczające na zajęcia plastyczne i taneczne, wykonały piękne obrazki na płótnie oraz małe choreografie taneczne dla swoich mam.

Bajkowy Dzień Dziecka w MGOK

Bajkowy Dzień Dziecka odbył się 1 czerwca 2023 r. na placu przy MGOK. Główną atrakcją okazały się pokazy sprzętu strażackiego, który udostępniła OSP KSRRG Frampol. W imprezie uczestniczyły także Panie, które malowały dzieciom buzie. Wszyscy uczestnicy świetnie się bawili.

Podsumowanie zajęć plastycznych i tanecznych

17 czerwca 2023 r. dzieci uczęszczające na zajęcia plastyczne i taneczne w MGOK wyjechały do Łązka Garncarskiego w ramach podsumowania tegorocznego sezonu. Na miejscu brały udział

w warsztatach lepienia miseczek i wazonów z gliny. Miały zapewnione także ciekawe gry i zabawy na świeżym powietrzu.

VI Turniej Miejscowości Gminy Frampol - 25 czerwca 2023 r.

Celem Turnieju była integracja, wspólna zabawa mieszkańców i zacieśnienie więzi międzypokoleniowej. Do tegorocznego Turnieju zgłosiło się 11 reprezentacji z naszej Gminy: Drużyny z poszczególnych miejscowości wzięły udział w konkurencjach sportowo-sprawnościowych, każda miejscowość przygotowała stoisko oraz ogólną prezentację miejscowości. Były piosenki, wierszyki, okrzyki! Zmagania drużyn oceniała komisja powołana przez organizatorów. Ogólna punktacja z przeprowadzonych konkurencji sprawnościowych, prezentacji miejscowości i oceny wystroju stoisk wyłoniła laureatów turnieju: miejsce I - Wola Radzięcka, miejsce II - Korytków Mały, miejsce III – Pulczynów. Na turnieju wystąpiły: Zespół GOSPA, Gdzie diabeł nie może, McGustar, DJ Łukasz Dyjach.

Letnia Senioriada Sportowa

1 lipca 2023 r. odbyła się Letnia Senioriada Sportowa organizowana przez Klub Seniora „Kwiaty Jesieni”. Projekt zrealizowany i dofinansowany dzięki firmie Model Group Polska. Senioriada odbyła się w hali sportowo-rekreacyjnej Samorządowego Zespołu Szkolnego we Frampolu.

Chór Seniora „Kwiaty Jesieni” w Kraśniku

16 lipca 2023 r. Chór Seniora wystąpił na XXIII Integracyjnym Festynie Rodzinnym, który odbył się w Parku im. św. Jana Pawła II w Kraśniku.

WAKACJE Z KULTURĄ

Warsztaty odbyły się w dniach od 14.08 do 18.08.2023 r.

14.08. – Ponudźmy się razem - gry i zabawy

16.08. – Warsztaty wokalne „Na Ludowo”

17.08. – Pilates

18.08. – Warsztaty z rękodzieła

Dożynki Powiatowe 2023

27 sierpnia 2023 r. delegacja z Frampola wzięła udział w tegorocznych Dożynkach Powiatowych w óżefowie. Stoisko promocyjne przygotowali mieszkańcy Komodzianki wraz z KGW Komodzianka. Wieniec wykonali mieszkańcy Korytkowa Małego.

Narodowe Czytanie 2023 we Frampolu

9 września 2023 r. w Bibliotece Publicznej we Frampolu odbyło się Narodowe Czytanie. W tym roku lekturą przewodnią była powieść Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”.

To już 15 lat!

23 września 2023 r. Klub Seniora „Kwiaty Jesieni” obchodził jubileusz. Seniorzy od 15-stu lat działają na terenie gminy Frampol, biorąc udział w licznych koncertach, festiwalach, konkursach patriotycznych oraz zawodach rekreacyjno-sportowych.

Gratulacje Seniorom złożyli przedstawiciele władz samorządowych powiatowych i gminnych oraz zaprzyjaźnione kluby seniora.

Jesienny konkurs fotograficzny

W październiku i listopadzie trwał Gminny Konkurs Fotograficzny „JESIEŃ W OCZACH DZIECKA”. Wyróżnienia zostały przyznane w trzech kategoriach: dzieci do lat 6; kategoria wiekowa I – IV; **kategoria wiekowa V – VIII**

Warsztaty tańca towarzyskiego dla dorosłych

17 października 2023 r. odbyły się warsztaty tańca towarzyskiego dla dorosłych z instruktorem z Lublina. Udział wzięli tancerze „Miłośników Tańca” z Frampola i Biłgoraja.

Występ wokalistek Studia Piosenki

15 października 2023 r. z okazji XXIII Dnia Papieskiego, wokalistki Studia śpiewały podczas mszy świętej w Woli Kąteckiej.

Gminny Dzień Seniora

W niedzielę 29.10.2023 r. swoje święto obchodzili Seniorzy z gminy Frampol. Podczas Gminnego Dnia Seniora na scenie Ośrodka Kultury pojawiły się roztańczone „Olibabki” z Centrum Kultury w Łęcznej, wesoła Kapela Ludowa „Krażałka” z Gminnego Ośrodka Kultury w Biłgoraju oraz Chór Seniora „Kwiaty Jesieni”.

125-lecie Chóru

28 października Chór Parafii i MGOK Frampol świętował 125-lecie swojej działalności artystycznej. Koncert poprzedzony został uroczystą Mszą Świętą.

Spotkanie z okazji Dnia Seniora

W sobotnie popołudnie – 4 listopada – Klub Seniora „Kwiaty Jesieni” zorganizował wewnętrzne spotkanie z okazji Ogólnopolskiego Dnia Seniora. Było sprawozdanie z działalności za rok 2023 i przedstawienie planów na przyszły rok, omówienie najbliższych wydarzeń i występów chóru, wspólne rozmowy, tańce i śpiew. Gościnnie wystąpił Męski Zespół Śpiewaczy „Borowiacy” z Dzwoli.

Narodowe Święto Niepodległości

11-go listopada 2023 roku obchodziliśmy 105 rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę. We Frampolu odbyły się gminne uroczystości upamiętniające to ważne wydarzenie. Rozpoczęło się od podniesienia Flagi Państwowej na maszt, a następnie złożone zostały wieńce przed Pomnikiem Odzyskania Niepodległości. W kościele parafialnym we Frampolu została odprawiona Msza Święta w intencji ojczyzny, podczas której oprawę muzyczną wykonał Chór Parafii pw. Św. Jana Nepomucena i MGOK we Frampolu. W obchodach udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych, poczty sztandarowe szkół i jednostek OSP Gminy Frampol. Po Mszy Świętej w sali widowiskowej MGOK Frampol, odbyła się część artystyczna, w której udział wzięli: wokaliści Studia Piosenki, Grupa Tańca TWIST, chór Seniora „Kwiaty Jesieni”, Chórek „Na Ludową Nutę” oraz gościnnie zatańczyli tancerze z Grupy Folklorystycznej „Pokolenia” z Biłgorajskiego Centrum Kultury.

Dołączamy do akcji OnkoMikołaj 2023

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury jako współorganizator po raz drugi zachęcał w listopadzie i grudniu do wsparcia mikołajkowej zbiórki prezentów dla dzieci z oddziału onkologii i ortopedii Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie.

Warsztaty tańca współczesnego

W sobotę – 18 listopada 2023 r. odbyły się warsztaty tańca współczesnego dla Grupy Tańca TWIST.

Koncert Cecyliański Muzyki Chóralnej w Biłgoraju

Po trzyletniej przerwie chóry Ziemi Biłgorajskiej spotkały się w kościele Trójcy Świętej i Wniebowzięcia NMP w Biłgoraju, aby uczestniczyć w Koncercie Cecyliańskim Muzyki Chóralnej, który odbył się 26 listopada 2023 r. W koncercie udział wzięły chóry Ziemi Biłgorajskiej w tym nasz Chór Parafii pw. Św. Jana Nepomucena i Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we Frampolu.

Zabawa andrzejkowa 2023

28 listopada 2023 r. w godzinach popołudniowych odbyła się zabawa andrzejkowa dla dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia w MGOK Frampol. Były tańce, ścianka do zdjęć, poczęstunek i moc dobrej zabawy.

Warsztaty świąteczne dla dzieci i młodzieży

11 grudnia 2023 r. w poniedziałkowe popołudnie odbyły się Warsztaty Świąteczne. Dzieci malowały figurki, tworzyły bombki, dekorowały słoiczki i pierniczki. Święty Mikołaj rozdawał dzieciom cukierki i wręczył certyfikat Grzecznego Dziecka.

Warsztaty świąteczne dla dorosłych

W środę 13 grudnia 2023 r. odbyły się Warsztaty Świąteczne dla dorosłych.

Roztoczańska Geometria – wystawa fotograficzna

Wystawę fotograficzną p.t. „Roztoczańska Geometria” można było oglądać w MGOK Frampol do końca lutego 2024 roku. Wystawa gościła już w Miejskim Domu Kultury w Szczepieszynie. Autor: Marek Nasiadka

Wokalne występy naszych grup

29 grudnia 2023 r. wokaliści Studia Piosenki i Chórek „Na ludową nutę” wystąpili na LVI Sesji Rady Miejskiej we Frampolu wprowadzając świąteczny klimat.

Miejsko Gminny Ośrodek Kultury swym działaniem obejmuje także biblioteki:

- 1) Bibliotekę Publiczną we Frampolu,
- 2) Filię Biblioteczną dla Dzieci i Młodzieży we Frampolu,

Zadaniem bibliotek jest zakup, gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie księgozbiorów.

Stan zatrudnienia na 31.12.2023 roku w bibliotekach przedstawiał się następująco: 1 osoba na pełny etat.

Dochodem bibliotek jest: otrzymana dotacja podmiotowa

Przychody biblioteki przedstawiają się następująco:

Przychody ogółem: 109 985,37 zł

w tym:

- otrzymana dotacja podmiotowa 106 985,37 zł
- otrzymana dotacja Biblioteki Narodowej 3 000,00 zł

Koszt działalności Biblioteki w 2023 roku zakończył się kwotą 109 985,37 zł.

2.3. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu

Na terenie gminy zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., jak też na podstawie przepisów wykonawczych do tej ustawy.

W MGOPS stan zatrudnienia na 31.12.2023 r. był następujący:

- kierownik,
- główny księgowy,
- starszy pracownik socjalny – 3 osoby,
- inspektor,
- referent – 2 osoby,
- pomoc administracyjna – 1 osoba,

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu realizuje zadania wynikające z:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
2. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
3. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej,
4. ustawa Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
5. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze

- środków publicznych,
6. ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
 7. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
 8. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+),
 9. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
 10. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
 11. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
 12. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 13. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
 14. ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
 15. ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
 16. ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym,
 17. ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
 18. ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (zwrot VAT).

Zgodnie z ustawą, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa; sieroctwa; bezdomności; bezrobocia; niepełnosprawności; długotrwałej lub ciężkiej choroby; przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (...); trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie i jednocześnie występuje co najmniej jeden problem wcześniej wymieniony (poza ubóstwem) lub inne okoliczności uzasadniające udzielenie pomocy.

Do zadań własnych gminy należy:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych.
2. Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze.
3. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.
4. Opracowanie i realizacja projektów socjalnych.
5. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
6. Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę należy:

1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.
3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

4. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a.
6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zgodnie z obowiązującymi przepisami rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Katalog osób uprawnionych do uzyskiwania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może zostać udzielona zawarty w ustawie o pomocy społecznej nie jest katalogiem zamkniętym. Osoba oczekująca pomocy powinna współdziałać w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy na ogół biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych potrzeb. Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw. W roku 2023 do Ośrodka wpłynęło łącznie 856 wniosków z czego: 194 wnioski o pomoc w postaci świadczeń pieniężnych, rzeczowych, przyznania gorącego posiłku w szkołach oraz objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym na okres 90 dni, 14 wniosków na zwrot podatku VAT, 338 wniosków na świadczenia rodzinne, 12 wniosków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, 87 wniosków na pomoc materialną w postaci stypendium szkolnego, 81 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny oraz 130 wniosków o wydanie zaświadczenia do „Czystego Powietrza”. 118 rodzin objętych było pomocą w postaci pracy socjalnej. Rodziny te korzystały z szeroko rozumianej pomocy społecznej m.in. z wypłacanych świadczeń, z pracy socjalnej: poradnictwa, pomoc przy załatwianiu spraw w urzędach, sądach, orzecznictwie do spraw niepełnosprawności, pomoc przy dokumentacji ustalającej uprawnienia do rent, emerytur. Najczęstszym powodem przyznania pomocy było ubóstwo i długotrwała lub ciężka choroba. Pozostałe powody to: niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, przemoc w rodzinie, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. W większości przypadków na przyznanie pomocy składało się kilka z wymienionych powodów. Ponadto pracownicy Ośrodka przeprowadzali wywiady alimentacyjne dla innych ośrodków, wydawali opinie i informacje (po przeprowadzeniu wywiadu) dla PCPR, Policji, sądów i innych uprawnionych instytucji.

W 2023 r. Ośrodek wypłacił **8524 świadczenia rodzinne dla 352 rodzin oraz 195 świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 11 rodzin.**

Ponad to Ośrodek wypłacił **46 świadczeń rodzinnych** w postaci zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami **dla 1 rodziny z Ukrainy**. Te świadczenia zostały wypłacone z **Funduszu Pomocy** na kwotę **5 105,00 zł**.

Na realizację wszystkich zadań prowadzonych przez Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Frampolu w roku 2023, uwzględniając zmiany w budżecie na koniec roku, wydatkowano środki finansowe w wysokości: **5 208 619,67 zł** w tym:

- na zadania zlecone gminne: **3 425 021,47 zł**;

- na zadania własne gmin: **1 776 693,00 zł**, w tym na zadania własne dofinansowane z budżetu państwa **443 593,00 zł**;
- na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa: **6 905,20 zł**.

W ramach w/w ustaw w 2023 roku wydanych zostało:

Z pomocy społecznej **249 decyzji, 27 zaświadczeń i 14 informacji**. Wpłynęły 194 podania o pomoc. Z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych **wydano 11 decyzji**.

Z zakresu świadczeń rodzinnych wydano **503 decyzje** (w tym 2 dla obywateli Ukrainy), z ustawy o wychowywaniu dzieci (500+) wydano **3 informacje i 6 decyzji**. Ponad to wydano **173 zaświadczenia** (w tym 126 w ramach Czystego Powietrza), **3 postanowienia**. Zostały złożone 184 wnioski o udostępnienie danych osobowych (m. in. do innych urzędów, pracodawców oraz o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych). W ramach współdziałania z innymi jednostkami (np. LUW, ZUS, KRUS) prowadzono dokumentację dla 191 spraw.

Z funduszu alimentacyjnego **wydano 15 decyzji** ustalających prawo do świadczeń oraz 1 dla dłużnika alimentacyjnego. **Wydano 6 zaświadczeń i 1 postanowienie**. W ramach współdziałania z Komornikiem, Policją, Zakładem Karnym, LUW oraz organami właściwymi dłużnika prowadzono dokumentację w 80 sprawach. Złożono 5 wniosków o udostępnienie danych osobowych.

W ramach pomocy materialnej dla uczniów w 2023 r. **wydano 96 decyzji i 1 zaświadczenie**.

Refundacja podatku VAT w ramach ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku i w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu. Wydano 10 informacji o refundacji podatku VAT, 1 decyzję odmawiającą i 1 decyzję umarzającą.

2.4. Zakład Gospodarki Komunalnej we Frampolu

Zakład Gospodarki Komunalnej we Frampolu jest samorządowym zakładem budżetowym, utworzonym na podstawie uchwały nr XIII/64/91 Rady Gminy we Frampolu z dnia 16 grudnia 1991 roku. Zakład jest pracodawcą dla zatrudnionych w nim pracowników. Jego siedziba znajduje się w budynku przy ulicy Łąkowej 4 we Frampolu.

Przedmiotem działalności w zdecydowanej większości jest świadczenie usług komunalnych - dostawa wody, wywóz nieczystości płynnych, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Sporadycznie świadczone są usługi w zakresie odśnieżania, przewozu osób oraz usługi koparką.

Stan zatrudnienia w Zakładzie Gospodarki Komunalnej na dzień 31.12.2023 r.:

- 1 kierownik
- 1 główny księgowy
- 1 referent ds. ekonomicznych
- 1 konserwator wodociągu
- 1 konserwator oczyszczalni ścieków
- 1 inkasent
- 2 kierowców pojazdów powyżej 3,5 tony
- 1 pracownik gospodarczych

Przychody ogółem	1 717 458,34
------------------	--------------

w tym:

– dochody ze sprzedaży usług	1 366 695,86
– przychody z odsetek	3 122,39
– przychody ze sprzedaży składników majątkowych	9 450,38
– odpisy amortyzacyjne	290 512,58
– pozostałe przychody operacyjne	47 677,13

Zakład Gospodarki Komunalnej we Frampolu posiada w zarządzaniu na terenie Gminy Frampol trzy ujęcia wód podziemnych zlokalizowane w miejscowościach: Frampol, Radzięcin i Korytków Mały. Ujęcia poprzez system wodociągów zaopatrują w wodę mieszkańców Gminy Frampol oraz 3 miejscowości w Gminie Goraj (Abramów, Średniówka i Średniówka Kolonia) oraz jedną miejscowość w Gminie Radecznica (Trzęsiny).

Z wodociągu komunalnego we Frampolu zaopatrywane są następujące miejscowości: Frampol, Sokołówka, Kąty, Rzeczyce – liczba ludności korzystającej z wody w tych miejscowościach w roku 2023 wyniosła 2257 osób.

Z wodociągu komunalnego w Radzięcinie zaopatrywane są następujące miejscowości: Radzięcin, Wola Radziecka, Teodorówka, Smoryń, Teodorówka-Kolonia, Trzęsiny, Średniówka i Średniówka Kolonia, Komodzianka, Abramów, Pulczynów, Stara Wieś, Wola Kątecka – liczba ludności korzystającej z wody w tych miejscowościach w roku 2023 wyniosła 3045 osób.

Z wodociągu komunalnego w Korytkowie Małym zaopatrywane są następujące miejscowości: Korytków Mały, Karolówka, Sokołówka-Kolonia, Niemirów – liczba ludności korzystającej z wody w tych miejscowościach w roku 2023 wyniosła 747 osób. Sporadycznie woda jest sprzedawana Gminie Biłgoraj.

Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej bez przyłączy wynosi: 121,3 km
Ilość odbiorców – czynne przyłącza wodociągowe: 1966
- w tym nowo podłączonych w 2023 roku: 16.

W 2023 roku łącznie pobrano z ujęć: 207 382 m³ wody, w tym:

- z ujęcia wody we Frampolu: 54 278 m³
- z ujęcia wody w Korytkowie Małym: 47 744 m³
- z ujęcia wody w Radzięcinie: 105 360 m³

Dodatkowo ZGK we Frampolu zarządza wodociągiem komunalnym w Chłopkowie przejętym od Gminy Radecznica, zaopatrującym w wodę tylko mieszkańców tej miejscowości. Dla potrzeb wodociągu woda hurtowo kupowana jest od Gminy Radecznica z ujęcia Radecznica. W 2023 roku zakupiono od Gminy Radecznica 10 230 m³.

W 2023 roku łączna sprzedaż wody wyniosła: **190 589 m³** w tym:

- gospodarstwa domowe i strefa budżetowa: 148 383 m³
- pozostali odbiorcy (handel, usługi): 24 111 m³
- hurtowa sprzedaż wody: 18 095 m³

Odbiór ścieków systemem kanalizacyjnym mieszanym (grawitacyjnym, grawitacyjno – ciśnieniowym oraz ciśnieniowym) następuje z miejscowości Frampol, Sokołówka, Rzeczyce, Korytków Mały, Sokołówka-Kolonia oraz kilka obiektów w Karolówce. W 2023r. wykonano 79 przyłączy w miejscowości Korytków Mały, 3 przyłącza w Karolówce, 4 w Sokołówce-Kolonii i 2 w Sokołówce. Na trasie kolektorów tłoczonych jest 8 przepompowni sieciowych.

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej na terenie Gminy Frampol wynosi 23,9 km, z czego 12,8 km stanowi sieć grawitacyjna.

Ilość odbiorców – czynne przyłącza kanalizacyjne: 632,
- w tym nowo podłączonych w 2023 roku: 88

Od pozostałych odbiorców nieczystości płynne odbierane są przez ZGK we Frampolu pojazdami asenizacyjnymi po uprzednim zgłoszeniu w siedzibie ZGK.

Wszystkie nieczystości płynne są dostarczane do oczyszczalni ścieków mechaniczno-biologicznej we Frampolu, o przepustowości $Q_{\text{śrd}} = 300 \text{ m}^3/\text{d}$, o przepływowym trybie pracy. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do rzeki Rakowa stanowiącej prawobrzeżny dopływ rzeki Bukowa w zlewni rzeki San w dorzeczu Górnej Wisły.

Sprzedaż ścieków/nieczystości płynnych w 2023 roku wyniosła: **63 857 m³** w tym:

- a) sprzedaż ścieków odprowadzanych systemem kanalizacyjnym: 53 065 m³
- gospodarstwa domowe i strefa budżetowa: 43 946 m³
 - pozostali odbiorcy (handel, usługi): 9 119 m³
- b) wywóz nieczystości płynnych pojazdem asenizacyjnym: 10 792 m³ - 1373 kursy, w tym:
- gospodarstwa domowe i strefa budżetowa: 9 768 m³ - 1245 kursy
 - pozostali odbiorcy (handel, usługi): 1 024 m³ - 128 kursy

ZGK w ramach zadań własnych Gminy Frampol w 2023 roku sporadycznie wykonywał usługi w zakresie dowozu dzieci z terenu Gminy, do szkół w miejscowościach: Teodorówka, Frampol, Radzięcin, Wola Radziecka. Łączny przebieg pojazdów z tyt. dowozu do szkół w 2023 roku wyniósł: 7 774 km.

Wykonywane były również usługi w zakresie przewozu dzieci szkół podstawowych na basen do Biłgoraja i do Janowa Lubelskiego. W ramach lokalnego transportu zbiorowego dowożono także dzieci na wydarzenia kulturowo – sportowo - edukacyjne oraz świadczone usługi wynajmu autobusów na rzecz Gminy Frampol oraz mieszkańców Gminy.

Nakłady inwestycyjne poniesione przez ZGK w 2023 roku:

- 131.827,20 – zakup samochodu asenizacyjnego Mercedes – Benz na potrzeby wywozu nieczystości płynnych (inwestycja w całości sfinansowana z dotacji celowej udzielonej przez Gminę Frampol),
- 30.044,70 – zakup hurtowy wody od Gminy Radecznica,
- 17.151,54 – czyszczenie hydrodynamiczne zbiorników SBR,
- 5.809,80 – czyszczenie hydrodynamiczne kanalizacji-przepompowni ścieków,
- 5.561,46 – opracowanie analiz ryzyka ujęć wody,
- 11.431,89 – zakup wodomierzy,
- 39.347,98 – materiały i usługi związane z naprawą sam. asenizacyjnego Volvo,
- 2.091,99 – materiały i usługi związane z naprawą autobusu,
- 2.780,73 – materiały związane z naprawą koparki (wymiana gąsienic).

2.5. Struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego

Gmina wykonuje swoje zadania poprzez Urząd Miejski we Frampolu, a także Gminne Jednostki Organizacyjne. Urząd Miejski jest samorządową jednostką organizacyjną, przy pomocy której Burmistrz wykonuje zadania własne określone ustawami, Statutem Gminy, uchwałami Rady oraz zadania zlecone, przekazane Gminie na mocy obowiązujących przepisów prawa lub zawartych porozumień. Nadrzędnym celem działania Urzędu jest służba społeczności lokalnej poprzez zaspokajanie jej potrzeb w zakresie zadań wykonywanych przez organy gminy.

Burmistrz, który jest kierownikiem urzędu, wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Pracownicy samorządowi są zatrudniani na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych oraz pomocniczych i obsługi.

Na dzień 31.12.2023 roku zatrudnionych w urzędzie było 41 osób. Z pośród 41 osób zatrudnionych w urzędzie 27 pracowników było zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych, a 14 osób to pracownicy na stanowiskach pomocniczych i obsługi. W urzędzie zatrudniony był 1 radca prawny. W 2023 roku 3 osoby odbywała staż pracy. 2 osoby skierowane zostały przez Powiatowy Urząd Pracy do pracy w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych.

W swoich działaniach pracownicy Urzędu kierują się zasadami etyki i praworządności, przedkładając dobro publiczne nad interesy własne i swojego środowiska. Pracownicy Urzędu zapewniają terminowe i profesjonalne prowadzenie spraw, są bezstronni w wykonywaniu obowiązków, szanują prawo obywateli do informacji, zapewniając, w granicach prawem przewidzianych, jawność prowadzonych postępowań.

Urząd prowadzi gospodarkę finansową z zachowaniem zasad określonych w odrębnych przepisach prawa, uchwałach Rady oraz zarządzeniach Burmistrza, kierując się w szczególności zasadą optymalnego i racjonalnego gospodarowania mieniem publicznym.

Organizację i zasady funkcjonowania urzędu określa Regulamin organizacyjny nadany Zarządzeniem Nr 117/2021 Burmistrza Frampola z dnia 17 grudnia 2021 roku ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 105/2022 z dnia 29 września 2022 roku, Zarządzeniem Nr 30/2023 z dnia 9 marca 2023 roku oraz Zarządzeniem Nr 89/2023 z dnia 7 sierpnia 2023 roku.

W urzędzie prowadzony jest dziennik podawczy, w którym rejestrowane są pisma wpływające. W roku 2023 do urzędu wpłynęło **10 798** różnego rodzaju pism, wniosków, podań, w tym i faktur. Obsługa interesantów w Urzędzie Miejskim odbywa się poprzez dziennik podawczy w systemie tradycyjnym, ze wspomaganie elektronicznym. Dekretacja pism odbywa się pisemnie. Wszystkie wpływające do urzędu dokumenty są rejestrowane w elektronicznym obiegu dokumentów, bądź w rejestrze tradycyjnym. Każde z wpływających do urzędu pism było dekretowane według właściwości na poszczególne stanowiska pracy i przekazywane poszczególnym pracownikom. Urząd Miejski zapewnia również obsługę administracyjno-biurową Rady Miejskiej we Frampolu. Do zadań z zakresu obsługi Rady Miejskiej należy sporządzanie zaproszeń na sesję dla radnych, sołtysów i gości, przygotowywanie materiałów na komisje i sesje rady, przekazywanie uchwał do nadzoru prawnego Wojewody.

Zestawienie ilościowe sporządzonych i wydanych przez urząd w 2023 roku dokumentów:

– decyzje podatkowe	- 8 532,
– decyzje w pozostałych sprawach	- 1 168,
– postanowienia	- 103,
– zaświadczenia	- 995,
– udostępnianie danych	- 894,
– wezwania	- 465,
– upomnienia	- 233,
– tytuły wykonawcze	- 93,
– zarządzenia	- 152,
– wnioski i podania	- 1 204,
– pisma wysłane	- 1 454,
– zapytania ofertowe	- 25,
– zapytania przetargowe	- 17,
– umowy	- 527,
– pozostałe nie wymienione czynności	- 372.

Na terenie gminy funkcjonują trzy jednostki oświatowe: Samorządowy Zespół Szkolny we Frampolu, Szkoła Podstawowa w Teodorówce i Woli Radzieckiej. Nadzór nad jednostkami oświatowymi sprawuje komórka organizacyjna urzędu, którą jest Referat Oświaty.

Zadaniem Referatu Oświaty jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Frampol.

Burmistrz Frampola zatwierdził arkusze i aneksy do arkuszy organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2022/2023 dla 3 jednostek oświatowych:

- Samorządowego Zespołu Szkolnego we Frampolu
- Szkoły Podstawowej im. św. Stanisława Kostki w Teodorówce
- Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Woli Radzieckiej

Arkusze i aneksy do arkuszy organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2022/2023 dla jednostek oświatowych prowadzonych przez Gminę Frampol zostały zatwierdzone w roku 2022.

Informacja o kadrze pedagogicznej

Zatrudnienie pracowników pedagogicznych w roku szkolnym 2022/2023 przedstawia się następująco:

Tabela nr 2 - Liczba zatrudnionych pracowników pedagogicznych

LICZBA PRACOWNIKÓW PEDAGOGICZNYCH						
Szkoła	według stopni awansu zawodowego				według sposobu zatrudnienia	
	początkujący	mianowany	dypłomowany	RAZEM	pełnozatrudnieni	niepełnozatrudnieni
Szkoły samorządowe						
Samorządowy Zespół Szkolny we Frampolu	5	7	25	37	31	6
Szkoła Podstawowa im. św. Stanisława Kostki w Teodorówce	8	2	9	19	11	8
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Woli Radzieckiej	5	5	11	21	13	8
RAZEM	18	14	45	77	55	22
Szkoła prowadzona przez stowarzyszenie						
Szkoła Podstawowa w Radzięcinie	8	4	5	17	10	7
Liczba pracowników ogółem	26	18	50	94	65	29

Źródło – opracowanie własne

Oprócz kadry pedagogicznej w szkołach samorządowych zatrudnionych było 29 pracowników administracji i obsługi (strażnik szkolny-1, robotnik gospodarczy-1, sekretarka-1, pomoc nauczyciela – 3, sprzątaczk-12, palacze-4 (1,5 etatu) i personel kuchenny-7). Szkoła prowadzona przez Stowarzyszenie zatrudniała 4 pracowników obsługi.

Informacja o uczniach

W roku szkolnym 2022/2023 do szkół samorządowych na terenie gminy uczęszczało 528 uczniów. Podział uczniów na szkoły prowadzone przez Gminę Frampol przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3 – Liczba uczniów w poszczególnych szkołach prowadzonych przez Gminę

Klasa	SZS Frampol	SP Teodorówka	SP Wola Radziecka
„0”(dzieci 6-letnie)	23	9	11
Przedszkole (dzieci 3-5 letnie)	88	20	16
Przedszkole RAZEM	111	29	27
Średnio na oddział	22,0	14,5	13,5
I	22	14	11
II	34	11	7
III	24	10	9
IV	32	10	10
V	31	10	11
VI	21	13	8
VII	16	6	-
VIII	28	12	11
Kl. I-VIII RAZEM	208	85	67
Średnio na oddział	17,33	10,75	9,57

Źródło – opracowanie własne

Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem wymagającą stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, w szkołach lub oddziałach integracyjnych, w szkołach lub oddziałach specjalnych i ośrodkach (m. in. młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych). Podstawą do organizowania kształcenia specjalnego uczniów we wszystkich typach szkół jest orzeczenie o potrzebie: kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego lub zajęć rewalidacyjno- wychowawczych wydawane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. W roku szkolnym 2022/2023 liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych przedstawiała się następująco:

Tabela nr 4 – Liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Rodzaj niepełnosprawności	SZS Frampol	SP Teodorówka	SP Radziecin	RAZEM
autyzm	4	1	2	7
niepeł. sprzężona	0	0	1	1
niepeł. intelektualna w stopniu lekkim	3	1	1	5
niepełn. ruchowa w tym z afazją	2	0	0	2
uczniowie słabosłyszący	2	0	0	2
RAZEM	11	2	4	17

Źródło – opracowanie własne

W zależności od potrzeb uczniom tym przydzielono godziny zajęć indywidualnego nauczania bądź godziny zajęć rewalidacyjnych. Na uczniów tych Gmina Frampol otrzymuje zwiększoną subwencję w zależności od rodzaju niepełnosprawności (w 2022r. kwota 297 291,00 zł). Sytuacja każdego

ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego powinna być rozpatrywana indywidualnie, dlatego też ścieżka edukacyjna ucznia – kształcenie ogólnodostępne, integracyjne lub specjalne powinno być wyborem adekwatnym do możliwości i jego potrzeb, w ścisłej współpracy szkoły i poradni z rodzicami ucznia.

Wyniki egzaminów

W związku z reformą systemu oświaty od roku 2019 uczniowie klas VIII piszą egzamin ósmoklasisty. Obejmuje on wiadomości i umiejętności określone w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów. Egzamin składał się z trzech części:

- humanistycznej,
- matematyczno-przyrodniczej,
- języka obcego nowożytnego.

Egzamin ma formę pisemną i jest obowiązkowy. Przystąpienie do egzaminu jest warunkiem ukończenia szkoły podstawowej, ale nie określa się minimalnego wyniku, jaki zdający powinien uzyskać, toteż egzaminu nie można nie zdać.

Jego wyniki w szkołach podstawowych na terenie gminy przedstawiają się następująco:

Tabela nr 5 – Wyniki egzaminu ósmoklasisty szkół w Gminie Frampol

	Liczba zdających	J. polski	Matematyka	J. angielski
		%	%	%
SZS Frampol	28	73	49	58
SP Wola Radzińska	11	66	50	68
SP Teodorówka	11	67	53	62
SP Radzińcin	3	72	25	62
Gmina	28	73	49	58
miasto	25	68	43	64
wieś				
Powiat	998	70	54	63
Województwo	23149	67	53	64
Kraj				

Źródło – opracowanie własne

Osiągnięcia uczniów

Oprócz obowiązkowych zajęć dydaktycznych wynikających z ramowych planów nauczania uczniowie naszych szkół brali udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych i innych na etapach szkolnych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich, zajmując wysokie miejsca. Dużym zainteresowaniem szkół cieszyły się zawody sportowe w różnych dyscyplinach.

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej we Frampolu w zawodach sportowych brali udział 7 razy. Szkoła uczestniczyła w projektach edukacyjnych, programach oraz różnego rodzaju akcjach przeznaczonych dla szkół. Jeden uczeń tej szkoły wziął udział w konkursie nt. Wiedzy o Biblii i Kościele zajmując II miejsce i jeden uczeń został wyróżniony w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym.

Szkoła Podstawowa w Woli Radzińskiej w zawodach sportowych uczestniczyła 4 razy. 3 uczniów brało udział w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym o Janie Pawle II zajmując miejsca od I do III. 2 uczniów zostało wyróżnionych w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Bezpiecznie na wsi mamy...”, na etapie powiatowym. I miejsce zajęło 2 uczniów tej szkoły w Powiatowym konkursie kolęd i piosenek świątecznych. W szkole realizowane były programy edukacyjne i profilaktyczne. W Szkole Podstawowej w Teodorówce uczniowie uczestniczyli w akcjach charytatywnych, zajęciach rozwijających oraz projektach realizowanych przez szkołę. Na zawody sportowe wyjeżdżali 4 razy, w tym raz na ogólnopolskie, 2 razy na wojewódzkie i raz na rejonowe. Dodatkowo uczniowie szkoły brali udział w XIV wojewódzkim Konkursie Informatycznym i Wojewódzkim Konkursie Języka Angielskiego.

We wszystkich szkołach organizowane były okolicznościowe akademie z częścią artystyczną w wykonaniu uczniów poszczególnych szkół.

W dobie zwiększonych zagrożeń wynikających z rozwoju cywilizacyjnego szczególnie ważnym jest właściwe bezpieczeństwo uczniów w szkole. W celu zapobiegania zagrożeniom placówki oświatowe naszej gminy przystępują do różnorodnych programów mających na celu wypracowanie wśród uczniów prawidłowych zachowań w różnych sytuacjach. Ponadto podejmują działania by zainteresować młodzież do pozytywnego myślenia.

W roku szkolnym 2022/2023 Kuratorium Oświaty w Lublinie nie przeprowadziło kontroli w placówkach oświatowych Gminy Frampol.

Dowóz uczniów

Realizując obowiązki określone w art. 39 ustawy Prawo oświatowe zorganizowano dowóz uczniów do szkół podstawowych na koszt własny gminy.

Dowóz odbywał się autobusami PKS Sp. z o. o., autobusem ZGK oraz autobusem Urzędu Miejskiego (Gimbus).

Tabela nr 6 – Uczniowie dowożeni do szkół

1.	Szkoła Podstawowa we Frampolu Przedszkole we Frampolu	119 8
2.	Szkoła Podstawowa w Teodorówce	55
3.	Szkoła Podstawowa w Woli Radzieckiej	52
4.	Szkoła Podstawowa w Radzięcinie	12
RAZEM:		246

Źródło – opracowanie własne

Koszt dowozu uczniów w roku 2023 przedstawia się następująco:

Ogólny koszt dowozów w tym:	-	485 803,67 zł
dowóz uczniów niepełnosprawnych	-	99 488,80 zł
opieka w czasie dowozu	-	64 777,02 zł
koszt dowozu autobusami (ZGK, PKS)	-	171 479,64 zł
wynagrodzenie i pochodne kierowcy autobusu	-	91 569,47 zł
pozostałe koszty (naprawa, paliwo, ubezpieczenie)	-	58 488,74 zł

Koszt dowozu uczniów niepełnosprawnych obejmuje dowóz do wszystkich placówek na terenie miasta Biłgoraja zarówno dowozem zbiorowym, jak i indywidualnym przez rodziców.

Dofinansowanie zakupu podręczników

Ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2014 r., poz. 290) - tzw. mała ustawa podręcznikowa zapoczątkowała zmiany w przepisach oświatowych dotyczące zapewnienia uczniom bezpłatnego podręcznika i innych materiałów edukacyjnych. Te kompleksowe zmiany w sferze dotyczącej podręczników szkolnych, mają na celu zapewnienie uczniom szkół podstawowych, dostępu do bezpłatnych podręczników oraz innych materiałów edukacyjnych jak również materiałów ćwiczeniowych. Zmiana wdrażana jest stopniowo, poczynając od 2014 r., w którym dotacja celowa była udzielana na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki do zajęć z danego języka obcego nowożytnego lub materiały edukacyjne do zajęć z tego języka oraz materiały ćwiczeniowe dla klas I. W kolejnych latach dotacją objęły następne klasy szkoły podstawowej. I tak w roku szkolnym 2022/2023 dotację celową otrzymali uczniowie klasy I-VIII szkoły podstawowej na zakup materiałów ćwiczeniowych oraz

uczniowie klas III,VI, na zakup podręczników. W 2022 r. Gmina Frampol wykorzystała 35.907,99 zł dotacji celowej na zakup podręczników.

Dożywianie w szkołach

Dożywianie uczniów w szkołach na terenie gminy zorganizowane jest na bazie stołówki szkolnej we Frampolu. Liczba dzieci korzystających z ciepłych posiłków w poszczególnych szkołach przedstawiała się następująco:

Tabela nr 7 - Dożywianie dzieci

Lp.	Nazwa szkoły	Żywieni ogółem	w tym:		
			wplacający	opłacani przez MGOPS Frampol	opłacani przez GOPS Goraj
1.	SZS Frampol	281	265	16	0
3.	SP Wola Radziecka	67	54	13	0
4.	SP Teodorówka	74	59	8	7
5.	SP Radziecin	64	57	5	2
RAZEM		486	435	42	9

Źródło – opracowanie własne

Koszt dowozu posiłków do szkół w Teodorówce i Woli Radzieckiej wyniósł 18.500,19 zł. Oprócz dożywiania zorganizowanego na bazie stołówki, szkoły podstawowe biorą udział w programach:

- „Szlanka mleka”
- „Owoce w szkole”

Gmina obciążona jest również w całości utrzymaniem przedszkola, oddziałów przedszkolnych oraz kosztami remontów i inwestycji oświatowych..

Tabela nr 8 - Środki przeznaczone na remonty

Szkoła	Kwota
SZS Frampol	90 431,33
Szkoła Podstawowa w Teodorówce	4 761,28
Szkoła Podstawowa w Woli Radzieckiej	30 606,95
RAZEM	125 799,56

Źródło – opracowanie własne

Zadaniem gminy jest zapewnienie bezpiecznych, higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w tym wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne.

Tabela nr 9 - Zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia dla szkół

Szkoła	Kwota
SZS Frampol	57 905,15
Szkoła Podstawowa w Teodorówce	35 504,14
Szkoła Podstawowa w Woli Radzieckiej	9 543,46
RAZEM	102 952,75

Źródło – opracowanie własne

Dodatkowym zadaniem gminy jest rozliczanie środków z Funduszu Pracy przeznaczonych na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, które jest realizowane w każdym roku szkolnym. Z tego dofinansowania korzystali pracodawcy dla 6 uczniów przez okres 36 miesięcy na kwotę 43.805,30 zł.

W okresie sprawozdawczym czyniono stale działania do poprawy bazy lokalowej, stanu technicznego i funkcjonalności budynków oświatowych. Przepisy określające zasady finansowania oświaty stanowią, że liczba uczniów jest podstawowym elementem podziału subwencji oświatowej w budżecie państwa. Nie uwzględnia się w ten sposób indywidualnych uwarunkowań gmin, a w tym poszczególnych placówek oświatowych.

Gmina Frampol corocznie staje przed trudnym zadaniem dofinansowania oświaty. Środki, które otrzymuje w formie subwencji z budżetu państwa nie wystarczają na pokrycie całości zadań oświatowych.

Rozdział III Realizacja uchwał Rady Miejskiej we Frampolu

Uchwały Rady Miejskiej we Frampolu kadencji VIII – rok 2023 realizowały następujące referaty Urzędu Miejskiego i jednostki organizacyjne Gminy:

FN – Referat Finansowy

RGK – Referat Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Inwestycji

RPD – Referat Podatków i Opłat lokalnych

ROiSO- Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich

RO – Referat Oświaty

SG – Sekretarz Gminy

OŚ, GO - Wieloosobowe stanowiska pracy ds. Ochrony środowiska i gospodarki odpadami

I - Jednoosobowe stanowisko pracy ds. Informatyki

RM – Jednoosobowe stanowisko pracy ds. Biura rady i kontroli

RP - Radca prawny

M-GOK – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we Frampolu

M-GOPS – Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu

ZGK – Zakład Gospodarki Komunalnej we Frampolu

SZS – Samorządowy Zespół Szkolny we Frampolu

SPT – Szkoła Podstawowa w Teodorówce

SPWR – Szkoła Podstawowa w Woli Radzieckiej

Objaśnienia:

-„**zrealizowana**” - uchwała, której postanowienia zostały zrealizowane.

-„**w trakcie realizacji**” – uchwała, której postanowienia są w trakcie realizacji i zostaną zrealizowane w określonym czasie,

-„**stosowana**” – uchwała, której postanowienia są stosowane podczas realizacji zadań Gminy (np. pobór opłat, zmiana statutu, regulaminy, programy, rozliczenie dotacji).

Tabela nr 10 – Realizacja uchwał Rady Miejskiej we Frampolu

<u>ROK 2023</u>			
Lp.	Tytuł uchwały	Referat/ jednostka realizująca	Stan realizacji
1.	Uchwała nr XLIV/305/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące

			przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
2.	Uchwała nr XLIV/306/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
3.	Uchwała nr XLIV/307/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Frampol na lata 2023-2026	ROiSO	Stosowana
4.	Uchwała nr XLIV/308/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Frampol na lata 2023 - 2025	M-GOPS	Zrealizowana
5.	Uchwała nr XLIV/309/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie zapewnienia posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	M-GOPS	Stosowana
6.	Uchwała nr XLIV/310/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców	RO	Stosowana
7.	Uchwała nr XLIV/311/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie współdziałania z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu grupowego zakupu energii elektrycznej na lata 2024 i 2025	RGK	Stosowana
8.	Uchwała nr XLIV/312/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie współdziałania z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu wspólnego przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na WYKONANIE KOMPLEKSOWEJ DOSTAWY GAZU ZIEMNEGO WYSOKOMETANOWEGO TYPU E w ramach Grupy Zakupowej na lata 2024-2025	RGK	Stosowana

9.	Uchwała nr XLIV/313/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10.02.2023 w sprawie rozpatrzenia skargi na dyrektora Szkoły Podstawowej w Teodorówce	RM	Skarga została wycofana
10.	Uchwała nr XLV/314/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.02.2023 w sprawie utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego pod nazwą „Roztoczański Związek Powiatowo- Gminny”	RGK	Zrealizowana
11.	Uchwała nr XLV/315/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.02.2023 w sprawie przyjęcia Statutu Związku Powiatowo-Gminnego pod nazwą „Roztoczański Związek Powiatowo-Gminny”	RGK	Zrealizowana
12.	Uchwała nr XLVI/316/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Zamość na bieżące utrzymanie Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Zamościu	OŚ	Zrealizowana
13.	Uchwała nr XLVI/317/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Biłgorajskiemu	ROiSO	Zrealizowana
14.	Uchwała nr XLVI/318/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	RGK	Zrealizowana
15.	Uchwała nr XLVI/319/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	RGK	Zrealizowana
16.	Uchwała nr XLVI/320/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
17.	Uchwała nr XLVI/321/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
18.	Uchwała nr XLVI/322/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie określenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Frampol na rok 2023	OŚ	Zrealizowana
19.	Uchwała nr XLVI/323/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady i Komisji na 2023r.	RM	Zrealizowana
20.	Uchwała nr XLVI/324/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.03.2023 w sprawie	RM	Zrealizowana

	rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Frampola		
21.	Uchwała nr XLVII/325/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 12.05.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
22.	Uchwała nr XLVII/326/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 12.05.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
23.	Uchwała nr XLVII/327/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 12.05.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia określającego zasady współpracy przy programowaniu i wdrażaniu przez jednostki samorządu terytorialnego Innych Instrumentów Terytorialnych dla Partnerstwa „Gminy Powiatu Biłgorajskiego dla rozwoju gospodarczego”	RGK	Zrealizowana
24.	Uchwała nr XLVII/328/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 12.05.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy następującej po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat	RGK	Zrealizowana
25.	Uchwała nr XLVII/329/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 12.05.2023 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Zakładu Gospodarki Komunalnej we Frampolu	ZGK	Zrealizowana
26.	Uchwała nr XLVIII/330/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 14.06.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
27.	Uchwała nr XLVIII/331/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 14.06.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
28.	Uchwała nr XLIX/332/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.06.2023 w sprawie wotum zaufania dla Burmistrza Frampola	ROiSO	Zrealizowana

29.	Uchwała nr XLIX/333/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.06.2023 w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Burmistrza Frampola z wykonania budżetu za 2022 r.	FN	Zrealizowana
30.	Uchwała nr XLIX/334/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.06.2023 w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Frampola z tytułu wykonania budżetu za 2022 r.	FN	Zrealizowana
31.	Uchwała nr XLIX/335/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.06.2023 w sprawie udzielenia Powiatowi Biłgorajskiemu pomocy rzeczowej na realizację zadania publicznego	RGK	Zrealizowana
32.	Uchwała nr XLIX/336/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.06.2023 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Biłgorajskiemu	ROiSO	Zrealizowana
33.	Uchwała nr XLIX/337/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.06.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
34.	Uchwała nr XLIX/338/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.06.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
35.	Uchwała nr XLIX/339/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.06.2023 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Frampol na lata 2022-2030	RGK	Stosowana
36.	Uchwała nr L/340/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 21.07.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
37.	Uchwała nr L/341/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 21.07.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
38.	Uchwała nr L/342/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 21.07.2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu	M-GOPS	Stosowana

	Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej we Frampolu		
39.	Uchwała nr L/343/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 21.07.2023 w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Frampol	OŚ, GO	Stosowana
40.	Uchwała nr L/344/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 21.07.2023 w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych	OŚ, GO	Stosowana
41.	Uchwała nr L/345/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 21.07.2023 w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Frampol	OŚ	Stosowana
42.	Uchwała nr L/346/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 21.07.2023 w sprawie zasięgnięcia informacji od Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji o kandydacie na ławnika	RM	Zrealizowana
43.	Uchwała nr L/347/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 21.07.2023 w sprawie powołania zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników sądowych	RM	Zrealizowana
44.	Uchwała nr LI/348/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.08.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
45.	Uchwała nr LI/349/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.08.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
46.	Uchwała nr LI/350/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.08.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w celu wykonania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Strategii Innych Instrumentów Terytorialnych	RGK	Zrealizowana

	Partnerstwa "Gminy Powiatu Biłgorajskiego dla rozwoju gospodarczego"		
47.	Uchwała nr LI/351/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.08.2023 w sprawie wyboru ławnika	RM	Zrealizowana
48.	Uchwała nr LII/352/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.09.2023 w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Biłgorajskiego	RGK	W trakcie realizacji
49.	Uchwała nr LII/353/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.09.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
50.	Uchwała nr LII/354/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.09.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
51.	Uchwała nr LII/355/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.09.2023 w sprawie uchwalenia Regulaminu określającego wysokość i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli oraz szczegółowe zasady obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Frampol	RO	Stosowana
52.	Uchwała nr LII/356/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.09.2023 w sprawie przystąpienia do zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Frampol na lata 2023-2030	RGK	Stosowana
53.	Uchwała nr LIII/357/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 30.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	RGK	Zrealizowana
54.	Uchwała nr LIII/358/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 30.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	RGK	Zrealizowana
55.	Uchwała nr LIII/359/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 30.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy następującej po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat	RGK	Zrealizowana
56.	Uchwała nr LIII/360/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 30.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy następującej po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat	RGK	Zrealizowana

57.	Uchwała nr LIII/361/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 30.10.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
58.	Uchwała nr LIII/362/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 30.10.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
59.	Uchwała nr LIV/363/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.11.2023 w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2024 rok	RPD	Stosowana
60.	Uchwała nr LIV/364/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.11.2023 w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Frampol	RO	Stosowana
61.	Uchwała nr LIV/365/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.11.2023 w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Frampol z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024	ROiSO	Stosowana
62.	Uchwała nr LIV/366/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.11.2023 w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Gminy Frampol	RGK	Stosowana
63.	Uchwała nr LIV/367/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.11.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
64.	Uchwała nr LIV/368/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.11.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację

			planów finansowych
65.	Uchwała nr LIV/369/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24.11.2023 w sprawie przekazania petycji do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	RM	Zrealizowana
66.	Uchwała nr LV/370/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22.12.2023 w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
67.	Uchwała nr LV/371/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22.12.2023 w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
68.	Uchwała nr LV/372/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22.12.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
69.	Uchwała nr LV/373/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22.12.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych
70.	Uchwała nr LV/374/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22.12.2023 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie zapewnienia posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	M-GOPS	Stosowana
71.	Uchwała nr LV/375/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22.12.2023 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego „Pomoc Gminy Frampol - Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”	M-GOPS	Stosowana
72.	Uchwała nr LV/376/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22.12.2023 w sprawie przyjęcia	ROiSO	Stosowana

	Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Frampol na lata 2023- 2026		
73.	Uchwała nr LV/377/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22.12.2023 w sprawie załatwienia petycji	RM	Zrealizowana
74.	Uchwała nr LVI/378/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.12.2023 w sprawie dokonania zmian wieloletniej prognozy finansowej	FN	Zrealizowana Uwzględniono zmiany dotyczące przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników
75.	Uchwała nr LVI/379/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29.12.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.	FN	Zrealizowana Wprowadzono aktualizację planów finansowych

Wszystkie uchwały Rady Miejskiej we Frampolu publikowane są w Bazie Aktów Własnych – link do BAW znajduje się na internetowej stronie głównej Gminy Frampol www.frampol.pl
Do Bazy Aktów Własnych można również wejść przez BIP: zakładka prawo miejscowe → uchwały Rady Miejskiej → uchwały Rady Miejskiej we Frampolu od roku 2013.

3. Strategie Gminy Frampol i ich realizacja

3.1. Strategia Rozwoju Gminy Frampol

W 2022 roku Gmina Frampol podjęła działania zmierzające do opracowania nowej Strategii Rozwoju. Uchwała nr XXXV/254/22 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29 kwietnia 2022 r. określiła szczegółowy tryb i harmonogram opracowania Strategii Rozwoju Gminy Frampol na lata 2022 – 2030, w tym tryb konsultacji strategii.

Prace związane z przygotowaniem projektu Strategii Rozwoju Gminy Frampol na lata 2022 – 2030 przebiegały w następujący sposób:

- 1) Opracowanie wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, przygotowanej na potrzeby strategii;
- 2) Wypracowanie założeń Strategii Rozwoju Gminy Frampol na lata 2022 – 2030, określenie celów i kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i wskaźników;
- 3) Wypracowanie założeń funkcjonalno-przestrzennych Strategii Rozwoju Gminy Frampol na lata 2022 – 2030,:
 - a) określenie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie,
 - b) charakterystyka obszarów strategicznej interwencji zawartych w strategii rozwoju województwa i fakultatywne określenie obszarów strategicznej interwencji gminy wraz z zakresem planowanych działań.
- 4) Wypracowanie założeń wdrożeniowych Strategii Rozwoju Gminy Frampol na lata 2022 – 2030,:

- a) określenie systemu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Frampol na lata 2022 – 2030, w tym wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- b) określenie ram finansowych i źródeł finansowania.

Ostateczny projekt Strategii Rozwoju Gminy Frampol na lata 2022 - 2030 uwzględniający uwagi wniesione w drodze konsultacji oraz opiniowania został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej we Frampolu nr XLIX/339/23 z dnia 29 czerwca 2023 r.

Strategia Rozwoju Gminy Frampol została opracowana dla efektywnego zarządzania rozwojem gminy. Jest to wieloletni plan działań, który formułuje wizję rozwoju obszaru poprzez przyjęcie założeń strategicznych, wskazuje cele i perspektywiczne kierunki rozwoju społeczno – gospodarczego, jak również prezentuje działania zmierzające do optymalnego wykorzystania potencjałów oraz przeciwdziałania zjawiskom problemowym. Strategia ma za zadanie ułatwić podejmowanie decyzji oraz rozwiązywanie problemów wynikających z uwarunkowań przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych, społecznych i środowiskowych, jak również racjonalne organizowanie przyszłych działań. Ponad to strategia spełnia również funkcję informacyjną prezentując zamierzenia oraz możliwości udziału i współpracy w realizacji wspólnych zadań. Strategia wskazuje na uwarunkowania rozwoju obszaru i dąży do integracji społeczeństwa wokół rozwiązywania kluczowych problemów oraz realizacji przyjętych celów. Jest głównym i najważniejszym dokumentem obszaru gminy, który wyznacza kluczowe długoterminowe cele i kierunki rozwoju. Przyjęcie założenia czasowego 2021 – 2030 jest zgodne z zaleceniami planistycznymi oraz pozwala na dostosowanie strategii do wymogów wynikających z obowiązującej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Podstawą realizacji Strategii Rozwoju Gminy Frampol jest założenie maksymalnego wykorzystania szeroko rozumianych wewnętrznych zasobów przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych, społecznych i środowiskowych, w tym potencjału miejscowych podmiotów gospodarczych. Dokument bazuje na dokładnej inwentaryzacji istniejących zasobów gminy oraz wskazuje jak te zasoby efektywnie wykorzystać w dalszym rozwoju gminy i społeczności lokalnej.

W strategii zostały określone następujące cele strategiczne i cele szczegółowe.

Cel strategiczny

1. Poprawa jakości życia oraz zwiększanie integracji społecznej.

Cele operacyjne

- 1.1. Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych, społecznych i mieszkaniowych.
- 1.2. Zapewnienie równego dostępu i wysokiej jakości usług edukacji oraz opieki nad dzieckiem.
- 1.3. Integracja społeczna i aktywna polityka senioralna.
- 1.4. Aktywizacja mieszkańców gminy, w tym realizacja koncepcji Smart Villages.
- 1.5. Poprawa bezpieczeństwa w gminie.

Cel strategiczny

2. Rozwój rynku pracy i wspieranie rozwoju gospodarczego Gminy Frampol.

Cele operacyjne

- 2.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej w gminie.
- 2.2. Rozwój nowoczesnego rolnictwa i branż powiązanych.
- 2.3. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości pozarolniczej.
- 2.4. Kreowanie przyjaznych warunków do przyciągania inwestycji i rozwoju nowych firm.

Cel strategiczny

3. Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego.

Cele operacyjne

- 3.1. Ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych.
- 3.2. Rozwój infrastruktury kultury oraz zrównoważonej turystyki.
- 3.3. Poprawa atrakcyjności, estetyki i dostępności przestrzeni publicznej.
- 3.4. Promowanie zasad ekologii i edukacja ekologiczna mieszkańców.
- 3.5. Adaptacja do zmian klimatu oraz rozwój infrastruktury komunalnej związanej z energetyką, odpadami i gospodarką wodno – ściekową.

Cel strategiczny

4. Rozwój przyjaznej administracji, współpraca samorządowa i kształtowanie wizerunku Gminy Frampol.

Cele operacyjne

- 4.1. Poprawa jakości i sprawności administracji publicznej oraz zapewnienie jej otwartości dla mieszkańców.
- 4.2. Rozwój cyfryzacji usług i zasad administracji samorządowej.
- 4.3. Promocja gminy oraz rozwój współpracy ponadlokalnej.
- 4.4. Poprawa skuteczności planowania strategicznego w gminie (w tym przestrzennego).

Cele strategiczne mają charakter długotrwały i wskazują kierunki postępowania w realizacji założonej w dokumencie wizji rozwoju. Natomiast cele operacyjne określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych. Zidentyfikowane kierunki działań służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii. Większość z kierunków działań stanowi konkretne przedsięwzięcia, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla prowadzonej realizacji polityki lokalnej w perspektywie do 2030 roku. Kierunki odpowiadają na potrzeby rozwojowe gminy i wskazują sposób rozwiązywania najważniejszych problemów zmniejszania barier rozwojowych, wzmacniania potencjałów lokalnych, wykorzystywanie zasobów własnych oraz szans pojawiających się w otoczeniu. Zaprezentowane cele strategiczne i operacyjne Gminy Frampol oparte są na wnioskach z diagnozy i doświadczeniach z realizacji poprzednich dokumentów strategicznych.

3.2. *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol na lata 2017 – 2024 została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej we Frampolu nr XXV/182/17 z dnia 17 stycznia 2017 roku.

Cele strategiczne związane są z określeniem tego jaką gminą chcemy być, co się powinno robić lub czego nie powinno się robić w gminie. Cele te związane są z decyzjami dotyczącymi alokacji zasobów i potencjałów gminy, wyznaczają zasadniczy kierunek rozwoju gminy jako całości, są konkretyzacją misji rozwoju gminy. Są one sformułowane ogólnie jako cele funkcjonalne, tzn. wyrażające pożądane funkcje (potrzeby), które winny zostać zrealizowane (zaspokojone) w określonym horyzoncie czasu. Pomimo swej ogólności cele strategiczne są związane z konkretną rzeczywistością – zostały sformułowane na podstawie diagnozy sytuacji w gminie – problemów i potrzeb oraz związane są z prognozą zmian w przyszłości. Należy je traktować w kategoriach celów - procesów rozwojowych, służących lepszemu zaspokajaniu różnorodnych potrzeb społecznych mieszkańców i gospodarki oraz przyczyniających się do wzrostu konkurencyjności i rangi gminy w regionie. Gmina jest systemem dynamicznym, stale rozwijającym się, w którym dokonują się wielorakie przekształcenia. Dlatego bardziej adekwatnym jest dynamiczny model wyobrażania przyszłości gminy, w którym podstawę stanowi misja rozwoju oraz cele strategiczne, czyli cele - procesy rozwoju. Realizacja zapisów misji i celów strategicznych nie jest aktem jednorazowym, lecz długotrwałym procesem stałego wzrostu jakości życia ludności oraz atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Wynika z nich, że intencją władz samorządowych jest

dążenie do tego, aby gmina stała się gminą wielofunkcyjną, przedsiębiorczą, nowoczesną i zamożną, przy zachowaniu walorów i zasobów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego, a więc taką, w której występowanie niekorzystnych zjawisk społecznych jest zminimalizowane. Realizacja celów i priorytetów w 2023 roku.

Cel nadrzędny - główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Frampol to:

Podniesienie jakości życia społeczności lokalnej gminy Frampol i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

1) Priorytet I. Wsparcie aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców.

Cel strategiczny 1. Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy

Cele szczegółowe:

- 1.1. Zwiększenie aktywności i mobilności zawodowej mieszkańców
- 1.2. Poprawa kompetencji i kwalifikacji zawodowych
- 1.3. Wzrost potencjału lokalnej gospodarki do tworzenia miejsc pracy
- 1.4. Wzrost znaczenia ekonomii społecznej w dziedzinie aktywizacji zawodowej osób zagrożonych marginalizacją

W priorytecie I realizowano następujące działania:

1. Realizacja projektów i programów aktywizacji zawodowej z Powiatowym Urzędem Pracy w Biłgoraju poprzez tworzenie subsydiowanych form zatrudnienia;
 - a) osoby skierowane na prace interwencyjne, roboty publiczne – 14,
 - b) osoby zaktywizowane w ramach stażu – 9,
 - c) osoby zaktywizowane w ramach szkoleń – 4,
 - d) osoby podejmujące pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 6,
 - e) dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 5,
 - f) podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 7.
2. Prowadzenie polityki inwestycyjnej, stymulowanie rozwoju lokalnego poprzez system różnego rodzaju ulg i udogodnień: Uchwałą Nr VIII/56/15 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości w związku z tworzeniem nowych inwestycji i nowych miejsc pracy wprowadzone zostały zwolnienia od podatku od nieruchomości na okres 3 lat gruntów, budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej na których dokonano nowych inwestycji przekraczających kwotę 200.000,00 zł, jeżeli w związku z tą inwestycją utworzonych zostało co najmniej 5 nowych pełnoetatowych miejsc pracy.
3. Realizacja projektów i programów aktywizacji zawodowej we współpracy z PUP w Biłgoraju poprzez tworzenie subsydiowanych form zatrudnienia (prace interwencyjne, roboty publiczne, staże). Liczba osób z Gminy Frampol skierowanych do pracy: prace interwencyjne – 2 osoby, roboty publiczne – 0, staże – 3 osoby. Bezrobotni z gminy Frampol w roku 2023 uczestniczyli w projektach: Program „Aktywizacja zawodowa w powiecie biłgorajskim” - 8 osób, Program Regionalny „Aktywizacja osób bezrobotnych do 30 roku życia” - 2 osoby

2) Priorytet II. Zapobieganie ubóstwu, problemom mieszkaniowym i bezdomności

Cel strategiczny 2. Poprawa warunków socjalno-bytowych gospodarstw domowych

Cele szczegółowe:

- 2.1. Wzrost świadomości społecznej w zakresie ekonomii,
- 2.2. Zapewnienie dostępu do podstawowych dóbr i zasobów,
- 2.3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa materialnego.

W priorytecie II realizowano następujące działania:

1. Realizacja na terenie szkół edukacji ekonomicznej dzieci i młodzieży poprzez realizację programów i projektów w zakresie gospodarowania budżetem: m.in. realizacja programu „Ekonomia na co dzień” na zajęciach doradztwa zawodowego, tematyka gospodarowania budżetem domowym, zakładania lokat oszczędnościowych, zaciągania kredytów i pożyczek poruszana podczas zajęć doradztwa zawodowego w klasach 7-8, na lekcjach informatyki,

- matematyki, zajęć z wychowawcami, promowanie wiedzy wśród najmłodszych na temat finansów – projekt edukacyjny „Finansiaki”
2. Prowadzenie przez pracowników socjalnych MGOPS we Frampolu rozmów wspierających z podopiecznymi w zakresie rozwiązywania problemów socjalnych, a także nabywania umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
 3. Wspieranie materialne rodzin w ramach systemu pomocy społecznej.
 4. Wypłata zasiłków rodzinnych i dodatków.
 5. Wypłata świadczeń rodzicielskich.
 6. Wypłata jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.
 7. Wypłata świadczeń opiekuńczych, zasiłku dla opiekuna oraz opłacanie składek społecznych i zdrowotnych.
 8. Wypłata funduszu alimentacyjnego.
 9. Realizacja programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
 10. Realizacja programu „Rodzina 500 +”.
 11. Realizacja rządowego programu ogólnopolskiego dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny” uprawniającej do zniżek na terenie całego kraju, które oferowane są przez instytucje finansowe jak i firmy prywatne (możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej).
 12. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze spraw społecznych – weryfikacja przez MGOPS we Frampolu list osób uprawnionych do korzystania z pomocy żywnościowej pozyskiwanej z Lubelskiego Banku Żywności – w roku 2023 r. realizowana była współpraca w zakresie dystrybucji żywności z organizacją pozarządową – OSP w Starej Wsi. Wsparcie otrzymały 602 osoby z terenu Miasta i Gminy Frampol, do których trafiło łącznie 12,30094 ton żywności.

3) Priorytet III. Wspomaganie rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji

Cel strategiczny 3. Poprawa procesu opieki i wychowania w rodzinach

Cele szczegółowe:

- 3.1. Wzrost kompetencji rodziców oraz prawnych opiekunów w zakresie należytej opieki i wychowania dzieci
- 3.2. Zwiększenie dostępu do usług wsparcia dla rodzin doświadczających trudności
- 3.3. Zmniejszenie częstości występowania dysfunkcji w rodzinie, w tym przemocy i kryzysów

W priorytecie III realizowano następujące działania:

1. Diagnozowanie środowisk rodzinnych przez pracowników socjalnych MGOPS we Frampolu pod kątem zagrożenia dysfunkcjami i organizowanie działań zaradczych, praca socjalna z rodzinami w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo – wychowawczą – w roku 2023 przyznano pomoc w postaci asystenta rodziny dla 3 rodzin.
2. Prowadzenie w szkołach zajęć edukacyjnych dotyczących rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych – m.in. zajęcia profilaktyczne dla uczniów klas I – III z pedagogiem szkolnym „Mamo, tato nie pal przy mnie”, spotkania profilaktyczne z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym o tematyce kultury słowa, asertywności, uzależnień, tolerancji, Obchody Dnia Walki z Depresją – 23.02.2023 r., objęcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych pomocą psychologiczną – pedagogiczną w szkole w formie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, dydaktyczno – wyrównawczych, terapeutycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne.
3. Prowadzenie dla dzieci i młodzieży nieodpłatnych porad psychologicznych z zakresu problemów wychowawczych we wszystkich szkołach Gminy Frampol – porad uczniom i rodzicom z problemami wychowawczymi udzielała psycholog dla dzieci i młodzieży.
4. Prowadzenie w szkołach pedagogizacji rodziców: warsztaty dla rodziców przeprowadzone przez psychologa szkolnego na temat profilaktyki depresji wśród dzieci, prowadzenie pedagogizacji w formie spotkań w zespołach klasowych na temat współczesnych zagrożeń (alkoholizm, nikotynizm, narkomania, cyberprzemoc, zagrożeń związanych z e-papierosami

itp.), bezpiecznego korzystania z internetu i mediów społecznych, przeprowadzano pogadanki z rodzicami o bezpieczeństwie w drodze do szkoły i ze szkoły, zapoznano rodziców z zasadami przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty oraz ich wpływ na rekrutację do szkół ponadpodstawowych, dalszą drogę kształcenia oraz wybór zawodu, uczestnictwo rodziców klasy VIII SP w Radzie w spotkaniu on-line, zorganizowanemu przez Lubelskiego Kuratora Oświaty poświęconemu roli wsparcia dziecka przy wyborze dalszego etapu kształcenia i procesu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych pt. „Wspierająca rola rodziców w wyborze drogi kształcenia”.

5. Współpraca MGOPS we Frampolu z przedstawicielami innych instytucji, którzy realizują zadania na rzecz dziecka i rodziny tj. sądem rodzinnym, kuratorami, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Realizacja zadań dotyczących organizacji pieczy zastępczej – Gmina Frampol współfinansowała kosztów pobytu dzieci z terenu gminy przebywających w rodzinach zastępczych.
7. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego we Frampolu – rodziny doświadczające trudności miały możliwość korzystania ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego.
8. Upowszechniano wiedzę na temat problemu przemocy w rodzinie i innych dysfunkcji poprzez realizację programów profilaktycznych w szkołach i dystrybucję ulotek.

4) Priorytet IV. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży

Cel strategiczny 4. Lepsze przygotowanie dzieci i młodzieży do wyzwań dorosłości.

Cele szczegółowe:

- 4.1. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- 4.2. Wzmocnienie postaw prospołecznych oraz przedsiębiorczych wśród młodzieży.
- 4.3. Spadek zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży.

W priorytecie IV realizowano następujące działania:

1. Organizacja miejsc w przedszkolach i innych formach opieki przedszkolnej umożliwiające pełny dostęp dla dzieci w wieku 3-5 lat, w tym przedziale wiekowym z opieki przedszkolnej – pozytywny wpływ edukacji przedszkolnej na rozwój dzieci upowszechniany był przede wszystkim poprzez zamieszczanie w sieci zdjęć i informacji z wydarzeń przedszkolnych, informacji o rekrutacji do oddziałów przedszkolnych, występy przedszkolaków podczas uroczystości szkolnych, a także ekspozycję prac wychowanków w szkole, w szkołach organizowano dni otwarte dla kandydatów do przedszkola.
2. Gmina Frampol organizuje bezpłatny transport uczniów do szkół i placówek oświatowych, w tym dowóz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W roku 2023 - 6 uczniów dowożonych było przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem”, 2 uczniów dowożonych było przez rodziców, którym przysługiwał zwrot kosztów dowozu.
3. Prowadzenie doradztwa zawodowego w szkołach dla młodzieży celem nabywania podstawowej wiedzy o rynku pracy oraz podejmowanie wyborów dotyczących dalszej ścieżki kształcenia (realizacja założeń Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, a w szczególności zajęcia z doradztwa zawodowego w klasach siódmych i ósmych, poznanie zawodów i rynku pracy, spotkania, wywiady z przedstawicielami różnych zawodów, również w formie online, wycieczki do różnych miejsc pracy, udział uczniów klas ósmych w Dniach Otwartych szkół ponadpodstawowych powiatu biłgorajskiego, poznanie oferty szkolnictwa ponadpodstawowego, promowanie szkolnictwa branżowego – udział uczniów w e-spotkaniu w ramach akcji „Zawodowy strzał w 10! - wybierz swoją przyszłość”, poznanie instytucji rynku pracy – PUP, WUP, OHP, agencje zatrudnienia).
4. Realizacja w szkołach programów rozwojowych w zakresie podnoszenia jakości kształcenia oraz wzmocniania aspiracji edukacyjnych uczniów - realizacja projektów edukacyjnych m.in. kontynuacja projektu: „Moje przedszkole w Gminie Frampol”, projekty edukacyjne: „Lepsza szkoła”, „Laboratoria Przyszłości”, „Alfabet Logopedyczny”, Program „Innowacyjna Szkoła

- Google!”, realizacja programów: „Mały miś w świecie wielkiej literatury”, „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, „Gramy zmysłami”, „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, organizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów według występujących potrzeb (zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, terapeutyczne, korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne).
5. Realizacja w szkołach różnych form wspierania wypoczynku dzieci i młodzieży oraz organizacji czasu wolnego np. zajęcia świetlicowe dla chętnych uczniów, szkolne zabawy taneczne (choinkowa, andrzejkowa, dyskoteki szkolne), wycieczki krajoznawcze po najbliższej okolicy i wyjazdy szkolne, koła zainteresowań, organizacja konkursów szkolnych oraz udział w konkursach organizowanych przez inne instytucje, organizacja wyjazdów na basen do Janowa Lubelskiego we współpracy z organem prowadzącym oraz Gminą Frampol, realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów.
 6. Realizacja przez Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury we Frampolu wypoczynku oraz organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – ferie zimowe i wakacje z MGOK Frampol: warsztaty, zajęcia, animacje, spotkania – zajęcia otwarte dla wszystkich chętnych (około 120 osób), stałe/całoroczne zajęcia w MGOK Frampol: taneczne, wokalne, plastyczne, ruchowe dla dzieci, młodzieży z Gminy Frampol (około 150 osób), organizowane koncerty, spotkania tematyczne i okolicznościowe jak np. Gminny Koncert Kolęd, Gminny Dzień Dziecka, Warsztaty Świąteczne. Wystawy prac plastycznych – zajęcia otwarte dla wszystkich chętnych (około 120 osób), organizowane konkursy i przeglądy dla dzieci i młodzieży z Gminy Frampol otwarte dla wszystkich chętnych (około 150 osób): Konkurs na palmę i pisanek wielkanocną, Mały Konkurs Recytatorski – eliminacje Gminne, Gminny Konkurs Recytatorski, Konkurs Fotograficzny „Jesień w oczach dziecka”.
 7. Udzielanie pomocy materialnej dla dzieci i młodzieży na podstawie ustawy o systemie oświaty w celu wyrównywania szans edukacyjnych, wspieranie potrzeb związanych z edukacją – stypendia socjalne dla uczniów, pomocą objęto 42 uczniów.
 8. Upowszechnianie wolontariatu w szkołach poprzez pogadanki na temat idei wolontariatu, umieszczanie na stronie szkoły i gazetkach ściennych aktualnych informacji o planowanych działaniach i ich efektach, udział dzieci i młodzieży w różnych zbiórkach i akcjach charytatywnych oraz inicjatywach na rzecz środowiska lokalnego (m.in. udział w akcji „Góra Grosza”, „Pomóżmy dzieciom z Afryki” - Kiermasz wielkanocny „Szkoła Pomóż i Ty”, zbiórka pieniędzy na rzecz młodzieży uzdolnionej z małych środowisk - Fundacja „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, XII Ogólnopolski Konkurs „Cukierek za życzliwość – i Ty możesz zostać wolontariuszem”, „Onko Mikołaj 2023 – i Ty możesz zostać Świętym Mikołajem”, „Dobroczynne święta”, „Pomocna dłoń” - odwiedzanie i świadczenie pomocy doraźnej osobom starszym, samotnym i niedołącznym z najbliższego otoczenia, pomoc koleżeńska (uczniom osiągającym słabsze wyniki w nauce). Z inicjatywy MGOK i Biblioteki Publicznej we Frampolu w ramach ogólnopolskiej akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (31 finał WOŚP) wolontariusze w niedzielę 29 stycznia 2023 r. zbierali pieniądze z przeznaczeniem na walkę z sepsą i wyposażenie szpitali w nowoczesny sprzęt diagnostyczny.
 9. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez realizację w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA (m.in. „Trzymaj Formę”, „Bezpiecznie w szkole”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, „Bieg po zdrowie”, „Program dla szkół”).

5) Priorytet V. Kreowanie warunków dla aktywności i rozwoju seniorów

Cel strategiczny 5. Poprawa standardów życia osób starszych.

Cele szczegółowe:

- 5.1. Poprawa stanu zdrowia osób starszych.
- 5.2. Wzrost dostępności różnych form opieki i wsparcia.
- 5.3. Zwiększenie możliwości aktywizacji środowisk seniorów, zwłaszcza na wsi.

W priorytecie V realizowano następujące działania:

1. Realizacja profilaktycznych programów zdrowotnych (m.in. profilaktyka gruźlicza, chorób krążenia).
2. Realizacja pielęgniarstwa opieki środowiskowej na rzecz osób starszych.
3. Organizacja pobytu w domach pomocy społecznej osobom w podeszłym wieku, niemogącym samodzielnie funkcjonować w środowisku zamieszkania.
4. Organizacja aktywnych form spędzania czasu dla seniorów – MGOK we Frampolu podejmował działania zmierzające do zmiany uprzedzeń i stereotypów dotyczących starości poprzez organizowanie spotkań integracyjnych z dziećmi i młodzieżą, zrealizowano imprezy: Gminny Koncert Kolęd (styczeń 2023), Koncert „Dzieci Seniorom” (luty 2023), Letnia Senioriada Sportowa (lipiec 2023), Gminny Dzień Seniora (październik 2023), „Warsztaty świąteczne dla dorosłych i seniorów” (grudzień 2023), Podwieczorki muzyczne i taneczne organizowane przez „Kwiaty Jesieni”.

6) Priorytet VI. Zmniejszanie izolacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz chorujących

Cel strategiczny 6. Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością oraz osób przewlekle i ciężko chorujących.

Cele szczegółowe:

- 6.1. Zwiększenie dostępu do opieki zdrowotnej, rehabilitacyjnej i kontaktów społecznych.
- 6.2. Likwidacja barier w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych.
- 6.3. Wzrost uczestnictwa osób z niepełnosprawnością i przewlekle chorujących w życiu społecznym.

W priorytecie VI realizowano następujące działania:

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych.
2. Wydawanie pacjentom przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej skierowań na rehabilitację.
3. Zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych poprzez dofinansowanie ze środków PFRON, pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.

7) Priorytet VII. Wsparcie mieszkańców w wychodzeniu z uzależnienia, prowadzenie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 7. Zmniejszenie skali problemu uzależnień w gminie.

Cele szczegółowe:

- 7.1. Poszerzenie oraz uelastycznienie oferty wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- 7.2. Zwiększenie świadomości społecznej na temat szkodliwości nadużywania substancji uzależniających oraz uzależnień behawioralnych.
- 7.3. Przeciwdziałanie przemocy domowej.
 1. Konsultacje indywidualne udzielane przez psychologa w Punkcie Konsultacyjnym we Frampolu dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy.
 2. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie zagrożeń wynikających z nadużywania substancji uzależniających prowadzona w szkołach – realizacja 16 edycji warsztatów profilaktycznych; SZS Frampol – 6 warsztatów (152 uczniów), SP w Teodorówce – 3 warsztaty (89 uczniów), SP w Woli Radzieckiej – 3 warsztaty (67 uczniów), SP w Radziecinie – 4 warsztaty (80 uczniów).
 3. Organizacja gminnych akcji profilaktycznych.
 4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży promujący zdrowy styl życia – w tym: zajęcia z nauki pływania, zajęcia z tenisa stołowego, zakup sprzętu oraz organizacja turnieju

tenisa stołowego, zajęcia z piłki siatkowej, organizacja VII i VIII Rodzinnego Rajdu Rowerowego, organizacja zawodów wędkarskich, organizacja IV Biegu dla Niepodległej, doposażenie świetlic wiejskich w sprzęt niezbędny do udziału dzieci i młodzieży w nowych formach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

5. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przemoc w rodzinie, w tym: motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, opiniowanie wniosków i programów.
6. Dofinansowanie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Biłgoraju; zadania powyższe zrealizowano w ramach założeń programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
7. Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

8) Priorytet VIII. Aktywizacja i integracja społeczności lokalnych

Cel strategiczny 8. Zwiększenie aktywności i poczucia integracji w społecznościach lokalnych.

Cele szczegółowe:

- 8.1. Wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne.
- 8.2. Poprawa dostępności do internetu.
- 8.3. Wzbogacenie oferty usług i aktywności w środowiskach lokalnych.

W priorytecie VIII realizowano następujące działania:

1. Organizacja uroczystości i imprez kultywujących lokalne tradycje oraz zwyczaje z okazji świąt narodowych, religijnych i innych rocznic: 232 Rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja, 11 Listopada - 105 rocznica odzyskania Niepodległości - Manifestacja patriotyczna młodzieży i społeczeństwa, złożenie wiązanek i kwiatów pod Pomnikiem Odzyskania Niepodległości, Msza św., Koncerty okolicznościowe w MGOK Frampol.
2. Inne uroczystości/imprezy lokalne: Koncert Chórów Ziemi Biłgorajskiej we Frampolu – styczeń 2023, Gminny Koncert Kolęd – styczeń 2023, Gminne Obchody Dnia Strażaka – maj 2023, Gminny Dzień Dziecka – 1 czerwca 2023, Gminny Dzień Seniora – październik 2023, koncerty, konkursy, warsztaty organizowane na terenie Miasta dla mieszkańców Gminy Frampol.
3. Realizacja Programu Współpracy Gminy Frampol z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego – w zakresie współpracy niefinansowej Gmina Frampol wspierała organizacje w realizacji zadań publicznych poprzez udostępnienie zasobów lokalowych i sprzętowych gminy, obejmowanie patronatem organizowanych wydarzeń i imprez kulturalnych i sportowych oraz wsparcie merytoryczne. Ważnym elementem współpracy niefinansowej było wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań, konsultowanie projektów aktów. Samorząd wspierał i brał udział we wspólnych działaniach promocyjnych podczas wydarzeń sportowych. Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w formach powierzenia wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji.

4. Programy i ich realizacja

4.1. Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Frampol na lata 2023 - 2026 został podjęty uchwałą Nr XLIV/307/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10 lutego 2023 r.

Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Frampol określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Program jest kontynuacją działań realizowanych w latach poprzednich. Adresowany jest do całej społeczności mieszkańców gminy Frampol, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i psychotropowych, osób z uzależnieniami behawioralnymi, do osób z grup ryzyka, a także do dzieci i młodzieży. Obejmuje działania odpowiadające realnym potrzebom występującym na terenie gminy Frampol.

Cel główny programu to:

Ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych i skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Frampol oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, zapobiegawczych i prewencyjnych.

Cel strategiczny programu to:

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, zmniejszanie rozmiarów problemów występujących aktualnie oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

W ramach realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zrealizowano następujące zadania:

1. Konsultacje indywidualne udzielane przez psychologa w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy - 17.640,00 zł,
 2. Profilaktyka w szkole - realizacja warsztatów profilaktycznych - 3.900,00 zł,
 3. Organizacja gminnych akcji profilaktycznych – 1.246,11 zł,
 4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży promujący zdrowy styl życia – 128.343,93 zł, w tym:
 - zajęcia z nauki pływania,
 - zajęcia z tenisa stołowego, zakup sprzętu oraz organizacja turniej tenisa stołowego,
 - zajęcia z piłki siatkowej,
 - organizacja VII i VIII Rodzinnego Rajdu Rowerowego,
 - organizacja zawodów wędkarskich,
 - organizacja IV Biegu dla Niepodległej,
 - doposażenie świetlic wiejskich w sprzęt niezbędny do udziału dzieci i młodzieży w nowych formach konstruktywnego spędzania czasu wolnego,
 5. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przemoc w rodzinie, w tym:
 - a) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, opiniowanie wniosków i programów, wynagrodzenia dla członków komisji za udział w posiedzeniach, zakup terminarzy – 12.193,47 zł,
 - b) opłaty za badania biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – 1.900,00 zł,
 - c) opłaty sądowe – 2.610,00 zł,
 6. Dofinansowanie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Biłgoraju – 3.000,00 zł
- Razem wydatki na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2023 r. wyniosły: 170 833,51 zł.

4.2. Program Wspierania Rodziny w Gminie Frampol

Ustawa „O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” nakłada na Burmistrza obowiązek składania Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadania.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Frampol na lata 2023 – 2025 został uchwalony uchwałą nr XLIV/308/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10 lutego 2023 roku. Program został przygotowany w związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Głównym celem programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Cele szczegółowe to:

- 1) Wsparcie materialne rodzin w trudnej sytuacji materialno – bytowej i borykających się z bezradnością w prowadzeniu gospodarstw domowych;
- 2) Wzrost kompetencji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych;
- 3) Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów w roku 2023:

Ad. 1. Wsparcie materialne rodzin w trudnej sytuacji materialno – bytowej i borykających się z bezradnością w prowadzeniu gospodarstw domowych.

- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - **24** rodziny, potrzeby ochrony macierzyństwa - **14** rodzin, w tym wielodzietności - **7** rodzin, z powodu przemocy w rodzinie - **1** rodzina,

- liczba dzieci korzystających z posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” - **59**,

- liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i rzeczowych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” - **20** rodzin,

- liczba przyznanych stypendiów szkolnych – **75**.

Ad. 2. Wzrost kompetencji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

- liczba rodzin objętych pracą socjalną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - **24** rodzin, potrzeby ochrony macierzyństwa - **14** rodzin, w tym wielodzietności - **7** rodzin, przemocy w rodzinie – **9** rodzin;
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - **5**, liczba dzieci w tych rodzinach - **12**;
- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych wsparciem w Placówce Wsparcia Dziennego – brak takiej placówki na terenie gminy;
- liczba dzieci korzystających z porad psychologa lub pedagoga w szkołach – **81** dzieci, w Punkcie Konsultacyjnym we Frampolu z porad skorzystało **143** osoby dorosłe;
- liczba rodzin wspierających i liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej – brak takich rodzin na terenie gminy;
- liczba spotkań rodziców w ramach grup wsparcia lub grup samopomocowych – brak;
- liczba nadzorów kuratorskich orzeczonych przez sąd – w 2023 r. wydano **2** orzeczenia o nadzorze kuratorskim, w Gminie Frampol obowiązujących nadzorów kuratorskich było **14**;
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – **0** dzieci, (przebywających w pieczy - 3 dzieci);
- liczba prowadzonych procedur NK w rodzinach z dziećmi – **3**.

Ad. 3. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

- liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami pozalekcyjnymi w szkołach – **92** dzieci, ponadto 194 dzieci uczestniczyło w zajęciach nauki pływania w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży promujący zdrowy styl życia,
- liczba dzieci objętych zajęciami rozwijającymi w MGOK we Frampolu – **95** dzieci;
- liczba dzieci objętych różnymi typami zajęć w placówce wsparcia dziennego – brak takiej placówki na terenie gminy.

Rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, pomocy i wsparcia udzielał asystent rodziny. W 2023 r. taką pomocą objęto **5** rodzin, w których wychowuje się **12** dzieci poniżej 15 roku życia.

W roku 2023 r. zostały poniesione wydatki związane z pobytem dziecka w rodzinach zastępczych spokrewnionych na **kwotę 15.327,00 zł**. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Biłgoraju troje dzieci z terenu naszej gminy ma ustanowioną opiekę i zostały umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej. 1 dziecko jest umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej od 2013 roku, 1 dziecko od 2016 roku i 1 od 2018 roku. W związku z powyższym Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Biłgoraju, działając z upoważnienia Starosty Biłgorajskiego, wydał decyzje przyznające świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania tych dzieci. Zgodnie z art. 80 ust. 1 pkt. 1 rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania nie niższe niż kwota: 785 zł miesięcznie do V/2023 r. i od VI/2023 r. 899 zł – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Gmina ostatniego miejsca pobytu dziecka współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej i ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Kolejnym wsparciem materialnym rodzin była pomoc w postaci stypendiów szkolnych. W 2023 r. wypłacono stypendia szkolne w wysokości **38.192,52 zł**. Za okres I-VI stypendia wypłacono 35

uczniom z 14 rodzin na kwotę 22.863,80 zł; za okres IX-XII stypendia wypłacono 40 uczniom z 17 rodzin na kwotę 15.328,72 zł.

W roku 2023 rodziny potrzebujące pomocy i wsparcia korzystały z pomocy udzielanej przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu między innymi w formie zasiłków: okresowych (wydatkowano 54 321,88 zł dla 26 rodzin); celowych, specjalnych celowych oraz zdarzenia losowego (wypłacono 46.072,56 zł dla 65 rodzin). Zasiłki celowe i specjalne celowe przeznaczane były między innymi na zakup żywności, środków czystości, odzieży, obuwia, leków, opału. 17 rodzin skorzystały ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, 4 osoby skorzystały ze świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Dzieci uczęszczające do przedszkola, uczące się w szkole podstawowej lub szkole średniej w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" korzystały z gorących posiłków opłaconych przez tutejszy Ośrodek (przyznano 6 683 posiłki). Wydatki poniesione w ramach tego programu dla dzieci wyniosły 23.075,10 zł.

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, podprogram 2021, 477 osoby otrzymały pomoc żywnościową w ilości 4,3884 ton żywności jednorazowo w miesiącu czerwcu. Dystrybucją żywności zajmowała się Ochotnicza Straż Pożarna w Starej Wsi.

Celem realizacji potrzeb środowiska i ustawowych zadań należy zaplanować środki w budżecie gminy na pomoc finansową w postaci zasiłków oraz świadczeń rzeczowych, współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, pomoc materialną dla uczniów tzw. stypendia szkolne oraz zapewnienie opłacenia gorących posiłków dzieciom uczęszczającym do przedszkola i uczniom w szkole. Ponadto należy zabezpieczyć środki finansowe na zatrudnienie oraz podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny, który pracuje z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji (obecnie zatrudniony jest asystent rodziny na umowę zlecenie do VI/2024 r.). Pomoc psychologa, nauczyciela pedagoga lub pedagoga specjalnego, logopedy czy terapeuty dla dzieci zapewniają szkoły. W godzinach pozaszkolnych dzieci te należałoby objąć wsparciem Placówki Wsparcia Dziennego. Dla osób dorosłych pomoc psychologa jest zapewniona w Punkcie Konsultacyjnym. Bardzo trudno jest znaleźć rodziny wspierające lub grupy wsparcia, które służyłyby pomocą rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji. Rodziny te są bardzo niechętne i nieufne wobec osób niosących im pomoc.

4.3. Realizacja Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Gminie Frampol

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Gminie Frampol na lata 2021 – 2025 uchwalony został uchwałą nr XXVI/192/21 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 23 kwietnia 2021 roku.

Program kierowany jest zarówno do osób pracujących z rodzinami z problemem przemocy, jak i do samych rodzin dotkniętych przemocą.

Adresatami programu są:

- rodziny i osoby dotknięte przemocą w rodzinie,
- rodziny i osoby zagrożone problemem przemocy,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Frampol.

Cele szczegółowe to:

- 1) Wzrost społecznej świadomości poprzez wdrożenie działań profilaktycznych i interdyscyplinarnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Zwiększenie wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc.
- 4) Wzrost kompetencji służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Sądu Rejonowego, Policji, MKRPA we Frampolu, oświaty, służby zdrowia i pomocy społecznej. Podstawą działań interdyscyplinarnych jest zawarcie porozumień o współpracy i prowadzeniu wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie miasta i gminy Frampol.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w minionym roku podejmował inicjatywy propagujące życie bez przemocy wśród mieszkańców gminy Frampol oraz udzielał pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc. Wszyscy członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych, nieodpłatnie. Porozumienia stanowią formę zobowiązania do aktywnego udziału w pracach Zespołu i posiedzeniach grup roboczych i grup diagnostyczno - pomocowych. W związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Zarządzeniem Burmistrza Frampola Nr 105/2023 z dnia 15 września 2023 r., powołany został ponownie Zespół Interdyscyplinarny. Pierwsze posiedzenie Zespołu odbyło się 22 września 2023 r., na spotkaniu dokonano wyboru Przewodniczącego Zespołu i jego Zastępcy.

W roku 2023 odbyło się 9 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Działania grup roboczych powołanych do realizacji procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach obejmowały: diagnozę sytuacji rodzinnej, opracowanie i realizację indywidualnego planu pomocy (pomoc osobie/osobom doznającym przemocy oraz propozycję działań naprawczych osobie stosującej przemoc), monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych przez członków grup roboczych, prowadzenie pracy socjalnej, również poza procedurą. Wszystkie grupy robocze spotykały się 36 razy, harmonogram spotkań odbywał się zgodnie z ustalonym indywidualnym planem pomocy dla rodziny. W roku 2023 do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 7 Niebieskich Kart (dodatkowo 2 procedury były przeniesione z 2022 roku). Na spotkaniach grup roboczych, zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty sporządzono: 7 formularzy NK-C z osobami doświadczającymi przemocy i 7 formularzy NK-D ze sprawcą przemocy. Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną. Policja monitorowała sytuację i bezpieczeństwo rodzin. Z prowadzonej pracy w terenie sporządzonych zostało 40 notatek służbowych. Dzieci będące w wieku szkolnym objęte zostały wsparciem Psychologa i Pedagoga na terenie szkoły, w ramach pomocy opracowany został indywidualny plan pomocy dziecku (2 dzieci). W ramach procedury Niebieskie Karty zostały podjęte następujące działania instytucjonalne tj:

- zapadły 3 wyroki skazujące Sąd, u 1 z tych osób zastosowano środek zastępczy w postaci dozoru elektronicznego i dozoru policji,
- ustanowiono dozór kuratora społecznego dla 2 osób,
- wystosowane zostały 2 wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację małoletniego dziecka,
- 3 osoby zostały zgłoszone do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Frampolu.

Ponadto Zespół podejmował szereg działań, wobec osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc, a także członków ich rodzin m.in. w formie:

- udzielenia pomocy finansowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, dla 1 rodziny,
- wsparcia psychologicznego w Punkcie Konsultacyjnym dla 17 osób, udzielonych porad – 38,
- przewiezienia do Izby Wyrzeźwień lub PDOZ – 1 osoba,
- prowadzenie pracy socjalnej we wszystkich rodzinach z problemem przemocy domowej.

W wyniku prac i decyzji grup roboczych i grup diagnostyczno – pomocowych w 8 rodzinach procedura NK została zakończona. Powodem zakończenia 5 procedur było: ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy, po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy dla rodziny, w 3 rodzinach z powodu braku zasadności podejmowanych działań. W ramach działań edukacyjnych Zespołu Interdyscyplinarnego, członkowie na bieżąco uczestniczyli w szkoleniach. Materiały szkoleniowe i ulotki informacyjne dotyczące profilaktyki przemocy domowej i przeciwdziałania alkoholizmowi trafiały na bieżąco do mieszkańców i osób uwikłanych w przemoc. Obsługę administracyjno – techniczną Zespołu zapewnia M-GOPS we Frampolu. Informacja o działalności Zespołu zamieszczona została na stronie internetowej ośrodka pomocy.

4.4. Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Frampol

Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Frampol na lata 2022 – 2026 został uchwalony uchwałą Rady Miejskiej we Frampolu nr XXXIII/233/22 z dnia 11 lutego 2022 roku.

Program ma na celu planowanie przedsięwzięć, które będzie zmierzało do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej przy uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań społeczno – gospodarczych, a w szczególności finansowych.

Mieszkaniowy zasób gminy tworzą lokale stanowiące własność Gminy Frampol. Sytuacja, pod względem wielkości zasobu mieszkaniowego Gminy Frampol jest niekorzystna. Aktualnie Gmina Frampol posiada 6 lokali mieszkalnych. Lokalizację i podstawowe dane funkcjonalne zasobu mieszkaniowego przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 11 – Lokalizacja mieszkań

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m2	Stan techniczny
1.	Teodorówka 124 (budynek murowany)	76,70	dobry
2.	Radziecin „Dom Nauczyciela” (budynek murowany)	52	dobry
3.	Radziecin „Dom Nauczyciela” (budynek murowany)	52	dobry
4.	Radziecin „Dom Nauczyciela” (budynek murowany)	36	dobry
5.	Radziecin „Dom Nauczyciela” (budynek murowany)	36	dobry
6.	Radziecin „Stara Szkoła” (budynek o konstrukcji drewnianej)	62	bardzo zły

Źródło – opracowanie własne

Zgodnie z programem gmina nie przewiduje zmian wielkości zasobu mieszkaniowego oraz zmiany stanu technicznego zasobu mieszkaniowego do roku 2026, z wyjątkiem wymiany pieca centralnego ogrzewania w „Domu Nauczyciela” w Radziecinie w 2025 roku.

Lokale stanowiące mieszkaniowy zasób gminy są zarządzane przez Burmistrza Frampola. Środki wydatkowane na gospodarkę mieszkaniową pochodzą z budżetu gminy.

Zasady czynszu z tytułu najmu lokalu mieszkalnego, obniżenie czynszu, bądź jego wzrost szczegółowo określa przywołana uchwała Rady Miejskiej we Frampolu, którą możemy odszukać w Bazie Aktów Własnych.

4.5. Gminny Program Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Frampol na lata 2016 – 2022 uchwalony został uchwałą nr XXIX/210/17 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 30 maja 2017 roku.

Zgodnie z przyjętymi definicjami: stanu kryzysowego, obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wskazane zostały sfery i negatywne zjawiska, które w szczególności powinny być podstawą do identyfikacji danego obszaru jako obszaru zdegradowanego, a dalej obszaru rewitalizacji.

Powyższe cechy – leżące u podstaw identyfikacji sytuacji problemowych – należy traktować także jako ramy interwencji, zgodnie z zasadą, że interwencja powinna być ukierunkowana na likwidację lub ograniczenie sytuacji problemowej.

Delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarach miejsko - wiejskich odbywa się poprzez wskazanie miejscowości/sołectw wykazujących stan kryzysowy (za obszar zdegradowany uważa się najczęściej całą miejscowość lub sołectwo, w której stwierdzono występowanie stanu kryzysowego). Szczegółowy proces delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przebiegał następująco:

1. Dla wszystkich sołectw gminy przeprowadzono diagnozę (analizę wskaźnikową), mającą na celu identyfikację występowania stanu kryzysowego.
2. Do obszaru zdegradowanego zaliczono miejscowości spełniające jednocześnie następujące kryteria:
 - a) analiza wskaźnikowa pokazała nagromadzenie negatywnych zjawisk z zakresu takich obszarów jak:
 - ✓ bezrobocia (wskaźnik liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców lub liczba długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców),
 - ✓ ubóstwa (wskaźniki dotyczące ubóstwa, zdrowia, zaradności życiowej, bezrobocia uwzględniające liczby osób korzystających z opieki społecznej ze względu na występowanie danego problemu na 100 mieszkańców),
 - ✓ przestępczości (wskaźniki dotyczące, przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców),
 - ✓ niskiego poziomu edukacji (wskaźnik średnia wyniku egzaminu szóstoklasistów)
 - ✓ niskiego poziomu kapitału społecznego (wskaźniki liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców, kwota pozyskanych z Gminy środków na projekty dla miejscowości na 100 mieszkańców, oraz wskaźnik ilości złożonych wniosków o dotację do Urzędu Miejskiego na 100 mieszkańców),
 - ✓ niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (wskaźnik liczba osób uczestniczących na zebraniach przy uchwaleniu funduszu sołeckiego i kwota dofinansowania na fundusz sołecki na 100 mieszkańców),
 - b) drugie kryterium delimitacji to występowanie przynajmniej jednego policzonego w analizie wskaźnikowej negatywnego zjawiska z zakresu:
 - ✓ gospodarczego – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
 - ✓ środowiskowego – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
 - ✓ przestrzenno-funkcjonalnego – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do

podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

- ✓ technicznego – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Za obszar rewitalizacji uznano miejscowości Korytków Mały, Teodorówka oraz część miasta Frampol.

Tabela nr 11 - Miejscowości spełniające warunki obszaru rewitalizacji

Lp.	Miejscowość	Obszar negatywnych zjawisk, w których sołectwo osiąga najgorszy wynik w diagnozie.	Obszar pozostałych negatywnych zjawisk których negatywne czynniki występują na terenie sołectwa.
1.	Korytków Mały	Bezrobocie	Poziom przedsiębiorczości, infrastruktura techniczna, Infrastruktura sportu i rekreacji, Stan techniczny obiektów budowlanych
2.	Teodorówka	Kapitał ludzki	Infrastruktura techniczna, Stan techniczny obiektów budowlanych
3.	Frampol	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Stan techniczny obiektów budowlanych

Opracowanie - Gminny Program Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji wykorzystuje efekty poprzednich działań o charakterze rewitalizacyjnym. Do tej pory nie przygotowano w Gminie dokumentu stricte rewitalizacyjnego ale Lokalna Strategia Rozwoju oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to dokumenty obejmujące rewitalizację społeczną. Zarówno cele jak i wypływające z nich pomysły i projekty bazują na doświadczeniach przy realizacji obu gminnych strategii. W pracach nad programem bardzo aktywnie uczestniczył MGOPS co wiąże się z zaangażowaniem tej instytucji i pracujących tam osób w realizację wcześniejszych projektów rewitalizacyjnych.

Korytków Mały - Na obszarze sołectwa największe nagromadzenie zjawisk kryzysowych występuje w obszarze bezrobocia (pomiar liczby osób bezrobotnych oraz długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców). Ponadto zarówno diagnoza jak i mieszkańcy w ramach konsultacji społecznych wskazują na problemy ubóstwa, problemy dotyczące rodziny szczególnie często wymieniane eurosieroctwo, patologie oraz nierówne szanse w przestrzeni edukacji dla dzieci i młodzieży. Mieszkańcy zauważają narastające wyizolowanie osób starszych i niepełnosprawnych. Sołectwo osiąga słabe wskaźniki przedsiębiorczości. Infrastruktura do wykorzystania dla realizacji projektów rewitalizacji to: budynek po zlikwidowanej szkole podstawowej, remiza strażacka ze świetlicą wymagająca remontu i doposażenia. Na terenie miejscowości notuje się dużą aktywność społeczną i szereg pomysłów na działania rewitalizacyjne skierowane do rodzin, seniorów i społeczności. Aktywne Koło Gospodyń Wiejskich prowadzące zespół ludowy, aktywni liderzy.

Teodorówka - Na terenie miejscowości Teodorówka w porównaniu z innymi miejscowościami gminy najgorzej wypadają wskaźniki kapitału społecznego (mierzony liczbą organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców), niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (mierzony udziałem mieszkańców w podejmowaniu decyzji ważnych dla miejscowości jak np. fundusz sołecki). Dodatkowo zdiagnozowano problemy ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę

techniczną i społeczną, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru (funkcja turystyczna). W trakcie konsultacji społecznych zgłoszono pomysły związane z działaniami z zakresu turystyki, rekreacji, tworzenia stowarzyszeń oraz szeregu wydarzeń o charakterze społecznym jednocześnie wskazując na podstawową barierę czyli nieprzystosowany, zdegradowany budynek byłej świetlicy na bazie, którego można by było realizować szereg przedsięwzięć i operacji związanych z rewitalizacją. Infrastruktura do wykorzystania dla realizacji projektów rewitalizacji to: budynek byłej świetlicy, budynek szkoły podstawowej. Na terenie miejscowości notuje się słabą aktywność społeczną jednak w trakcie konsultacji społecznych zawiązała się grupa inicjatywna mieszkańców planująca założenie stowarzyszenia oraz podjęcie się koordynowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Frampol - Na terenie części miasta w porównaniu z innymi miejscowościami gminy najgorzej wypadają wskaźniki niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (mierzony udziałem mieszkańców w podejmowaniu decyzji ważnych dla miejscowości jak np. fundusz obywatelski). Problem ten przybiera bardzo duże w porównaniu z innymi miejscowościami rozmiary. Obrazu dopełniają wysokie wskaźniki przestępczości i słabe wskaźniki ubóstwa. Miasto Frampol będące ośrodkiem gminnym jest miastem o korzystnym położeniu, ciekawej historii i atutach z zakresu architektury i turystyki. Proces konsultacji społecznych wskazał na szereg barier wpływających na niski poziom zaangażowania społecznego mieszkańców. Na terenie miasta istnieje niewielka ilość miejsc do wspólnego spędzania czasu, samorozwoju, dodatkowej edukacji czy zaangażowania. Budynek Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury jest nieprzystosowany do liczby inicjatyw jakie odbywają się w mieście, wielkości Frampola. W zasobach gminy oraz parafii są odpowiednie budynki ale ich stan techniczny jest niezadowolający i bez modernizacji nie będą mogły pełnić potrzebnych funkcji. Mieszkańcy i lokalni liderzy oraz młodzież wskazali szereg pomysłów na społeczny rozwój miejscowości i mieszkańców jednak bez likwidacji bariery jaką jest brak obiektów i przestrzeni do realizacji operacji rewitalizacyjnych ich wykonanie będzie niemożliwe. W trakcie konsultacji społecznych zgłoszono pomysły związane z działaniami z zakresu tworzenia przestrzeni do integracji szczególnie osób starszych, młodzieży oraz matek. Zgłoszono przełomowe dla rozwoju funkcji turystycznych pomysły na wykorzystanie starej zabytkowej plebanii, stworzenia przestrzeni rekreacyjno - wypoczynkowych w obrębie rynku i przyległych ulic. Infrastruktura do wykorzystania dla realizacji projektów rewitalizacji to: obiekt MGOK, stara plebania wraz z ogrodem, rynek oraz przyległe ulice, obiekt starej przychodni, gimnazjum oraz obiekty sportowe. W procesie konsultacji zidentyfikowano potencjalnych liderów włączając ich do prac Komitetu Rewitalizacji.

Na obszarach rewitalizacji nastąpi zapewnienie dostępu do podstawowej infrastruktury dla dobrej jakości życia. Grupy takiej jak młodzież, dzieci i seniorzy objęte zostaną wsparciem, gwarancją edukacji dostosowanej do potrzeb i aspiracji mieszkańców. Nastąpi zwiększenie obecności kultury w życiu społeczności lokalnej, przełamanie wykluczenia społecznego, troska o środowisko naturalne – stworzenie dobrych i bezpiecznych warunków życia i pracy dla obecnych i przyszłych mieszkańców.

Tabela nr 12 - Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Projekt	Termin realizacji	Typ projektu	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowa na wartość projektu (zł)	Źródło finansowania	
					Środki publiczne	Środki prywatne
"Zagospodarowanie Rynku we Frampolu "	2018-2022	Inwestycyjny	Gmina Frampol	4 500 000,00	4 500 000,00	0,00
" Adaptacja byłej przychodni zdrowia na potrzeby Centrum	2018-2022	Społeczno inwestycyjny	Gmina Frampol	3 700 000,00	3 700 000,00	0,00

Organizacji Pozarządowych "						
"Remont starej plebani we Frampolu,,	2018-2022	Parafia/Gmin a Frampol	Gmina Frampol	500 000,00	500 000,00	0,00
"Modernizacja budynku MGOK we Frampolu "	2018-2022	Społeczno inwestycyjny	Gmina Frampol	700 000,00	700 000,00	0,00
Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Teodorówce	2018-2022	Inwestycyjny	Gmina Frampol	250 000,00	250 000,00	0,00
"Modernizacja budynku OSP w Teodorówce - świetlicy oraz części mieszkalnej budynku"	2018-2022	Społeczno Inwestycyjny	Gmina Frampol wraz ze społecznością mieszkańców	600 000,00	600 000,00	0,00
" Projekty mieszkańców na wykorzystanie infrastruktury świetlicy w Teodorówce	2018-2022	Społeczno Inwestycyjny	Gmina Frampol, Szkoła Podstawowa wraz ze społecznością mieszkańców	40 000,00	40 000,00	0,00
"Modernizacja i dostosowanie świetlicy w Korytkowie Małym do nowych zadań"	2018-2022	Inwestycyjny	Gmina Frampol społeczność mieszkańców	200 000,00	200 000,00	0,00
"Projekty mieszkańców na wykorzystanie infrastruktury świetlicy w Korytkowie Małym - wsparcie młodych ochotników OSP"	2018-2022	Społeczny	OSP Korytków Mały	25 000,00	25 000,00	0,00
"Projekty mieszkańców na wykorzystanie infrastruktury świetlicy w Korytkowie Małym - turniej tenisa stołowego"	2018-2022	Społeczny	Rada Sołecka	5 000,00	5 000,00	0,00
" Projekty mieszkańców na wykorzystanie infrastruktury świetlicy w Korytkowie Małym - Klub Seniora"	2018-2022	Społeczny	OSP Korytków Mały	5 000,00 (rocznie)	5 000,00	0,00
"Projekty mieszkańców na wykorzystanie infrastruktury	2018-2022	Inwestycyjny	Gmina Frampol/ strażacy/ mieszkańcy	20 000,00	20 000,00	0,00

światlicy w Korytkowie Małym ATHLETIC CLUB-siłownia"						
"Projekty mieszkańców na wykorzystanie infrastruktury światlicy w Korytkowie Małym - wsparcie rozwoju ludowego zespołu Żurawina"	2018-2022	Społeczny	Gmina/Rada sołecka/ mieszkańcy	40 000,00	40 000,00	0,00
"Projekty mieszkańców na wykorzystanie infrastruktury światlicy w Korytkowie Małym - taniec to przyjemność"	2018-2022	Społeczny	MGOK we Frampolu/ mieszkańcy	150 000,00	150 000,00	0,00
"Projekt działanie 11.1 RPO WL (cały obszar rewitalizacji)"	2018-2019	Społeczny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w partnerstwie z podmiotem prywatnym	500 000,00	500 000,00	0,00
"Bez nałogów bez przemocy"	2018-2022	Społeczny	Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5 350,00	5 350,00	0,00
"Do pełni życia"	2018-2022	Społeczny	MGOPS we Frampolu	100 000,00	100 000,00	0,00
"Czas na pracę"	2018-2022	Społeczny	MGOPS we Frampolu	250 000,00	250 000,00	0,00
"Rodzina rodzinie"	2018-2022	Społeczny	MGOPS we Frampolu	100 000,00	100 000,00	0,00
"Popołudnie z piłką"	2018-2022	Społeczny	MGOPS we Frampolu	20 000,00	20 000,00	0,00
"Rodzinna Zumba"	2018-2022	Społeczny	MGOPK we Frampolu	10 000,00	10 000,00	0,00
"Rewitalizacja dziedzińca budynku Zespołu Szkół we Frampolu"	2020	Inwestycyjny	Gmina Frampol, Zespół Szkół we Frampolu	-	-	-

Źródło - Gminny Program Rewitalizacji

Tabela nr 13 - Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Projekt	Typ projektu	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Źródło finansowania	

				Środki publiczne	Środki prywatne
"Modernizacja budynku byłej szkoły podstawowej w Korytkowie Małym z przeznaczeniem na DOS Złota Jesień Życia "	Inwestycyjny	Cała Gmina	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00
"Remont ulicy 3 Maja we Frampolu "	Inwestycyjny	Cała Gmina	600 000,00	600 000,00	0,00

Źródło - Gminny Program Rewitalizacji

W ramach programu w 2018 roku został częściowo zrealizowany projekt - "Projekt działania 11.1 RPO WL (cały obszar rewitalizacji)". Uczestników projektu było 20 osób. Osoby uczestniczące w projekcie zostały przeszkolone z indywidualnej ścieżki doradztwa zawodowego. Po odbyciu tego szkolenia część osób została zakwalifikowana do przeszkolenia przez psychologa, a pozostali uczestnicy programu szkolili się z doradcą zawodowym. W roku 2017 została wykonana dokumentacja i został również złożony wniosek dotyczący rewitalizacji budynku komunalnego w Teodorówce i budynku po byłej przychodni zdrowia we Frampolu przy ul. Zamojskiej 13 o nazwie projektu „**Modernizacja istniejących budynków przy ul. Zamojskiej 13 we Frampolu oraz w Teodorówce 124 na potrzeby społeczne mieszkańców Gminy Frampol**” realizowanego w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020**, Osi Priorytetowej 13 Infrastruktura społeczna, Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich w formie współfinansowania przez Unię Europejską.

Cel główny projektu zakładał zwiększenie integracji społeczności lokalnej i ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego. W 2019 roku zakończony został remont budynku w Teodorówce. W ramach inwestycji została wykonana m.in.: elewacja wraz z ociepleniem, wymiana pokrycia dachowego, wymiana instalacji CO wraz z kotłem, remont świetlicy i sanitariatów. Ponadto budynek został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Remont budynku zakończył się zgodnie z planem do dnia 31 października 2019 r. W tym samym roku rozpoczęły się prace budowlane przy byłej przychodni zdrowia we Frampolu przy ul. Zamojskiej 13, która stanowiła drugą część projektu. Stara część budynku została gruntownie wyremontowana, dobudowane zostały nowe elementy, co wpłynęło korzystnie na kształt i wizualizację budynku. Prace przy budynku zakończyły się w grudniu 2021 roku. Budynek został wyposażony i oddany do użytku. W dniu 11 lutego 2022 roku odbyło się jego uroczyste otwarcie. Centrum Integracji Społecznej przeznaczone jest dla organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, grup nieformalnych. Spotkać się tu mogą również koła zainteresowań i osoby chcące poćwiczyć. Najmłodsi mieszkańcy mają do dyspozycji salę zabaw wewnątrz budynku i całkiem dobrze wyposażony plac zabaw.

Uchwałą nr LII/356/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 29 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Frampol na lata 2023-2030 Gmina Frampol przystąpiła do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2022.

W styczniu 2023 roku przedstawiona została ocena stopnia aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Frampol na lata 2016-2022. Raport końcowy strategii miał za zadanie dokonania bieżącej inspekcji przeprowadzonych przedsięwzięć, kontroli finansowych aspektów inwestycji oraz badania zmian wskaźników, ujętych w Programie. Analizie poddana została realizacja założonych w dokumencie celów, stopień w jakim odpowiadają one priorytetowym potrzebom społeczności lokalnej, jak również główny wpływ Programu na aspekty społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji.

Ocena stopnia aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji miała na celu osąd oraz ewentualną poprawę jakości i skuteczności wdrażania dokumentu w odniesieniu do konkretnych problemów rewitalizowanego obszaru. Określa stopień osiągnięcia wyznaczonych celów, jak i efektów wdrażanych przedsięwzięć. Wskazuje także na napotkane po drodze problemy. Dokonuje oceny przeprowadzonych działań, kontroli finansowych aspektów poszczególnych

inwestycji oraz analizuje zmiany wskaźników. Praktyczne znaczenie ewaluacji możliwością wykorzystania jej w procesie decyzyjnym wyznaczania kierunków rewitalizacji na kolejne lata.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że cele założone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Frampol na lata 2016-2022 w dużej mierze nie zostały jeszcze zrealizowane, w związku z czym konieczna jest kontynuacja Programu. Działania, które udało się podjąć na obszarze problemowym przyniosły na ogół pożądane rezultaty, co świadczy o prawidłowym doborze celów oraz przypisanych im przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Uwagę zwrócić należy na te projekty, których założenia zrealizowano jedynie pośrednio, poprzez wydarzenie odbywające się na terenie Gminy, a których osiągnięte wartości wskaźników są zadowalające. Przeprowadzono analizę porównawczą i sprawdzono, czy i jakie zmiany wartości poszczególnych mierników nastąpiły w latach 2015-2022, tj. przed i po realizacji Programu.

Z przeprowadzonej oceny programu aktualności GPR wynika, że założone w dokumencie cele rewitalizacyjne dotychczas zostały zrealizowane jedynie w niewielkim zakresie. Stan ten jest spowodowany wystąpieniem niesprzyjających czynników zewnętrznych tj. wojna w Ukrainie i pandemia wirusa COVID-19. Mimo, iż większość zaplanowanych inwestycji nie doszła do skutku w wyznaczonym czasie, zarówno analiza wskaźnikowa jak i jakościowa dowodzą, że sytuacja kryzysowa w wyznaczonym obszarze rewitalizacji uległa poprawie. Dzięki podjętym działaniom Gmina Frampol ma szansę rozwijać się, stopniowo zmierzając we właściwym kierunku.

4.6. Program współpracy Gminy Frampol z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

Uchwałą NR XLI/288/22 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 18 listopada 2022 roku uchwalony został Program współpracy Gminy Frampol z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.

Program określa zasady, formy i zakres współpracy Gminy Frampol z organizacjami pozarządowymi przy zachowaniu zasad: partnerstwa, pomocniczości, jawności, efektywności, uczciwej konkurencji i suwerenności stron. Priorytetowe zadania programu mieszczą się w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Głównym celem programu jest rozwój współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi na rzecz pełniejszego zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców poprzez stworzenie im możliwości i warunków do uczestnictwa w życiu publicznym.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi w 2023 roku miała charakter pozafinansowy i finansowy. Współpraca o charakterze pozafinansowym odbywa się w formach wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania oraz konsultowania z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących podstawowej działalności statutowej tych organizacji. Współpraca polegała również na udostępnianiu zasobów lokalowych i sprzętowych gminy, wspierania organizacyjnego oraz obejmowania patronatem organizowanych imprez sportowych i kulturalnych.

Współpraca o charakterze finansowym odbywa się w formach powierzania wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji lub zlecenia realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert, spełniającego warunki określone w art. 19a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach dotacji udzielonych w roku 2023 realizowane były następujące zadania publiczne:

- 1) Organizacja współzawodnictwa sportowego, prowadzenie rozgrywek oraz zajęć sportowych z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi w zakresie piłki nożnej. Kwota dotacji wyniosła - 140.000,00 zł. Realizatorem zadania był: Klub Sportowy „Włóknierz” Frampol.

- 2) Dowóz dzieci niepełnosprawnych z gminy Frampol do szkół i placówek szkolno-rewalidacyjnych w Biłgoraju. Kwota dotacji wyniosła – 63.000,00 zł. Realizatorem zadania było: Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem” w Zamościu, Koło Terenowe w Biłgoraju.

Na terenie gminy Frampol działa 15 organizacji pozarządowych i 15 Ochotniczych Straży Pożarnych.

Tabela na 14 - Organizacje pozarządowe

Lp.	Nazwa organizacji	Adres organizacji
1.	Klub Sportowy „Meczbol” (ewidencja powiatowa)	Sokołówka 23-440 Frampol
2.	Klub Sportowy „Włókniarz” (ewidencja powiatowa)	ul. Fabryka 5 23-440 Frampol
3.	Stowarzyszenie „Przyjaciół Szkół” KRS 0000413786	Radzięcín 82 23-440 Frampol
4.	Stowarzyszenie dla Rozwoju Wsi Karolówka „Lepsze Jutro”, KRS 0000547783	Karolówka 23-440 Frampol
5.	Stowarzyszenie na Rzecz Smorynia KRS 0000302233	Smoryń 37 23-440 Frampol
6.	Stowarzyszenie Rzeczyce „Nasza Wieś” KRS 0000350546	Rzeczyce 38 B 23-440 Frampol
7.	Stowarzyszenie Turystyczno Sportowe START Gmina Frampol	ul. Fabryka 5 23-440 Frampol
8.	Szkolny Klub Sportowy „Młodzik” we Frampolu (ewidencja powiatowa)	ul. Gorajska 16 23-440 Frampol
9.	Uczniowski Klub Sportowy „Olimpik” (ewidencja powiatowa)	ul. Gorajska 16 23-440 Frampol
10.	Koło Gospodyń Wiejskich w Radzięcinie	Radzięcín 23-440 Frampol
11.	Koło Gospodyń Wiejskich „Allibabki” w Pulczynowie	Pulczynów 23-440 Frampol
12.	Koło Gospodyń Wiejskich „Malinowy Zakątek” w Kątach	Katy 23-440 Frampol
13.	Koło Gospodyń Wiejskich „Kreatywni” Frampol	23-440 Frampol
14.	Koło Gospodyń Wiejskich w Sokołówce	Sokołówka 23-440 Frampol
15.	Koło Gospodyń Wiejskich Komodzianka	Komodzianka 23-440 Frampol

Źródło- opracowanie własne

4.7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Uchwałą nr XLVI/322/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 24 marca 2023 roku określony został program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Frampol na rok 2023.

Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Frampol oraz opieka nad zwierzętami bezdomnymi.

Umieszczenie bezdomnych zwierząt następuje w schronisku dla bezdomnych zwierząt z siedzibą w Zamościu na podstawie zawartej umowy pomiędzy Gminą Frampol a Miastem Zamość.

Opieka nad wolno żyjącymi kotami jest realizowana poprzez:

- 1) ustalenie miejsc, w tym obiektów budowlanych, w których przebywają koty wolno żyjące,
- 2) zapewnienie ich dokarmiania oraz zapewnienie im wody pitnej w miejscach ich przebywania,
- 3) w miarę możliwości zapewnienie miejsca schronienia, w szczególności na okres zimowy,
- 4) zmniejszanie populacji kotów poprzez ich sterylizację i kastrację, na podstawie umowy zawartej z Lecznicą Weterynaryjną, z siedzibą przy ul. Cmentarnej 5, 23-440 Frampol.

Gmina realizuje obligatoryjną sterylizację i kastrację zwierząt przekazanych do schroniska dla zwierząt w Zamościu oraz pokrywa koszty sterylizacji i kastracji bezdomnych zwierząt na podstawie umowy z lekarzem weterynarii.

- 1) W roku 2023 zapewniono opiekę 73 bezdomnym zwierzętom, w tym 15 psom i 58 kotom. Koszt zadania to 24 875,45 zł
- 2) Zabiegi kastracji i sterylizacji bezdomnych zwierząt (kotów i psów) wykonywane były na zgłoszenie osób adoptujących zwierzęta. Dokonano 12 zabiegów na psach oraz 58 na kotach.

W ramach programu Gmina Frampol poszukuje właścicieli dla bezdomnych zwierząt poprzez informowanie o możliwości adopcji zwierząt bezdomnych w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie gminy, a także poprzez organizacje społeczne działające na terenie gminy.

4.8. Program ochrony zabytków Gminy Frampol

Uchwałą nr LV/376/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 22 grudnia 2023 roku przyjęty został Program opieki nad zabytkami Gminy Frampol na lata 2023 – 2026.

Program powstał w związku z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakładającym na samorząd gminy obowiązek posiadania i realizacji programu opieki nad zabytkami na okres czterech lat.

Program ma służyć rozwojowi gminy poprzez dążenie do poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystania zabytków na potrzeby społeczne i edukacyjne. Głównym celem programu jest wyznaczenie pożądanych kierunków zmian w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami możliwych do rozpoczęcia lub osiągnięcia w perspektywie czasowej programu. Zadeklarowane cele strategiczne, cele operacyjne i działania skonstruowane są w odniesieniu do gminy jako jednostki administracyjnej. Program służyć powinien inicjowaniu działań dotyczących wspierania i koordynowania badań, prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Istotnym elementem programu jest dążenie do osiągnięcia odczuwalnej i akceptowanej społecznej poprawy w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy Frampol oraz szeroko pojmowanego zasobu dziedzictwa kulturowego, a także zachowania krajobrazu kulturowego. Bardzo ważne jest, aby poprawa ta dokonywała się przy udziale mieszkańców gminy w różnych formach ich życiowej aktywności.

Cel strategiczny Programu opieki nad zabytkami Gminy Frampol na lata 2023- 2026 to zachowanie dziedzictwa kulturowego służące rozwojowi gospodarczemu gminy i budowaniu tożsamości jej mieszkańców.

Do rejestru zabytków wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Do takich zabytków na terenie gminy Frampol zaliczamy:

1. Zabytkowy układ urbanistyczny osady Frampol wraz z zabudową mieszkalną i gospodarczą ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy ulic stodołnych (Polna, Ogrodowa, Kościelna, Orzechowa) - Nr rej. A/75.
2. Zespół kościoła parafialnego rzymskokatolickiego p.w. Matki Boskiej Szkaplerznej i św. Jana Nepomucena we Frampolu, murowany, z lat 1873–78, neogotycki, projektował arch. Władysław Siennicki - Nr rej. A/231:
 - a) dzwonnica murowana z 1899 r., bud. Cieszkowski,
 - b) ogrodzenie z kapliczkami mur – żel., 4 ćw. XIX w.,
 - c) cmentarz przykościelny z drzewostanem.
3. Budynek dawnej plebani we Frampolu wraz z gruntem pod budynkiem – Nr. rej. A/1351.
4. Cmentarz żydowski, zamknięty we Frampolu - nr rej. A-487/90.
5. Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Kazimierza Królewicza w Radzięcinie:
 - a) kościół murowany z 1758 r. – nr rej. A-39/170,
 - b) dzwonnica murowana 1905 r.,
 - c) kapliczki w ogrodzeniu, mur. XIX/XX w.,
 - d) plebania murowana, początek XX w.
6. Cmentarz rzymskokatolicki w Radzięcinie – nr rej. A/1436, założony w 1852 r., układ kwatery, 30 kamiennych nagrobków sprzed 1945 r., monumentalny krzyż fundowany w 1853 r. Drzewostan to około 100 drzew: kasztanowce, lipy, klony, robinie. Mur kamienny z XIX w.
7. Cmentarz wojenny z I wojny światowej w Smoryniu – nr rej. A/1531, założony w 1915 r. 6 mogił zbiorowych żołnierzy polskich, austriackich, rosyjskich, niemieckich.

Dziedzictwo kulturowe powinno być obecne w życiu współczesnej wsi. W ramach programu opieki nad zabytkami proponujemy ideę ochrony aktywnej, która zakłada znalezienie współczesnej treści dla dawnych form, wykorzystywanie wszelkich form spuścizny kulturowej.

1. Założenia programu:

- 1) Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych.
- 2) Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.
- 3) Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości.

2. Kierunki działań:

- 1) Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania. Należy podejmować działania w kierunku instalacji w obiektach zabytkowych systemów zabezpieczających przed kradzieżą, zniszczeniem lub pożarem. W stosunku do architektury i budownictwa wskazane są działania zmierzające do powstrzymania dewastacji otoczenia obiektów zabytkowych, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego.
- 2) W miarę możliwości finansowanie i współfinansowanie zabiegów remontowych i konserwacyjnych na obiektach zabytkowych
- 3) Podejmowanie bieżących prac pielęgnacyjnych i porządkowych oraz zabezpieczających na terenach objętych ochroną,
- 4) Wzrost dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy m.in. udostępnienie informacji o zabytkach w Internecie.
- 5) Popularyzowanie wiedzy o zasobach i działalności kulturalnej na terenie gminy.
- 6) Aktualizacja Gminnej Ewidencji zabytków na podstawie dokonywanych przeglądów stanu zachowania i zagospodarowania zabytków.

- 7) Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne. Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego. W przypadku przestrzeni zabytkowej, o wartościach historyczno – estetycznych, wymaga wnikliwej uwagi powiązanie nowych jakości ze starymi wartościami. Konieczne jest wówczas uwzględnianie wytycznych konserwatorskich oraz lokalnego charakteru zabudowy. W celu odtworzenia ładu urbanistycznego niezbędne jest planowanie i zapisy w studiach uwarunkować i kierunków zagospodarowania oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 8) Ochrona układów ruralistycznych na obszarach wiejskich.
- 9) Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym. Podniesienie poziomu wiedzy i zwiększanie świadomości społecznej w zakresie wartości i znaczenia dziedzictwa kulturowego dla pokoleń, jest istota jego zachowania w dobrym stanie. Ważnym zadaniem jest więc poszerzenie działalności edukacyjnej w zakresie pogłębiania wiedzy o autentycznych wartościach dziedzictwa kulturowego i popularyzowanie idei jego zachowania. Należy wypracować zrozumienie opieki nad zabytkami w świadomości społecznej mieszkańców, dlatego obecność treści związanej z dziedzictwem kulturowym materialnym i niematerialnym jest niezbędna już w edukacji młodego pokolenia. Istotne jest poszerzenie działań edukacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców.
- 10) Promocja gminnego dziedzictwa kulturowego służąca kreacji produktów turystyki kulturowej. Promocja w oparciu o dziedzictwo, wiąże się z efektywnym dotarciem z przekazem do odbiorcy. Wymaga wyboru mediów akceptowanych przez grupę docelową i takich kategorii reklamy, które wpływają pozytywnie na wizerunek i na decyzje o chęci odwiedzenia gminy. Zabytek czy grupa zabytków gminy może stać się jej marką. Aby była ona jak najsilniejsza i dobrze rozpoznawana wśród odbiorców, należy promocję oprzeć na budowie strategii wizerunku.

3. Zadania programu:

- 1) Pomoc właścicielom obiektów w zabezpieczeniu obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą.
- 2) Podejmowanie działań w kierunku remontów przydrożnych kapliczek znajdujących się na terenie gminy Frampol z uwagi na znaczną wartość dla zachowania tożsamości kulturowej.
- 3) Współpraca w zakresie zabezpieczenia przed degradacją starych nagrobków znajdujących się na cmentarzu we Frampolu i Radzięcinie.
- 4) Dofinansowanie prac rewaloryzacyjnych przy obiektach niebędących własnością gminy w postaci stosownej uchwały dotyczącej dotacji na prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkach ruchomych i nieruchomych.
- 5) Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 6) Prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych stanowiących własność gminy.
- 7) Podejmowanie działań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy.
- 8) Poprawa ładu przestrzennego wsi oraz zapobieganie rozproszaniu osadnictwa poprzez ochronę historycznie ukształtowanego układu dróg, wypełnianie zabudową wolnych działek budowlanych zgodnie z historyczną kompozycją układu.
- 9) Wyznaczanie w planach miejscowych nowych terenów pod zabudowę na zasadzie kontynuacji historycznych siedlisk.
- 10) Organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych.

- 11) Wspieranie wydawnictwa publikacji poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy.
- 12) Wprowadzanie i upowszechnianie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do systemu edukacji przedszkolnej i szkolnej poprzez organizowanie i wspieranie zajęć.
- 13) Aktywizacja mieszkańców w zakresie edukacji i wiedzy o dziedzictwie kulturowym.
- 14) Zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy.

Tabela nr 15 - Zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Czas pow.	Nr karty adresowej
Obiekty wpisane do rejestru zabytków				
1	Frampol ul. Kościelna	Kościół Rzym-kat pw. MB Szkaplerznej	1778 r.	Rej. zab. A/1444 1/GEZ
2	Frampol ul. Kościelna	Dzwonnica przy kościele rzymsko- katolickim pw. MB Szkaplerznej	1899 r.	Rej. zab. A/1444 1a/GEZ
3	Frampol ul. Kościelna	Plebania	Koniec XIX w.	Rej. zab A/1351 2/GEZ
4	Frampol	Układ urbanistyczny Frampola	XVIII w.	Rej. zab. A/75 3/GEZ
5	Frampol ul. Cmentarna	Cmentarz żydowski	Połowa XVIII w.	Rej. zab. A/1592 4/GEZ
6	Radzięcín	Kościół Rzym- kat p.w. św. Kazimierza z cmentarzem przykościelnym	1758 r.	Rej. zab A/170 5/GEZ
7	Radzięcín	Dzwonnica przy kościele parafialnym pw. św. Kazimierza	XVIII w.	Rej. zab A/170 5a/GEZ
8	Radzięcín	Cmentarz przykościelny	1758 r.	Rej. zab. A/170 5b/GEZ
9	Radzięcín	Cmentarz grzebalny (stary) rzym.-kat.	1852 r.	Rej. zab. A/1436 6/GEZ
10	Smoryń	Cmentarz z I wojny światowej	1915 r.	Rej. zab. A/1531 7/GEZ
Zabytki znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji				
11	Radzięcín	Pozostałość parku dworskiego		8/GE

12	Teodorówka-Kolonia	Kompozycja Krajobrazowa	1905 r.	9/GEZ
Inne zabytki nieruchome				
13	Frampol ul. Janowska	Kapliczka domkowa murowana, św. Jana Nepomucena rzeźba drewniana	koniec XIX w.	10/GEZ
14	Frampol	Kapliczka domkowa drewniana, MB Niepok. Poczęcia	2 p. XIX w.	11/GEZ
15	Frampol ul. Gorajska 16	Budynek murowany- szkoła	1939 r.	12/GEZ
16	Frampol ul. Zamojska	Krzyż kamienny	1905 r.	13/GEZ
17	Frampol ul. Rynek	Pomnik Odzyskania Niepodległości- krzyż kamienny	1918 r.	14/GEZ
18	Frampol	Krzyż przydrożny (przy starej drodze do Radzięcina)	pocz. XX w.	15/GEZ
19	Frampol, ul. Rynek 12	Dom murowany	1885 r.	17/GEZ
20	Frampol	Cmentarz par. grzebalny czynny	XIX w.	18/GEZ
21	Karolówka	Kapliczka domkowa murowana	1930 r.	19/GEZ
22	Komodzianka	Krzyż kamienny- obelisk	1906 r.	21/GEZ
23	Komodzianka	Krzyż kamienny- obelisk	1958 r.	22/GEZ
24	Komodzianka	Krzyż kamienny- obelisk	pocz. XX w.	23/GEZ
25	Komodzianka	Krzyż kamienny- obelisk	1910 r.	23a/GEZ
26	Radzięcín	Plebania murowana	pocz. XX w.	24/GEZ
27	Radzięcín	Kapliczka domkowa św. Mikołaja	XIX/XX w.	25/GEZ
28	Radzięcín	Kapliczka MB. Drew	XIX/XX w.	26/GEZ
29	Radzięcín	Kapliczka kamienna słupowa	1905 r.	27/GEZ
30	Radzięcín	Krzyż kamienny- obelisk	1909 r.	28/GEZ
31	Radzięcín	Krzyż kamienny przydrożny	1953 r.	28a/GEZ
32	Radzięcín	Krzyż kamienny – obelisk	pocz. XX w.	29/GEZ

33	Radziecin	Kapliczka kamienna	1802 r.	30/GEZ
34	Radziecin	Krzyż przydrożny (stary gościniec między Frampo- lem a Gorajem)	pocz. XX w.	30a/GEZ
35	Rzeczyce	Krzyż przydrożny kamienny	pocz. XX w.	31/GEZ
36	Rzeczyce	Krzyż przydrożny (poła Rze- czyc)	1908 r.	31a/GEZ
37	Smoryń	Kapliczka MB, drew.	pocz. XX w.	32/GEZ
38	Smoryń	Dwór drewniany	2 p. XIX w.	33/GEZ
39	Smoryń	Krzyż kamienny	1908 r.	34/GEZ
40	Sokołówka	Krzyż przydrożny kamienny (droga 835)	1929 r.	35/GEZ
41	Sokołówka	Krzyż przydrożny kamienny (droga powiatowa nr 835)	1909 r.	36/GEZ
42	Sokołówka- Kolonja	Krzyż przydrożny- obelisk	24.05.1938 r.	37/GEZ
43	Stara Wieś	Krzyż kamienny przydrożny	05.06.1923 r.	38/GEZ
44	Stara Wieś	Krzyż kamienny przydrożny	20.05.1914 r.	39/GEZ
45	Stara Wieś	Krzyż kamienny przydrożny	1916 r.	40/GEZ
46	Stara Wieś	Krzyż kamienny przydrożny	1901 r.	41/GEZ
47	Teodorówka- Kolonja	Figura MB	koniec XIX w.	42/GEZ
48	Teodorówka- Kolonja	Kapliczka	XVIII w.	43/GEZ
49	Teodorówka- Kolonja	Krzyż przydrożny	1901 r.	44/GEZ
50	Teodorówka	Krzyż kamienny- obelisk	1909 r.	45/GEZ
51	Teodorówka	Studnia	1926 r.	46/GEZ
52	Teodorówka	Studnia	1930 r	46a/GEZ
53	Teodorówka	Studnia	koniec XIX w.	46b/GEZ
54	Wola Kątecka	Krzyż kamienny	pocz. XX w.	47/GEZ
55	Wola	Krzyż przydrożny kamienny	1908 r.	48/GEZ

	Radziecka			
56	Wola Radziecka	Krzyż kamienny	1952 r.	49/GEZ
57	Wola Radziecka	Krzyż kamienny	1952 r.	50/GEZ
58	Wola Radziecka	Krzyż kamienny	1908 r.	51/GEZ
59	Wola Radziecka	Krzyż kamienny	1918 r.	52/GEZ
60	Wola Radziecka	Krzyż kamienny (na polu)	pocz. XX w.	53/GEZ
61	Wola Radziecka	Krzyż kamienny	pocz. XX w.	54/GEZ
62	Pulczynów	Krzyż kamienny	1948 r.	55/GEZ

Zródło – opracowanie własne

Według ustawy zabytkiem archeologicznym jest każdy ślad działalności człowieka znajdujący się na ziemi lub pod wodą, którego zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Można wyróżnić dwa typy zabytków archeologicznych: ruchome i nieruchome. Zabytki ruchome to przedmioty związane z działalnością człowieka w przeszłości.

Z perspektywy nauki i dziedzictwa znacznie ważniejsze są jednak archeologiczne zabytki nieruchome tj. stanowiska archeologiczne, czyli zespoły obiektów o charakterze kultowym, grobowym, mieszkalnym lub gospodarczym, otaczający je układ warstw glebowych oraz znajdujące się w nich zabytki ruchome.

Ochrona dziedzictwa archeologicznego w zasadzie powinna polegać na zachowaniu stanowisk archeologicznych w stanie nienaruszonym. Dziedzictwo archeologiczne jest nieodnawialne, ponieważ nie da się odtworzyć raz naruszonego układu warstw. Jedynym sposobem ochrony takiego zasobu jest zachowanie miejsc zalegania zabytków w stanie nienaruszonym, tak aby kolejne pokolenia mogły poznać swoją przeszłość, stosując coraz bardziej skuteczne, a jednocześnie mniej inwazyjne metody badawcze. Dotyczy to także archeologicznych badań wykopaliskowych, które są dopuszczalne tylko na stanowiskach zagrożonych zniszczeniem. Na terenie gminy Frampol występuje 84 stanowisk archeologicznych.

4.9. *Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania dzieci*

Uchwałą nr VII/44/19 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 30 kwietnia 2019 roku został ustanowiony wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Frampol – Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 – 2023”.

W 2023 roku tutejszy Ośrodek realizował wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”. Program ten przewiduje udzielanie pomocy w postaci jednego gorącego posiłku lub udzielanie zasiłków celowych na zakup żywności w celu ograniczenia zjawiska głodu i niedożywienia wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych z gospodarstw domowych o najniższych dochodach i znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz dzieci z rodzin ubogich nie objętych obowiązkiem szkolnym.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” wydatkowano kwotę **52 712,21 zł**, z czego **42 169,77 zł** z dotacji i **10 542,44 zł** ze środków własnych.

Uczniowie i dzieci korzystały z posiłków opłacanych w ramach w/w programu w stołówce i punktach żywieniowych na terenie naszej gminy oraz w przedszkolach i szkołach na terenie innych gmin, do których uczęszczają. Opłacono **7 384 posiłki** (w tym **701 posiłków** bez wydawania decyzji, tj. na wniosek dyrektora szkoły). Koszt jednego posiłku (przyznanych decyzją) wyniósł średnio 3,49 zł. W ramach tego programu, pomoc na zakup żywności została przyznana **dla 20 rodzin** tj. 68 zasiłków celowych dla 17 osób oraz 16 świadczeń rzeczowych dla 4 osób. Rzeczywista liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu”: 91 osób, w tym liczba dzieci korzystających z posiłku – 59.

Ponad to w ramach **Funduszu Pomocy** opłaciliśmy **299 posiłków** w szkole/przedszkolu dla 3 dzieci z Ukrainy na kwotę **1 167,20 zł**.

5. Realizacja pozostałych uchwał

5.1. Budżet Gminy na 2023 rok

Budżet gminy Frampol na 2023 uchwalony został Uchwałą nr XLII/292/22 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023. Uchwała budżetowa określała łączną kwotę planowanych dochodów budżetu gminy w kwocie: 41.949.827,00 zł, w tym:

- a) dochody bieżące w kwocie 24.321.957,00 zł;
- b) dochody majątkowe w kwocie 17.627.870,00 zł.

Planowane wydatki budżetowe gminy zostały określone na kwotę 45.858.941,00 zł, w tym:

- a) wydatki bieżące w kwocie 24.072.071,00 zł;
- b) wydatki majątkowe w kwocie 21.786.870,00 zł.

Kwota planowanego deficytu została określona na 3.909.114,00 zł.

W ciągu 2023 r. budżet gminy Frampol był zmieniany uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza Frampola. Wszystkie zmiany dokonywane uchwałami na bieżąco podlegały kontroli i ocenie Rady Miejskiej we Frampolu, natomiast zmiany wprowadzane zarządzeniami Burmistrza Frampola opierały się na upoważnieniach zawartych w ustawie o finansach publicznych oraz upoważnieniach udzielonych uchwałą Rady Miejskiej we Frampolu w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023. Legalność uchwał i zarządzeń każdorazowo sprawdzana była przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Lublinie.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- a) plan dochodów zmniejszył się o 479.095,25 zł do kwoty 41.452.731,75 zł,
- b) plan wydatków zmniejszył się o 761.673,36 zł do kwoty 45.097.267,64 zł.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku budżet Gminy Frampol zamknął się deficytem budżetowym w kwocie 3.644.535,89 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów, a planem wydatków. Deficyt został sfinansowany środkami pochodzącymi z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 2.694.919,71 zł.

Tabela nr 16 - Podstawowe dane budżetowe.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	41 949 827,00	41 452 731,75	40 961 875,35	98,81%
Wydatki	45 858 941,00	45 097 267,64	43 064 915,25	95,49%
Wynik	- 4 364 114,00	- 3 644 535,89	- 2 103 039,90	-

Źródło- opracowanie własne

Tabela na 17 - Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Frampol.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	24 321 957,00	29 510 862,92	28 854 989,16	-	-
Dochody majątkowe	17 627 880,00	11 941 868,83	11 836 886,19	99,12%	-
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	41 949 827,00	41 452 731,75	40 691 875,35	98,81%	100,00%

Źródło- opracowanie własne

W strukturze dochodów, w tym i majątkowych znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 40 961 875,35 zł, tj. w 98,81% w stosunku do planu wynoszącego 41 452 731,73 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 18 - Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Frampol według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział		Treść	Plan	Wykonanie	%
dochody bieżące - własne			29.510.862,92	29.124.989,16	98,69%
010		Rolnictwo i łowiectwo	573.314,00	573.297,25	100,00%
600		Transport i łączność	269.346,00	269.344,36	100,00%
700		Gospodarka mieszkaniowa	162.750,00	177.363,72	108,97%
710		Działalność usługowa	70.000,00	65.312,29	93,30%
750		Administracja publiczna	30.480,00	35.229,15	115,58%
756		Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	5.392.544,00	5.260.654,36	97,55%
758		Różne rozliczenia	15.686.109,62	15.686.109,62	100,00%
801		Oświata i wychowanie	483.994,00	491.506,52	101,55%
851		Ochrona zdrowia	7.000,00	7.000,00	100,00%
852		Pomoc społeczna	396.490,00	387.256,54	97,67%
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	570.000,00	561.321,73	98,48%
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	49.993,00	30.554,02	61,12%

855			Rodzina	102.800,00	86.397,26	84,04%
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.354.830,00	1.176.385,27	86,83%
dochody bieżące - zlecone				4.349.712,30	4.317.257,07	99,25%
010			Rolnictwo i łowiectwo	618.643,85	618.643,85	100,00%
600			Transport i łączność	2.200,70	2.200,70	100,00%
750			Administracja publiczna	119.529,78	114.681,10	95,94%
751			Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	72.879,00	72.879,00	100,00%
758			Różne rozliczenia	7.316,03	7.316,03	100,00%
801			Oświata i Wychowanie	54.448,27	53.835,99	98,88%
852			Pomoc społeczna	1.167,20	1.167,20	100,00%
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	52.524,47	52.540,47	100,03%
855			Rodzina	3.421.003,00	3.393.992,73	99,21%
dochody majątkowe				11.941.868,83	11.836.886,19	99,12%
010			Rolnictwo i łowiectwo	6.727.370,00	6.724.759,94	99,96%
600			Transport i łączność	78.000,00	78.000,00	100,00%
700			Gospodarka mieszkaniowa	824.110,00	823.951,22	99,98%
758			Różne rozliczenia	30.069,83	30.069,83	100,00%
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4.250.000,00	4.147.786,20	97,59%
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	32.319,00	32.319,00	100,00%
Razem:				41.452.731,75	40.961.875,35	98,81%

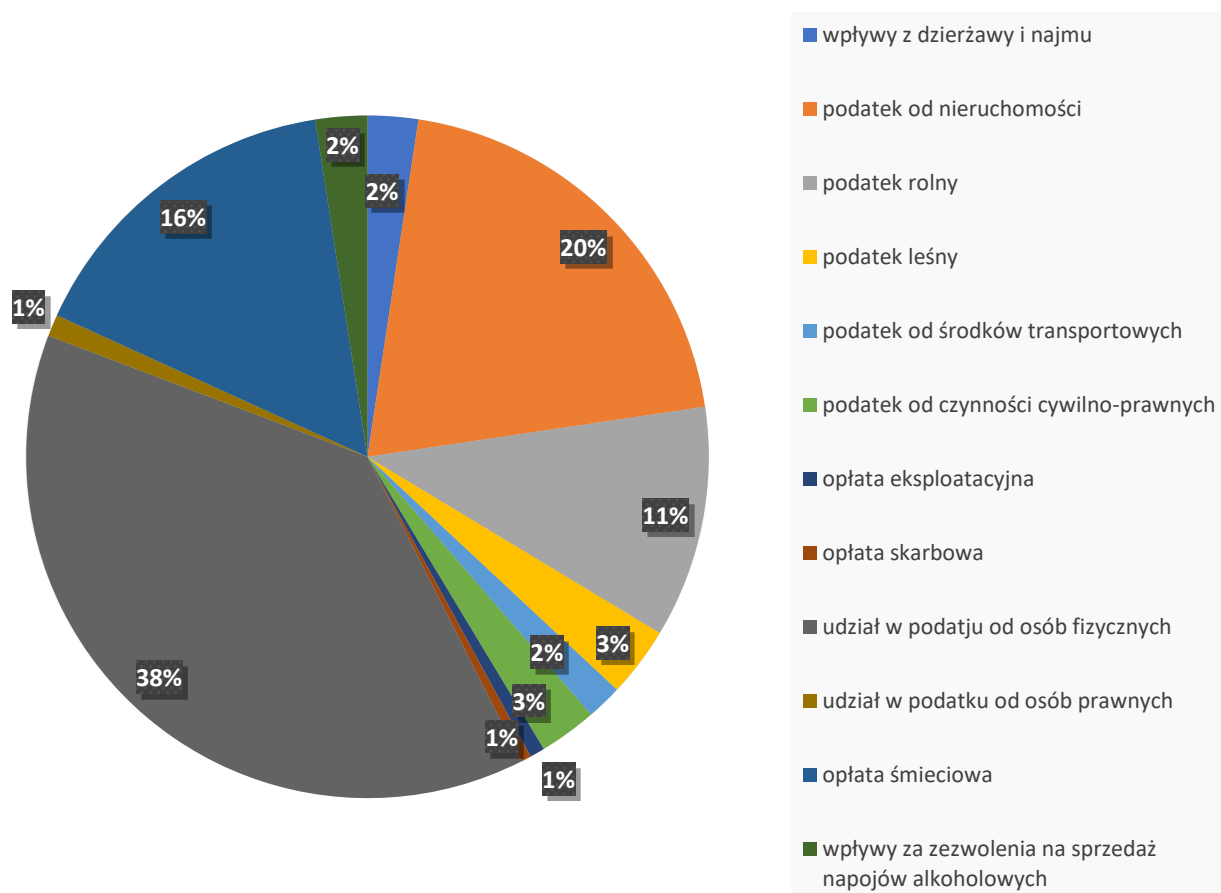
Źródło- opracowanie własne

Tabela na 19 - Dochody od osób prawnych i fizycznych porównane są na wykresie.

Dochody od osób prawnych i fizycznych		
1.	wpływy z dzierżawy i najmu	152 274,53
2.	podatek od nieruchomości	1 292 782,41
3.	podatek rolny	700 089,56
4.	podatek leśny	211 568,76
5.	podatek od środków transportowych	106 692,00
6.	podatek od czynności cywilno-prawnych	173 987, 02
7.	opłata eksploatacyjna	44 966,60
8.	opłata skarbową	31 108,00
9.	udział w podatku od osób fizycznych	2 436 485,00
10.	udział w podatku od osób prawnych	65 509,00
11.	opłata śmieciowa	1 003 334,09
12.	wpływy za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	156 472,82

Źródło- opracowanie własne

Wykres przedstawia dochody od osób prawnych i fizycznych w 2023 roku

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 43 064 915,25 zł, a ich realizacja wyniosła 95,49% planu wynoszącego 45 097 267,64 zł. Realizację planu wydatków w 2023 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela nr 20 - Realizacja planu wydatków w 2023 roku w Gminie Frampol.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	24 072 071,00	29 546 853,54	27 954 136,76	-	-
Wydatki majątkowe	21 786 870,00	15 550 414,10	15 110 778,49	97,17%	-
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	45 858 941,00	45 097 267,64	43 064 915,25	95,49%	100,00%

Źródło- opracowanie własne

Tabela nr 21 - Realizacja planu wydatków ogółem w 2023 roku w Gminie Frampol według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Roz	§	Treść	Plan	Wykonanie	%
wydatki bieżące - własne				25.204.457,27	23.644.211,72	93,81%
010			Rolnictwo i łowiectwo	21.000,00	19.213,77	91,49%
600			Transport i łączność	1.040.500,00	1.023.003,79	98,32%
700			Gospodarka mieszkaniowa	415.864,00	384.576,71	92,48%
710			Działalność usługowa	73.500,00	36.353,95	49,46%
750			Administracja publiczna	4.147.038,00	4.027.570,09	97,12%
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	665.742,00	548.372,59	82,37%
757			Obsługa długu publicznego	380.000,00	339.156,09	89,25%
758			Różne rozliczenia	70.000,00	18.001,19	25,72%
801			Oświata i wychowanie	12.359.965,27	11.677.792,81	94,48%
851			Ochrona zdrowia	197.000,00	170.833,51	86,72%
852			Pomoc społeczna	1.683.242,00	1.571.761,79	93,38%
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	898.000,00	883.479,66	98,38%
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	62.391,00	38.192,52	61,21%
855			Rodzina	126.100,00	98.102,37	77,80%
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2.075.915,00	1.886.848,08	90,89%
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	722.700,00	669.542,65	92,64%
926			Kultura fizyczna	265.500,00	251.897,49	94,88%
wydatki bieżące - zlecone				4.342.396,27	4.309.925,04	99,25%
010			Rolnictwo i łowiectwo	618.643,85	618.643,85	100,00%
600			Transport i łączność	2.200,70	2.200,70	100,00%
750			Administracja publiczna	119.529,78	119.529,78	100,00%
751			Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	72.879,00	72.879,00	100,00%

801			Oświata i wychowanie	54.448,27	53.835,99	98,88%
852			Pomoc społeczna	1.167,20	1.167,20	100,00%
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	52.524,47	52,524,47	100,00%
855			Rodzina	3.421.003,00	3.393.992,73	99,21%
wydatki majątkowe				15.550.414,10	15.110.778,49	97,17%
010			Rolnictwo i łowiectwo	6.018.870,00	5.956.725,70	98,97%
600			Transport i łączność	301.220,00	280.852,90	93,24%
700			Gospodarka mieszkaniowa	1.605.000,00	1.491.888,48	92,95%
750			Administracja publiczna	98.324,10	97.724,10	99,39%
754			Bezpieczeństwa publiczne i ochrona przeciwpożarowa	11.000,00	10.000,00	90,91%
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7.516.000,00	7.273.587,31	96,77%
Razem:				45.097.267,64	43.064.915,25	95,49%

Źródło- opracowanie własne

Tabela nr 22 – Najwyższe wydatki bieżące własne przedstawione są na wykresie

Lp.	Najwyższe wydatki bieżące własne	Kwota
1.	dotacja dla klubu, utrzymanie boiska i budynku szatniowego	251 897,49
2.	gospodarka komunalna i ochrona środowiska: gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, oświetlenie ulic i dróg	1 886 848,08
3.	oświata i wychowanie	11 677 792,81
4.	wydatki na OSP	519 572,59
5.	administracja publiczna: wynagrodzenia, diety radnych i sołtysów, materiały biurowe, remonty pomieszczeń	4 027 570,09
6.	gospodarka gruntami i nieruchomościami	384 576,71
7.	remont i utrzymanie dróg gminnych	1 023 003,79
8.	obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek	331 561,46

Wykres przedstawia najwyższe wydatki bieżące własne w 2023 roku

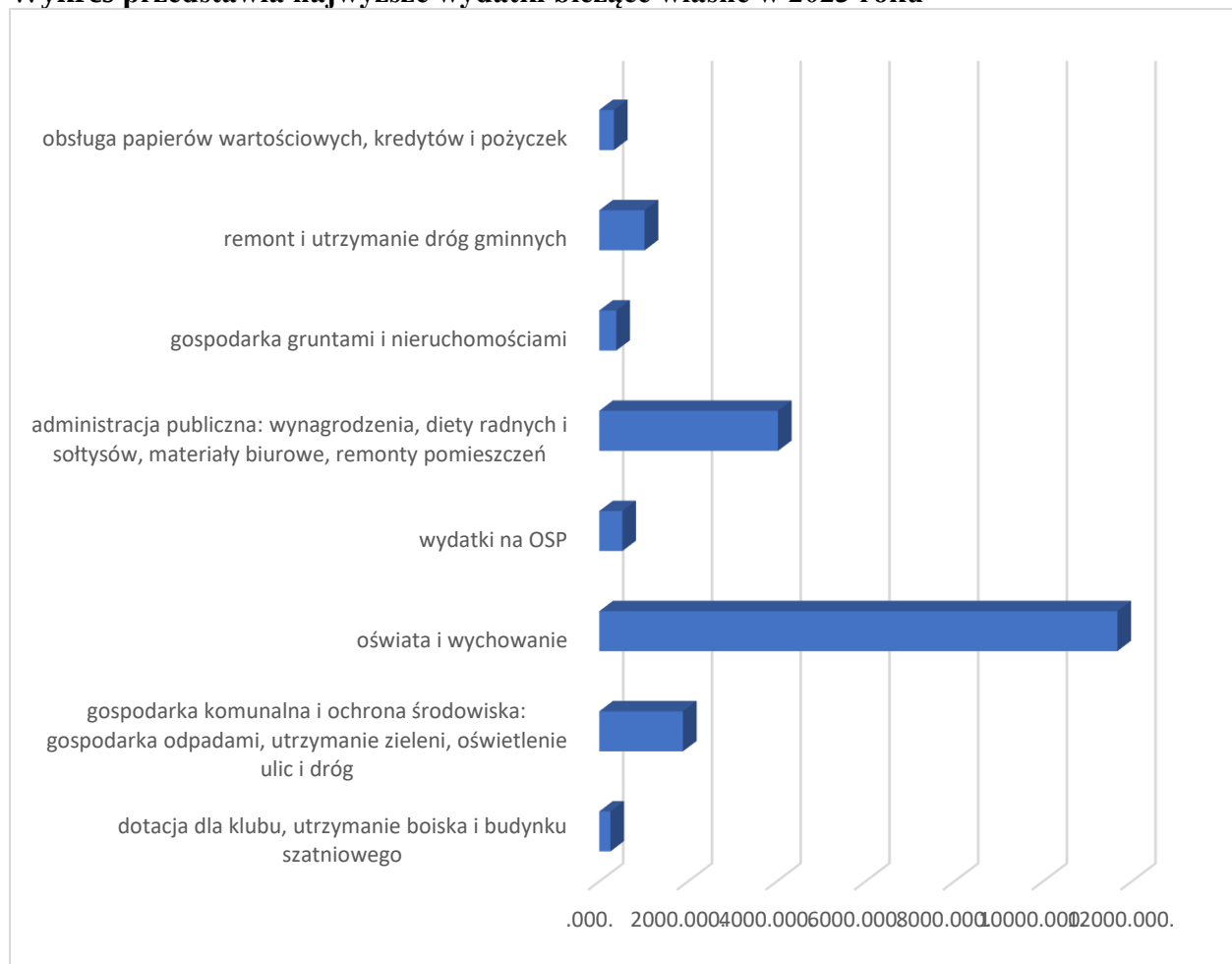

Tabela nr 23 – Przychody i rozchody budżetu

Lp.	Treść	§	Plan na 2023 r.	Wykonanie na 31.12.2023 r.
	Przychody ogółem :		4.244.535,89	4.502.790,58
1.	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	950	2.694.919,71	2.694.919,71
2.	Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym	952	1.549.616,18	1.500.000,00
	Rozchody ogółem:		600.000,00	600.000,00
1.	Splata otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	992	600.000,00	600.000,00
2.	Przelewy na rachunki lokat	994	0,00	0,00

Źródło – opracowanie własne

W 2023 r. Gmina zaciągnęła kredyt w wysokości **1.500.000,00 zł** na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

5.2. Realizacja wieloletniej prognozy finansowej

Rada Miejska we Frampolu uchwałą nr XLII/291/22 z dnia 16 grudnia 2022 r. przyjęła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Frampol na lata 2023-2026, obejmującą prognozę długu na lata 2023-2035. Uchwała ta została zmieniona wielokrotnie. Wszystkie zmiany dokonywane uchwałami na bieżąco podlegały kontroli i ocenie Rady Miejskiej we Frampolu. Legalność uchwał i zarządzeń każdorazowo sprawdzana była przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Lublinie.

Tabela nr 24 - Zestawienie prognozy kwoty długu wg. uchwały nr XLII/291/22 z dnia 16 grudnia 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota długu
1.	Wykonanie 2019r.	5.000.000,00
2.	Wykonanie 2020r.	4.401.000,00
3.	Wykonanie 2021r.	5.501.000,00
4.	Wykonanie 2022r.	4.600.000,00
5.	Plan na 2023r.	8.509.114,00
6.	Plan na 2024r.	8.009.114,00
7.	Plan na 2025r.	7.409.114,00
8.	Plan na 2026r.	6.809.114,00
9.	Plan na 2027r.	6.209.114,00
10.	Plan na 2028r.	5.609.114,00
11.	Plan na 2029r.	5.009.114,00
12.	Plan na 2030r.	4.409.114,00
13.	Plan na 2031r.	3.409.114,00
14.	Plan na 2032r.	2.409.114,00
15.	Plan na 2033r.	1.409.114,00
16.	Plan na 2034r.	409.114,00
17.	Plan na 2035r.	0,00

Źródło – opracowanie własne

Tabela nr 25 - Wynik wykonania budżetu przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Wynik budżetu	Przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu
1.	Wykonanie 2019r.	431.051,65	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
2.	Wykonanie 2020r.	2.488.073,06	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów w wysokości
3.	Plan na 2021r.	1.437.750,81	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
4.	Plan na 2022r.	-59.926,99	Deficyt sfinansowany z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt.6 ustawy.

5.	Plan na 2023r.	-3.909.114,00	Deficyt sfinansowany z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt.6 ustawy.
6.	Plan na 2024r.	500.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
7.	Plan na 2025r.	600.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
8.	Plan na 2026r.	600.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
9.	Plan na 2027r.	600.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
10.	Plan na 2028r.	600.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
11.	Plan na 2029r.	600.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
12.	Plan na 2030r.	600.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
13.	Plan na 2031r.	1.000.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
14.	Plan na 2032r.	1.000.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
15.	Plan na 2033r.	1.000.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
16.	Plan na 2034r.	1.000.000,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów
17.	Plan na 2035r.	409.114,00	Nadwyżka przeznaczona na spłatę kredytów

Źródło – opracowanie własne

Według danych wynikających z wieloletniej prognozy finansowej gminy, w latach 2023-2026 oraz w kolejnych latach relacja obsługi zadłużenia do dochodów ogółem nie przekroczy średniej arytmetycznej, określonej przepisem art. 243 ustawy o finansach publicznych. Określone w wieloletniej prognozie finansowej kwoty, które mają być przeznaczone na obsługę zadłużenia, mieszczą się w limicie wyznaczonym przepisami art. 243-244 ustawy o finansach publicznych.

Przebieg realizacji przedsięwzięć.

W wieloletniej prognozie finansowej na lata 2023-2026 Gminy Frampol zaplanowane były przedsięwzięcia, których okres realizacji wykraczał poza rok budżetowy 2023 r.

Do tych przedsięwzięć wieloletnich na lata 2023-2026 ujęte zostały zadania, na które gmina składała wnioski o pozyskanie środków zewnętrznych oraz przeznaczyła środki własne to:

1. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Frampol - etap II”.
2. „Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Frampol”.
3. Modernizacja oczyszczalni ścieków we Frampolu.
4. Budowa wodociągu, przebudowa ujęcia wody w miejscowości Radzięcin.
5. Budowa drogi gminnej w miejscowości Teodorówka-Kolonia.
6. Opracowanie planu adaptacji do zmian klimatu dla gminy Frampol.
7. Przebudowa sieci wodociągowej w Teodorówce wraz z budową oczyszczalni ścieków przy szkole podstawowej w Teodorówce.
8. Opracowanie gminnego programu rewitalizacji.
9. Budowa drogi dla pieszych w pasie drogi powiatowej Nr 2913L Wola Radziecka – Hedwiżyn w m. Wola Kątecka.
10. Budowa drogi w m. Teodorówka.

5.3. Gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W listopadzie 2022 roku został ogłoszony przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Frampol oraz z punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Po jego rozstrzygnięciu Rada Miejska we Frampolu w dniu 16 grudnia 2022 roku podjęła uchwałę nr XLII/296/22 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty.

Zgodnie z uchwałą miesięczna stawka opłaty za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynosi 19,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, chyba że mieszkaniec zgłosił kompostownik przydomowy i kompostuje w nim bioodpady stanowiące odpady komunalne, to stawka miesięczna wynosi 18,00 zł od jednego mieszkańca. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny, to stawka opłaty za gospodarowanie odpadami jest podwyższona i wynosi 38,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca.

Wzrost miesięcznej stawki opłaty za odpady komunalne nastąpił z tego względu, że wzrasta ciągle cena przetwarzania odpadów i od tego uzależniona jest miesięczna stawka opłaty za odpady komunalne.

Dane dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2023 r.:

Roczny koszt funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi:

- 912 626,93 zł – koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych,
- 84 538,69zł – koszt pracownika,
- 259,20 zł – koszt materiałów.

Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (bez kosztów upomnień i odsetek):

1 003 334,09 zł

Zaległości:

107 267,88 zł

Nadpłaty:

8 333,71 zł

Ilość osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Frampol (nieruchomości zamieszkałe): 4 600.

Rozdział IV

6. Działalność inwestycyjna Gminy

6.1. Inwestycje Gminy Frampol

W związku z rozwojem gminy i poprawą życia mieszkańców celem nadrzędnym są inwestycje, które mają służyć dobru mieszkańców. Na niektóre musimy poczekać, a z niektórych możemy się cieszyć już dzisiaj. Inwestycje, które zostały zrealizowane pochodziły ze środków Unii Europejskiej, programów Rządowych jak i własnych. Ponadto stale pracujemy nad pozyskaniem środków na nowe inwestycje w naszej gminie.

W roku 2017 na inwestycje przeznaczono kwotę 3 591 239,16zł. Do najważniejszych inwestycji należały:

1. Budowa kanalizacji w miejscowości Rzeczyce,
2. Przebudowa boiska sportowego Klubu Sportowego „Włókniarz”.

Rok 2018 zapisał się dostawą i montażem 310 kompletów instalacji kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych i gruncie dla mieszkańców gminy. Wartość tej inwestycji wyniosła ponad dwa miliony złotych. W tym samym roku udało się wybudować 62 przydomowe oczyszczalnie

ścieków, zamontować 43 kotły na biomasę w budynkach mieszkalnych na terenie gminy. Została wykonana również modernizacja świetlic wiejskich oraz budynku wykorzystywanego przez Klub Sportowy. Są to najbardziej kosztowne inwestycje wykonane na terenie gminy. Kwota jaką gmina przeznaczyła na inwestycje w 2018 roku wyniosła 5 107 160,59 zł.

Inwestycje w latach 2019 - 2023 szczegółowo przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 26 - Inwestycje

Lp.	Nazwa i krótki opis	Wartość
2019		
1.	„Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Karolówka oraz miejscowości Frampol”	Karolówka 91.609,40 zł Frampol ul. Leśna 52.527,77 zł 80% dofinansowanie
2.	„Budowa elektroenergetycznej kablowej linii nN oświetlenia ulicznego przy ul. Tkackiej, Targowej, Orzechowej oraz Polnej w miejscowości Frampol”	145.632,47 zł
3.	„Modernizacja istniejącego budynku w Teodorówce 124 na potrzeby społeczne mieszkańców Gminy Frampol”	1.654.958,85 zł dofinansowanie 85 i 95%
4.	„Przebudowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nN oświetlenia ulicznego na kablową w miejscowości Radziecin”	184.254,00 zł
5.	„Remont budynku świetlicy wiejskiej w Korytkowie Małym”.	30.595,11 zł
6.	„Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Frampol oraz miejscowości Komodziańska, uszkodzonych w wyniku gwałtownego spływu wód opadowych w 2017 r.”	Frampol 216.520,47 zł Komodziańska 258.119,55 zł 80% dofinansowanie
7.	„Remont kuchni, łazienki, i pomieszczenia magazynowego w budynku Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury we Frampolu”.	16.997,89 zł
8.	„Modernizacja instalacji oświetleniowej w budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Woli Radzieckiej”.	19.959,46 zł
9.	„Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej przy ul. Janowskiej we Frampolu”	146.388,33 zł
10.	„Modernizacja istniejącego budynku przy ul. Zamojskiej 13 we Frampolu na potrzeby społeczne mieszkańców Gminy Frampol”	4.677 508,78 zł dofinansowanie 85 i 95%
11.	Wymiana opraw oświetlenia ulicznego w miejscowości Sokołówka i Rzeczyce.	45.792,90 zł
12.	„Wyposażenie zmodernizowanego budynku w miejscowości Teodorówka 124”	59.166,69 zł dofinansowanie 95%
13.	„Wymiana opraw oświetlenia ulicznego w miejscowości Teodorówka”	27.000,00 zł
14.	„Remont świetlicy wiejskiej w Woli Radzieckiej polegający na wykonaniu sufitu podwieszanego”	22.594,74 zł
15.	„Wykonanie remontu ogrodzenia wokół świetlicy wiejskiej (materiały + robocizna) w Chłopkowie”	18.466,56 zł
16.	„Wykonanie oświetlenia ulicznego w miejscowości Kąty”	17.220,80 zł
17.	„Wykonanie opaski chodnika wokół świetlicy wiejskiej w Smoryniu”	20.000,00 zł

18.	„Remont łazienki w świetlicy wiejskiej w Teodorówce-Kolonii”	13.350,00 zł
	Razem	7 718 663,77zł
2020		
1.	Przebudowa elektroenergetycznej linii oświetlenia ulicznego z napowietrznej na kablową w miejscowości Smoryń”	109.344,55 zł
2.	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Frampol” (finansowane w części z Funduszu Sołeckiego)	205.392,78 zł
3.	Remont remizy w Woli Radzieckiej.	13.064,16 zł
4.	Remont zaplecza kuchennego świetlicy wiejskiej w Korytkowie Małym.	13.990,13 zł
5.	Remont mieszkania w miejscowości Radzięcin, adres: Radzięcin 82/2	6.755,70 zł
6	Remont pomieszczeń w Ośrodku Zdrowia we Frampolu	47.903,34 zł
7.	Remont w świetlicy wiejskiej w Karolówce, Komodziance i Korytkowie Małym”	29.100,59 zł
8.	Zakup urządzenia interaktywnego tj. podłogi interaktywnej/dywanu interaktywnego w ramach realizacji projektu pn. „Moje przedszkole w Gminie Frampol”.	14.993,70 zł
9.	Dostawa 21 szt. nowych laptopów w ramach programu „Zdalna szkoła” celem wsparcia procesu zdalnego kształcenia dla szkół w Gminie Frampol	60.900,00 zł
10.	Dostawa 18 szt. nowych laptopów w ramach programu „Zdalna szkoła+” celem wsparcia procesu zdalnego kształcenia dla szkół w Gminie Frampol	54.995,76 zł
	Razem	556 440,71 zł
2021		
1.	Modernizacja istniejącego budynku przy ul. Zamojskiej 13 we Frampolu na potrzeby społeczne mieszkańców Gminy Frampol” – inwestycja rozpoczęta w 2019 r.	(Roboty budowlane + wyposażenie) 5.347.470,65 zł
2.	„Budowa linii kablowej nN oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 10911L w miejscowości Sokołówka”.	48 410,27 zł
3.	„Budowa linii kablowej nN oświetlenia ulicznego przy drodze wojewódzkiej nr 835 – ul. Biłgorajska we Frampolu”	68 294,75 zł
4.	„Przebudowa istniejącej linii napowietrznej nN oświetlenia ulicznego na linię kablową przy drodze powiatowej nr 2912L w m. Smoryń gm. Frampol”.	116.986,46 zł
5.	„Przebudowa istniejącej linii napowietrznej nN oświetlenia ulicznego na linię kablową w m. Smoryń gm. Frampol”	151.090,65 zł
6.	„Remont drogi gminnej nr 109214L od km 2+110 do km 2+410 w m. Komodzianka uszkodzonej w wyniku gwałtownego spływu wód opadowych w 2017 r.”	132.419,34 zł
7.	Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach	826.907,41 zł

	użyteczności publicznej na terenie Gminy Frampol: 16 zestawów instalacji fotowoltaicznych, o łącznej mocy 182,69 kWp w tym: a) 1 zestaw o mocy min. 3,750 kWp dla budynku Świetlicy Wiejskiej w Chłopkowie, b) 1 zestaw o mocy min. 4,500 kWp dla budynku Świetlicy Wiejskiej w Kątach, c) 1 zestaw o mocy min. 4,5 kWp dla budynku Świetlicy Wiejskiej w Komodziance, d) 1 zestaw o mocy min. 4,500 kWp dla budynku Świetlicy Wiejskiej w Rzeczycach, e) 1 zestaw o mocy min. 4,5 kWp dla budynku Świetlicy Wiejskiej w Woli Radzięckiej, f) 1 zestaw o mocy min. 4,5 kWp dla budynku Świetlicy Wiejskiej w Starej Wsi, g) 1 zestaw o mocy min. 5,250 kWp dla budynku Świetlicy Wiejskiej w Pulczynowie, h) 1 zestaw o mocy min. 8,250 kWp dla budynku Świetlicy Wiejskiej w Radzięcinie, i) 1 zestaw o mocy min. 9,750 kWp dla budynku Szkoły Podstawowej w Teodorówce, j) 1 zestaw o mocy min. 9,750 kWp dla budynku Szkoły Podstawowej w Woli Radzięckiej, k) 1 zestaw o mocy min. 9,750 kWp dla budynku Szkoły Podstawowej w Radzięcinie, l) 1 zestaw o mocy min. 4,5 kWp dla budynku Szatni przy boisku sportowym we Frampolu, m) 1 zestaw o mocy min. 16,940 kWp dla budynku Urzędu Miejskiego we Frampolu, n) 1 zestaw o mocy min. 15,000 kWp dla budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury we Frampolu, o) 1 zestaw o mocy min. 27,375 kWp dla budynku Hali Sportowo-Widowskiej we Frampolu, p) 1 zestaw o mocy min. 49,875 kWp dla budynku Samorządowego Zespołu Szkolnego we Frampolu.	
8.	„Budowa 52 przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Frampol etap II (miejscowości z rzekami).”	188.067,00 zł+ 680.805,00 zł=868.872,00 zł
9.	„Budowa linii kablowej nN oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej nr 2914L w m. Kąty, gm. Frampol”.	37.822,50 zł
10.	„Przebudowa sieci wodociągowej w Radzięcinie w systemie zaprojektuj i wybuduj”. Około 220 m sieci wodociągowej	67.527,00 zł
11.	„Budowa linii kablowej nN oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Nr 2906L i 2910L w m. Teodorówka gm. Frampol”	29 864,40 zł
12.	„Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gm. Frampol”	48 265,20 zł
	Razem	7 676 403,63 zł
2022		
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej w m. Korytków Mały etap I (Sokołówka-Kolonia)	2 861 828,53 zł dofinansowanie 2 356 436,00zł

2.	Budowa instalacji fotowoltaicznej na hydroforni we Frampolu	186 794,00 zł
3.	Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego we Frampolu, ul. Radziecka 8 – elewacja zewnętrzna	295 200,00 zł
4.	Modernizacja świetlic wiejskich na terenie gminy Frampol	99 630,00 zł dofinansowanie 32 319,00 zł
5.	Budowa wodociągu w m. Pulczynów	103 837,42 zł
6.	Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych oraz kotłów na biomasę na terenie Gminy Frampol”	2 159 761,71 zł
7.	„Przebudowa sieci wodociągowej w Radzięcinie w systemie zaprojektuj i wybuduj”. Około 220 m sieci wodociągowej	67.527,00 zł
	Razem	5 774 578,66 zł
2023		
1.	Przebudowa oczyszczalni ścieków w m. Frampol – w trakcie realizacji	9 942 300,00 zł dofinansowanie 7 125 000,00zł
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej w m. Korytków Mały etap II	6 005 572,14 zł dofinansowanie 5 581 115,23zł
3.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Frampol etap II (miejscowości z rzekami i bez rzek) 109 oczyszczalni	842 871,56 zł dofinansowanie 501 289,00 zł 1 131 723,00 zł dofinansowanie 557 807,00 zł
4.	ECO-EFEKTYWNY FRAMPOL ETAP III, 24 kotły na biomasę, 108 instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych, 44 instalacje fotowoltaiczne, 10 zestawów solarnych	3 131 676,60 zł dofinansowanie 1 490 988,33zł
5.	Zakup oprogramowania komputerowego z dofinansowania „Cyfrowa Gmina”	109 716,00 zł dofinansowanie 181 770,00 zł
6.	Budowa oświetlenia w m. Radzięcin	745 765,97 zł dofinansowanie 631 067,16 zł
7.	Budowa wodociągu, przebudowa ujęcia wody w m. Radzięcin – w trakcie realizacji	1 488 300,00 zł dofinansowanie 1 180 668,30 zł
8.	Budowa instalacji fotowoltaicznej na hydroforni w Radzięcinie	178 284,00 zł
9.	Przebudowa budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Radzieckiej 8 we Frampolu	1 172 657,73 zł dofinansowanie 148 595,18 zł
10.	Budowa linii kablowej nN oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Nr 2914L w m. Sokołówka gm. Frampol	73 550,03 zł
11.	Budowa odcinka kablowej linii nN oświetlenia ulicznego – rozbudowa istniejącego oświetlenia ulicznego w m. Sokołówka gm. Frampol	31 266,00 zł
12.	Budowa linii kablowej nN oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej Nr 2908L w m. Wola Radziecka gm. Frampol	83 600,00 zł
	Inwestycje zrealizowane	13 506 683,03 zł
	Inwestycje w trakcie realizacji - zakończenie w 2024 r.	11 430 600,00 zł

Źródło – opracowanie własne

ECO-EFEKTYWNY FRAMPOL ETAP III

Przebudowa oczyszczalni ścieków w m. Frampol

Budowa kanalizacji w m. Korytków Mały

Budowa instalacji fotowoltaicznej na hydroforni w Radzięcinie

6.2. Inwestycje drogowe Gminy Frampol

Układ drogowo – uliczny Gminy Frampol tworzy sieć dróg i ulic, w układzie funkcjonalnym podzielony na kategorie:

- drogi krajowe,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Burmistrz Frampola zarządza siecią dróg gminnych. Koszt odśnieżania dróg gminnych w 2023 roku wyniósł 96.125,15 zł.

Przez teren gminy przebiega jedna droga krajowa nr 74 o długości 11,200 km. i jedna droga wojewódzka nr 835, której długość wynosi 9,340 km.

Drogi powiatowe znajdujące się na terenie gminy to:

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	długość [km]
1	2906L	Gilów-Teodorówka	2,208
2	2908L	Bononia - Wola Radzięcka	3,438
3	2909L	Albinów - Jędrzejówka	2,412
4	2910L	Frampol - Latyczyn	13,351
5	2911L	Stefin - Kąty - Korytków	9,663
6	2912L	Teodorówka - Trzęsiny	5,686
7	2913L	Wola Radzięcka - Hedwiżyn	7,082

8	2914L	Rzeczyce - Wola Kątecka	4,100
		Wola Radzińska -	
9	2915L	Czarnystok	3,304

Długość dróg gminnych na terenie gminy Frampol wynosi 43,045 km. W samym Frampolu długość dróg gminnych wynosi 15,339 km. Długość pozostałych dróg gminnych znajdujących się na terenie gminy to 27,706 km.

Tabela nr 27 – Drogi gminne

Lp.	Nr drogi, nr	długość [km]	ciąg drogi	przebieg drogi
1	109189L	0,484	Frampol, ul. Kościelna	od dr wojewódzkiej 835, na zachód, do ul. Cmentarnej
2	109190L	0,335	Frampol, ul. Butlerowska	od drogi wojewódzkiej nr 835 na zachód do ul. Cmentarnej
3	109191L	0,203	Frampol, ul. Szkolna	od drogi wojewódzkiej nr 835 na zachód do ul. Stolarskiej
4	109192L	0,538	Frampol, ul. Orzechowa	od drogi wojewódzkiej nr 835 poprzez drogę krajową nr 74
5	109193L	0,326	Frampol, ul Targowa	od drogi wojewódzkiej nr 835 na południe do ul. Tkackiej
6	109194L	0,203	Frampol, ul. Radzińska	od drogi wojewódzkiej nr 835 na południe do ul. Tkackiej
7	109195L	0,257	Frampol, ul Tkacka	od ul. polnej na północny zachód do ul. Rynek
8	109196L	1,914	Frampol, ul. Polna	od drogi gminnej nr 109211L na zachód
9	109197L	0,351	Frampol, ul. Przemysłowa	od ul. Tkackiej na zachód do ul. Wesołej
10	109198L	0,22	Frampol, ul. Nowa	od ul. Tkackiej na zachód do ul. Stolarskiej
11	109199L	0,215	Frampol, ul. Al. 100-lecia	od drogi nr 835 na wschód
12	109200L	0,58	Frampol, ul. Cicha	od ul. Polnej przez drogę krajową nr 74 na północ
13	109201L	0,491	Frampol, ul. Ogrodowa	od ul. Polnej przez drogę krajową nr 74 na północ do ul. Cmentarnej
14	109202L	0,433	Frampol, ul. Wesoła	od ul. Polnej przez drogi krajowej nr 74 na północ do ul. Butlerowskiej
15	109203L	0,268	Frampol, ul. Stolarska	od ul. Nowej przez drogę krajową nr 74 na północ do ul. Butlerowskiej

16	109204L	0,34	Frampol, ul. Łąkowa	od drogi krajowej nr 74 na południe do ul. Polnej
17	109205L	0,14	Frampol, ul. Cmentarna	od ul. Butlerowskiej na północny zachód do ul. Kościelnej
18	109206L	0,54	Frampol, ul. Rynek	od drogi krajowej nr 74 dookoła centrum, przez drogę wojewódzką nr 835 do drogi krajowej nr 74
19	109207L	0,18	Frampol, ul. 3 Maja	od ul. Rynek na północ do ul. Kościelnej
20	109208L	2,266	droga woj. 835 – Korytków Mały – droga powiatowa 2925L	od drogi woj. Nr 835 na południowy zachód
21	109209L	1,538	dr woj. nr 835 – Cacamin – gr. gminy Dzwola	od dr woj. Nr 835 na południowy zachód
22	109210L	1,125	koniec ul. Cmentarnej (dr gminna 109205L) - Cegielnia	od ul. Cmentarnej na północ
23	109211L	1,6	Sokołówka – dr powiatowa 2914L – do ul. Polnej we Frampolu	Sokołówka od początku zabudowań przez dr powiatową 2914L na północny zachód
24	109212L	1,595	dr woj. 835 – wysypisko śmieci – dr pow. 2911L, 2913L – Kolonia Helenowska do końca zabudowy	od dr woj. 835 na wschód Radzięcina przez dr pow. 2911L i 2913L do końca zabudowań w m. Kolonia Helenowska
25	109213L	2,382	dr pow. 2910L – Komodziańska – Gwizdów – granica gminy Goraj	od dr pow. 2910L na północny wschód do granicy gminy Goraj
26	109214L	3,891	dr pow. 2910L – Budy I – Budy II- dr krajowa 74	od dr powiatowej 2910L na południowy wschód do dr krajowej 74
27	109215L	1,298	dr powiatowa 2910L – Chłopków – granica gminy Radecznica	od dr powiatowej 2910L na północ
28	109216L	0,417	dr powiatowa 2914L – Rzeczyce – do mostu na rz. Biała Łada	od dr powiatowej 2914L na północ do mostu
29	109217L	0,973	dr powiatowa 2912L – Wapniarka – do końca zabudowy	od dr powiatowej 2912L na zachód
30	109218L	1,314	dr powiatowa 2911L – Karolówka – do końca zabudowy	od dr powiatowej 2911L na północny wschód

31	109219L	0,9	dr powiatowa 2011L – Karolówka – do końca zabudowy	od dr powiatowej 2911L na południowy zachód
32	109220L	0,511	dr powiatowa 2911L – Kol. Kąty – do końca zabudowy	od dr powiatowej 2911L na północ
33	109221L	0,335	dr powiatowa 2910L – Zaburze – granica gminy Radecznica	Chłopków od dr powiatowej 2910L na południowy wschód
34	109222L	1,27	dr powiatowa 2910L – granica gminy Radecznica	od dr powiatowej 2910L na południowy wschód do granicy gminy
35	109223L	0,73	Chłopków dr gminna 109222L – granica gminy Radecznica	od dr gminnej 109222L w Chłopkowie na południowy wschód do granicy gminy Radecznica
36	113362L	1,368	Rzeczyce od początku zabudowań - dr. gminna 109216L - do końca zabudowań	droga gminna przez wieś Rzeczyce od początku zabudowań od strony wschodniej na zachód do końca zabudowań, nr dz. 235 i 290 obręb 9
37	113363L	1,5	Frampol, ul. Graniczna	Ulica Graniczna we Frampolu od ulicy Janowskiej do końca zabudowań w kierunku południowym nr dz. 521 obręb nr 1
38	113364L	1,23	od drogi powiatowej nr 2913L w na wschód (Polanie)	droga gminna w Woli Radzięckiej od drogi powiatowej nr 2913L na wschód (Polanie), nr dz. 1491, obręb 16
39	113365L	0,298	dr. powiatowa 2910L - Radzięcin - do końca zabudowań	droga gminna w Radzięcinie od granicy byłego Zakładu Sadowniczego do drogi powiatowej 2910L, nr dz. 2088/2 obręb 8
40	113366L	0,949	dr. powiatowa 2910L - Kol. Teodorówka - dr. powiatowa 2912L	Droga gminna w m. Teodorówka Kolonia od drogi powiatowej nr 2912L, nr dz. 675 obręb 13
41	113367L	0,662	dr. powiatowa 2910L - Komodzianka Kątek - gr. gminy Radecznica	droga gminna w m. Komodzianka Góry – Zakątek od drogi powiatowej 2910L w kierunku południowym, nr dz. 140/1, 245 obręb 5

42	113368L	0,316	Chłopków - Wygon - od dr. 2910L do końca zabudowań	Droga gminna w Chłopkowie – Wygon od drogi powiatowej nr 2910L w kierunku południowo-zachodnim do końca zabudowań, nr dz. 2204 obręb 1
43	113369L	0,88	Wola Kątecka	Droga gminna w m. Wola Kątecka od drogi powiatowej nr 2914L w kierunku północnym, nr dz. 124 obręb 15
44	113370L	0,45	od drogi krajowej nr 74 w kierunku północnym do końca zabudowań	droga gminna w m. Stara Wieś od drogi krajowej nr 74 w kierunku północnym do końca zabudowań, nr dz. 417 obręb 12
45	113371L	0,506	od drogi powiatowej nr 2910L w kierunku południowym do końca zabudowań	droga gminna w m. Radzięcin – Zakościele od drogi powiatowej 2910L w kierunku południowym do końca zabudowań, nr dz. 1654 obręb 8
46	113372L	0,465	od drogi gminnej 109215L w kierunku północno wschodnim	droga gminna w m. Chłopków od drogi gminnej 109215L w kierunku północno wschodnim, nr dz. 1925 obręb 1
47	113373L	0,73	Frampol, ul. Leśna	ulica Leśna we Frampolu od ul. Polnej do ul. Granicznej, nr dz. 574/1, obręb 1
48	113374L	1,303	Frampol, ul. Janowska	ulica Janowska we Frampolu od granicy z Gminą Dzwola do osi jezdni drogi wojewódzkiej nr 835, nr dz. 477, 1469 obręb 1
49	113375L	0,8	Frampol, ul. Zamojska	ulica Zamojska we Frampolu od osi jezdni drogi wojewódzkiej 835 w kierunku wschodnim do granicy pasa drogowego drogi krajowej 74, nr dz. 1476 obręb 1 i dz. nr 500 obręb 12
50	113376L	0,325	ul. Zakościele	ulica Zakościele we Frampolu od ul. Janowskiej w kierunku północnym do drogi gminnej 109210L, dz. nr 499 obręb 1
51	115104L	0,2	od drogi krajowej nr 74 w kierunku południowym	od drogi krajowej nr 74 w kierunku południowym
52	115135L	0,9	droga gminna nr 109214L - droga krajowa nr 74	droga gminna nr 109214L - droga krajowa nr 74
suma		43,045		

Źródło – opracowanie własne

Inwestycje drogowe wykonane w 2023 roku

Remont dróg gminnych w 2023 roku przedstawia się następująco:

		całkowity koszt	dofinansowanie	długość odcinka [km]
1.	Remont drogi gminnej – ul. Orzechowa w miejscowości Frampol	317 061,11	117 546,00	0,285
2.	Remont drogi gminnej nr 109212L w miejscowości Radzięcin	352 063,38	151 798,36	0,640
3.	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Komodziańska od km 1+800 do km 2+100	168 269,97	78 000,00	0,300
	Razem	837 394,46	347 344,36	1,225

Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Komodziańska

Remont drogi gminnej – ul. Orzechowa w miejscowości Frampol

Pomoc Gminy Frampol dla Powiatu Biłgorajskiego na przebudowę i remont dróg powiatowych w 2023 roku przedstawia się następująco:

	całkowity koszt	wkład gminy	długość odcinka [km]
1. Budowa drogi dla pieszych w pasie drogi powiatowej Nr 2913L Wola Radzięcka – Hedwiżyn w m. Wola Kątecka,	-	20 664,93	0,628
Razem		20 664,93	0,628

Budowa drogi dla pieszych w pasie drogi powiatowej – całkowity koszt będzie uwzględniony w 2024 roku, ponieważ czas realizacji inwestycji został określony na dwa lata (2023-2024).

Rozdział V

7. Partycypacja społeczna

7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Partycypacja społeczna to aktywny udział mieszkańców gminy w istotnych dla niej, jej mieszkańców lub określonych grup społecznych spraw, to włączenie w proces powstawania dokumentów planistycznych, podejmowania kluczowych decyzji i rozwiązywania problemów lokalnych. Partycypacja społeczna to inaczej proces, w którym dwie lub więcej stron współdziałają w przygotowaniu planów, realizacji określonej polityki i podejmowaniu decyzji. Cechą charakterystyczną partycypacji jest aktywny udział wszystkich partnerów biorących udział w procesie współdziałania. Partycypacja społeczna polega na komunikowaniu się mieszkańców z władzami gminy oraz ich obustronnej współpracy.

Współpracę organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wzajemna współpraca odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności i przybiera dwie główne formy: pozafinansową (merytoryczną) oraz finansową.

Pozafinansowe formy współpracy dotyczą głównie:

- ✓ wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje,
- ✓ konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- ✓ konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery pożytku publicznego z radami pożytku publicznego,
- ✓ tworzenia wspólnych zespołów doradczych i inicjatywnych, składających się z przedstawicieli sektora pozarządowego i administracji publicznej.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przewiduje obowiązek uchwalenia przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego rocznego programu współpracy

z organizacjami pozarządowymi. Ustawa wymaga by program przed uchwaleniem był konsultowany z organizacjami pozarządowymi.

Finansowe formy współpracy to realizacja zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, które mogą występować w czterech formach:

- ✓ **powierzenia** wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie jego realizacji,
- ✓ **wspierania** wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie jego realizacji,
- ✓ w ramach **inicjatywy lokalnej**,
- ✓ w ramach **umowy partnerstwa** określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

7.2. *Fundusz sołecki*

Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia ich mieszkańców. Decyzja o utworzeniu funduszu sołeckiego pozostaje w gestii Rady Miejskiej. W Gminie Frampol fundusz sołecki był realizowany od 2009 r. na podstawie podejmowanych corocznie uchwał, a od 2015 r. na podstawie uchwały Nr XXXVIII/243/14 z dnia 21 marca 2014 r. W ustawie o funduszu sołeckim zawarto wzór, za pomocą którego oblicza się wysokość środków przypadających na dane sołectwo. Burmistrz corocznie, do 31 lipca, informuje sołtysów o wysokości środków, które będą do wykorzystania przez dane sołectwo w następnym roku budżetowym. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa - podejmują decyzję, na co mają zostać wykorzystane wyliczone na fundusz sołecki środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom powinno zależeć na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny. Wniosek może być uchwalony z inicjatywy sołtysa, rady sołeckiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa. W uchwalonym wniosku należy wskazać, co mieszkańcy chcą zrobić oraz podać przewidywany koszt tych prac. Wysokość kosztów wskazanych we wniosku nie może być wyższa niż ta, która została określona dla danego sołectwa, a pieniądze z funduszu sołeckiego mają służyć realizacji zadań własnych gminy. Uchwalony wniosek sołtys przekazuje burmistrzowi, w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, w którym zadania będą realizowane.

W dniu 22 marca 2022 roku Rada Miejska podjęła uchwałę nr XXXIV/246/22 o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki na rok 2023. Powodem wystąpienia z projektem takiej uchwały były wskaźniki wieloletniej prognozy finansowej, które wskazywały, że w budżecie gminy na rok 2023 mogła zostać zachwiana równowaga pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi. Mogło to spowodować nie uzyskanie pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej dotyczącej planu budżetu Gminy na rok 2023.

W celu zachowania reguły wynikającej z art. 242 ustawy o finansach publicznych, która mówi, że planowane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody z nadwyżek budżetu, spłat udzielonych pożyczek i niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, Gmina Frampol musiała podjąć działania oszczędzające wydatki bieżące w roku 2023. Podjęcie uchwały nie oznaczało braku nakładów finansowych w poszczególnych miejscowościach z budżetu Gminy. W sołectwach przeprowadzane były remonty oraz inwestycja, w zależności od zgłoszonych potrzeb i posiadanych środków.